

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ОТП БАНК»**

Консолідований річний звіт Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Зміст

Консолідований звіт про Управління Банківської групи	Стор. і-xxxv
--	-----------------

Звіт незалежного аудитора

Консолідована фінансова звітність Банківської групи за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року:

Консолідований звіт про фінансовий стан	2
Консолідований звіт про прибутки і збитки	3
Консолідований звіт про сукупний дохід	4
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	5
Консолідований звіт про рух грошових коштів	6-7

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи:

1. Загальна інформація та структура Банківської групи	8
2. Операційне середовище	12
3. Основні принципи облікової політики	13
4. Грошові кошти та їх еквіваленти	38
5. Кредити та аванси банкам	38
6. Кредити та аванси клієнтам	39
7. Інвестиції в цінні папери	43
8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	44
9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби	45
10. Інші фінансові та нефінансові активи	47
11. Кошти клієнтів	48
12. Інші залучені кошти	49
13. Субординований борг	49
14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	50
15. Чистий процентний дохід (чисті процентні витрати)	52
16. Комісійні доходи і витрати	53
17. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	53
18. Операційні витрати	54
19. Податок на прибуток	55
19. Податок на прибуток (продовження)	56
20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал	57
21. Умовні та контрактні зобов'язання	58
22. Операції з пов'язаними сторонами	60
23. Справедлива вартість фінансових інструментів	64
24. Управління капіталом	68
25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення	69
26. Політика управління ризиками	71
27. Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	115
28. Події після звітної дати	116

Консолідований звіт про Управління Банківської групи АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК»

ЗМІСТ

1. Звернення Голови Наглядової ради основного учасника Банківської групи
2. Звернення Голови Правління основного учасника Банківської групи
3. Макроекономічне середовище
4. Основні тенденції української економіки
5. Стан фінансових ринків та банківського сектору
6. OTP Group
7. Склад Наглядової ради основного учасника Банківської групи
8. Склад Правління основного учасника Банківської групи
9. Ключові етапи розвитку та події минулого року
10. Рейтинги, нагороди та досягнення
11. Загальні фінансові результати та досягнення
12. Система управління ризиками
13. Досягнення корпоративної бізнес-лінії основного учасника Банківської групи
14. Досягнення роздрібної бізнес-лінії основного учасника Банківської групи
15. Досягнення казначейства основного учасника Банківської групи
16. Майбутнє банку. Діджиталізація та дистанційні канали продажу
17. Корпоративне управління
18. Соціальна відповідальність
19. Корпоративна соціальна відповідальність (зайнятість, повага до прав людини, боротьба з корупцією)

1. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Шановні колеги,

2022 рік одночасно став роком і великих здобутків, і складних випробувань для OTP Group. З одного боку, перед нами відкрилися нові горизонти і ми реалізовували нові проекти. Зокрема, завершився процес злиття між Alpha Bank Albania та OTP Bank Albania: від 1 грудня 2022 року два банки працюють під назвою OTP Bank Albania, який став п'ятим найбільшим банком за розміром загальних активів і третім найбільшим банком за обсягом позик клієнтам в Албанії.

Також наприкінці 2022 року практично завершилося придбання Nova KBM у Словенії – одне із найвизначніших в історії OTP Group. З часткою ринку 20,7% за загальними активами та понад 1500 співробітників станом на кінець 2022 року Nova KBM d.d. є другим за величиною банком на словенському банківському ринку. Як універсальний банк, він також активно працює в роздрібному та корпоративному сегментах. OTP Group вже присутня у Словенії – у 2019 році до неї приєднався SKB banka. Тепер, після завершення придбання Nova KBM, OTP Group володітиме приблизно 30% частки на словенському банківському ринку. Очікується, що інтеграція двох словенських «дочок» завершиться 2024 року, і цей новий банк стане найбільшою іноземною «дочкою» OTP Group.

Крім того, у грудні 2022 року OTP Group і уряд Узбекистану підписали договір про приватизацію «Іпотека-банку», який є п'ятим за величиною в цій країні з часткою ринку 8,5% і з роздрібною базою клієнтів більше 1,6 млн осіб. Придбання банку відбудеться у два етапи – 75% акцій буде викуплено найближчим часом, решта 25% – через три роки.

Утім, наші плани та головні завдання не обмежуються розширенням нашої присутності та зростанням, у нас на меті також посилення стійкості, покращення ІТ-процесів, удосконалення фінансових послуг. Ми прагнемо надавати лише найсучасніші сервіси нашим клієнтам, тож крокуємо у ногу з часом і продовжуємо диджитальний розвиток. Робота над інноваційним суперкомп'ютером спільно із SambaNova Systems триває. Ми сподіваємося, що креативна робота в області досліджень і розробок у сфері штучного інтелекту дасть перші результати вже у найближчому майбутньому, тож робочі процеси буде прискорено, а співробітники OTP Group матимуть більше простору для розвитку послуг.

OTP Group – потужний регіональний гравець, що доводять численні нагороди, які ми отримуємо у країнах присутності. Так, у 2022 році Euromoney вперше ввів номінацію Market Leader, у якій банки змагаються, представляючи досягнення свої корпоративних бізнес-напрямків. Дочірні банки OTP Group стали найкращими корпоративними банками на шести ринках ЦСЄ (Угорщина, Болгарія, Сербія, Хорватія, Чорногорія та Молдова).

Та з іншого боку, у 2022 році ми зіткнулися зі справжнім викликом воєнного часу. Із самого початку повномасштабної війни в Україні OTP Group надавала підтримку дочірньому банку в Україні: ми збирали пожертви – серед клієнтів та співробітників, залучали для допомоги благодійні фонди, прихистили 160 вимушених переселенців з України.

Ми знаємо, що Україна і українці зараз переживають важкі часи. OTP Банк в Україні продовжував свою роботу за найважчих обставин, а його працівники виходили на роботу навіть в умовах, подекуди небезпечних для життя. Тож за надзвичайну мужність, лояльність і відданість справі увесь колектив OTP Банку в Україні нагороджено почесною щорічною премією OTP Group.

На момент підготовки цього звіту війна триває, але ми не полишаємо надію на мирне і безпечне майбутнє для України, докладаємо усіх зусиль для підтримки колективу OTP Банку в Україні та сподіваємося на якнайшвидше відновлення усіх бізнесів та подальше відродження України.

Андраш Кухарські,
Голова Наглядової Ради АТ «ОТП БАНК», Україна

2. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Шановні колеги,

2022 рік став для ОТП Банку роком несподіваних випробувань, роботи у надскладних умовах та іспитів на стійкість. кардинальних випробувань, роботи у надскладних умовах та іспитів на стійкість. Навіть в цих найскладніших умовах, банк забезпечив операційну безперервність роботи та високий рівень обслуговування клієнтів. Набутий під час минулорічної пандемії досвід підготував банк до повної дистанційної роботи та обслуговування клієнтів із забезпеченням надійної роботи інтернет- та мобільного банкінгу, сайту, чатів, платіжних карток і платежів, навіть під час масованих атак. Також нашій ІТ команді вдалося забезпечити безперебійну роботу ІТ інфраструктури попри часту й тривалу відсутність електроенергії.

Хоча у перші місяці 2022 року підходи до кредитування було переглянуто, ОТП Банк займав проактивну позицію в підтримці економіки та надав доступ до кредитних ресурсів на посівну кампанію чим підтвердив свою позицію одного з ТОП-10 банків -кредиторів за державною програмою «5-7-9». Влітку ОТП Банк одним із перших запропонував приватним клієнтам кредитування покупок у точках продажу та запровадив миттєве через мобільний додаток оформлення кредитного сервісу з покупок на виплат. А вже восени вийшов на ринок з оновленими умовами кредитування для діючих клієнтів фізичних осіб через мобільний додаток.

Попри воєнний стан ОТП Банк в Україні продовжив інвестувати в ІТ технології та сервіси, зокрема, удосконалив мобільний банкінг, оптимізував кредитні процедури для клієнтів-юридичних осіб, продовжив впровадження новітніх методів керування та управління процесами, а саме Agile-підходу.

Аби максимально захистити інтереси своїх клієнтів в умовах тривалих відключень світла банк забезпечив понад 80 проц. своїх відділень альтернативними джерелами електроенергії та зв'язку й увійшов до загальнонаціональної мережі Power Banking, що включає відділення різних банків, здатних обслуговувати клієнтів будь-яких банків під час блекаутів.

Воєнні дії, тимчасова окупація, втрата клієнтами доходів призвели до необхідності формування підвищених резервів. При цьому, увесь рік ОТП Банк працював з операційним прибутком, а рік закінчив з позитивним фінансовим результатом, суттєво наростив ліквідність та капіталізацію.

Утім, фінансові показники – не єдине, чим може пишатися команда ОТП Банку. Серед надважливих досягнень — створення фандрайзингової платформи ОТП Bank Helps Ukraine. За її допомогою, волонтери банку реалізують гуманітарні проєкти – збирають кошти на допомогу українським дітям, медичним закладам, вимушеним переселенцям, залучаючи благодійників із України та країн Європи.

Завдяки фінансовій стійкості та надійності банку, злагодженій та відповідальній роботі наших працівників, ми і надалі пропонуватимемо клієнтам лише кращі сервіси і продукти, інноваційні фінансові рішення та професійну експертизу. Кожен із членів нашої команди вірить у перемогу України і працює задля цього.

Володимир Мудрий,
Голова Правління АТ «ОТП БАНК»

3. МАКРОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Провідні економіки світу закінчили 2021 рік зі стрімкими показниками відновлення та подолання негативних наслідків пандемії: Китай за рахунок інвестицій в інфраструктурні проекти досяг рівня до пандемії ще протягом 2021 року, економіки США та Великої Британії відновили цей рівень до кінця 2021 року, економіки країн Європейського союзу та Японії, в силу своїх фундаментальних дисбалансів та більшої інертності економік, були на шляху повернення до рівня до пандемії не пізніше 1 півріччя 2022 року. Ключові банки світу входили в 2022 рік з усвідомленням того, що різке відновлення попиту в парі з швидким відновленням ринку праці, на фоні слабкої пропозиції, темпи відновлення якої поступались темпам зростання споживання, призводять до того, що високі ціни виробників через трансмісійний механізм створюють фундаментальний тиск на споживчу інфляцію та спонукають центробанки до необхідності застосування інструментів монетарної політики для стримування попиту, відповідно, до політики згортання інструментів кількісного пом'якшення та підвищення вартості фінансових активів через інструмент ключової ставки.

Неспровокована військова агресія росії на територію України 24 лютого 2022 року призвела до значних потрясінь в світовій економіці та міжнародній торгівлі на фоні максимальної ескалації геополітичних ризиків. Україна та росія є провідними гравцями на світових ринках ключових ресурсів, що призвело до значного зростання та збільшення волатильності на ринках викопного палива, чорних та кольорових металів, а також продукції металургії, продукції хімічної промисловості, в першу чергу, мінеральних добрив, та, звісно, продукції агропромислового комплексу. Хоча, з плином часу, кон'юнктура та ціни на світових ресурсних ринках стабілізувались, триваюча геополітична невизначеність та необхідність пошуку альтернативних джерел постачання та логістики, призвели до стрімкого зростання показників інфляції, що на фоні ще більш агресивних зусиль ключових центробанків світу по підвищенню вартості фінансових ресурсів, заклало суттєві ризики глобальної рецесії.

Стабілізація цін на світових ресурсних ринках, в комбінації зі сприятливими кліматичними умовами та відновлення постачання продукції сільського господарства з України на світові ринки через «зерновий коридор», призвели до сповільнення темпів зростання інфляції та, навіть, розвороту тренду на поступовий спад на переході з 2022 на 2023 рік. Високі рівні зайнятості в ключових економіках світу та завершення політики нульової толерантності до ковіду в Китаї закладають надійну основу для споживання та зростання виробництва, в тому числі будівництва, особливо в Китаї. Проте, з іншого боку, ключові центробанки світу передбачають необхідність продовження «стримуючої» монетарної політики для боротьби саме з базовою інфляцією, яка буде мати більш довгостроковий та фундаментальний ефект. Тому очікується, що світова економіка пройде стадію рецесії протягом 1 півріччя 2023 року, з повернення до економічного зростання з 2 півріччя 2023, яке в подальші роки буде стимулюватись поверненням центробанків до «стимулюючої» монетарної політики та, відповідно, зниження вартості фінансових ресурсів для підтримання високих темпів споживання.

4. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Показники економічного розвитку України в 2022 році можливо аналізувати лише через призму воєнних дій росії в Україні, які розпочались 24 лютого 2022 року. Тимчасова окупація території країни зі значним промисловим та сільськогосподарським потенціалом, блокада основних морських портів, руйнування інфраструктури та міграція населення в межах країни та за межі країни мали безпрецедентний вплив на економічні показники. Згідно поточних оцінок лише прямі втрати оцінюються в більше, ніж 100 млрд доларів США, а розмір компенсації завданої шкоди та план інвестицій з відновлення та відбудови економічного потенціалу України сягають діапазону в 600-700 млрд доларів США. Варто визнати, що найнижча точка падіння ВВП країни була зафіксована за результатами 2 кварталу 2022 року.

Починаючи з 3 кварталу фіксується адаптація економічної діяльності до умов воєнного стану: змінюється географія внутрішнього та зовнішнього товарообороту, відновлюються логістика та

ланцюги поставок, відбувається процес деокупації території з поступовим поверненням внутрішньо-переміщених осіб та мігрантів. Значний поштовх до відновлення економічного потенціалу України було надано початком роботи «зернового коридору», що розблокувало частину морських портів України та дозволило значною мірою наростити експорт продукції сільського господарства.

На жаль, висхідна тенденція квартальних показників ВВП була перервана в 4 кварталі 2022 року у зв'язку зі зміною тактики військової агресії росії на проведення масованих атак на енергетичну інфраструктуру України. Враховуючи окупацію Запорізької атомної електростанції та пошкодження до 70% генеруючих потужностей теплоелектростанцій, а також значні пошкодження мережі розподілу електроенергії, профіцит виробництва електроенергії протягом 4 кварталу 2022 року та 1 кварталу 2023 року змінився на значний дефіцит, що мало найбільший вплив на сектор промислового виробництва, оскільки швидка адаптації за рахунок альтернативних ДБЖ для цього сектору не є можливою.

Як результат, за 2022 рік біло зафіксовано спад ВВП на рівні близько 30%. З переходом воєнного конфлікту в довготривалу фазу виснажливої війни, накопиченням значних руйнувань інфраструктури країни та неможливістю швидкої деокупації території України разом з розблокуванням морських портів, очікування щодо економічного відновлення були перенесені з 2023 року на більш пізні терміни, умовою для чого залишається значне зменшення геополітичних ризиків воєнних дій на території України.

Сталий показник економічного розвитку в 2023 році буде досягнуто за рахунок споживання та сфери торгівлі і послуг, які найшвидше відновились та адаптувались до умов війни. Агропромислового комплексу потрібно буде подолати перешкоди зменшення посівних площ, зниження урожайності та здорожчання логістики, тому позитивний внесок до ВВП від цього виду економічної діяльності буде незначним. Сфера промислового виробництва має досить різнонаправлені вектори розвитку: обробна та легка промисловість будуть розвиватись на підтримку споживання; гірнично-добувний комплекс має потенціал до зростання на фоні відновлення попиту на промислову продукцію зі сторони Китаю, проте для цього комплексу основним питанням буде питання надійної логістики; хімічна промисловість, на фоні зниження вартості ресурсів та енергоносіїв, може повернутись до зростання; на жаль, металургійний комплекс країни значно зруйнований та без інвестицій у відновлення та відбудову не має можливостей для зростання. Обмежуючим фактором для промислового комплексу буде паливно-енергетичний комплекс, а саме наявність достатніх потужностей для виробництва та розподілу енергії. Відсутність сталого попиту та забезпечення лише мінімально необхідних обсягів державної підтримки у відбудові інфраструктури будуть підтримувати показники сфери будівництва на достатньо пригніченому рівні.

Інфляція

Показники інфляції в Україні на початку 2022 року перебували під впливом загальносвітових чинників: стрімке відновлення споживання, сформоване відкладеним попитом періодів «локдаунів» через ковід, та обмежені можливості пропозиції та ланцюгів постачання для задоволення цього попиту. Початок військової агресії росії, яка спричинила руйнування інфраструктури та безпрецедентні обмеження щодо джерел постачання товарів та блокування ланцюгів поставок, природньо призвів до зростання показника інфляції випереджаючими темпами.

Характерною особливістю зростання показника інфляції в першому та другому кварталах було саме руйнування джерел поставок та маршрутів поставок товарів в Україну, при цьому показник зростання інфляції корелював з близькістю регіону до зони активних бойових дій чи окупації. Сезонно в цей період обмежена пропозиція харчових продуктів є ще одним чинником зростання рівня споживчих цін. Для протидії цьому урядом та Національним банком України були застосовані заходи зі зменшення/повної відміни податкового навантаження та фіксація курсу обміну валют, відповідно.

Оскільки в економіці накопичувались ризики значних дисбалансів, у 2 півріччі 2022 першочергові фіскальні та монетарні заходи були скасовані та уряд і центробанк повернулись до звичайної практики фіскальної та монетарної політики, звісно, з адаптацією до вимог воєнного стану. Стабілізація цін на світових ресурсних ринках та налагодження нових ланцюгів поставок дозволила, починаючи з 3 кварталу відновити частину податкових та митних платежів, а Національному банку перейти до традиційних інструментів монетарної політики, залишаючи політику фіксованого курсу обміну валют, проте зі значною корекцією курсу з огляду на ринкову кон'юнктуру. Деокупація частини території

України, зниження вартості ресурсів на міжнародних ринках, в першу чергу ринку паливних матеріалів, сезонне розширення пропозиції сирих продуктів урожаю нового року дозволили компенсувати подальше зростання цін за рахунок відновлення податково-митного навантаження та корекції ціни на курс обміну валют. В 4 кварталі намітилась стабілізація показника споживчої інфляції, більше того, з'явився навіть незначний низхідний тренд через зниження цін на оброблені продукти з коротким терміном споживання, як відповідь на виникнення дефіциту енергоспоживання в результаті енергетичного терору росії.

Україна закінчила 2022 рік з показником споживчої інфляції на рівні 26,6%. Очікується, що тренд на зниження закріпиться протягом 2023 року, спричинений загальносвітовим трендом на зниження вартості волатильних компонентів індексу, а саме, продуктів харчування та палива. Проте показник базової інфляції буде перебувати все ще на високому рівні через наявність руйнувань інфраструктури України та значних геополітичних ризиків, які формують завищені інфляційні очікування. Прогнозний рівень інфляції станом на кінець 2023 року - нижче 20%. Завершення війни не призведе до стрімкого зниження показника інфляції через необхідність приведення адміністративних цін, регульованих державою, до рівня ринкових цін в повоєнний період, тому на середньостроковому горизонті очікуються все ще двозначні рівні зростання споживчих цін.

Платіжний баланс та курс обміну валют

З початком воєнних дій на території України, Національний банк України запровадив жорсткі обмеження на проведення імпорتنних операцій та зафіксував курс обміну валют. Протягом першого та другого кварталу 2022 року НБУ дотримувався політики фіксованого курсу, на фоні поступових послаблень на операції імпорту у міру адаптації економіки до умов функціонування під час воєнного стану та необхідності розширення асортименту товарів понад перелік лише критичних, з одного боку, та збільшення обсягів експорту альтернативними наземними каналами логістики, з іншого боку. Оскільки темпи відновлення імпорту переважали над темпами відновлення експорту НБУ витратив значну частину золотовалютних резервів за цей період.

Максимальна сума витрат золотовалютних резервів припала на кінець весни / початок літа, спричинена непродуктивними відтоками капіталу через нагромадження дисбалансів між фіксованим курсом обміну, з одного боку, та курсами обміну готівкової валюти та курсу для розрахунків по картам. З іншого. Запровадивши зміни до нормативно-правової бази з метою обмеження непродуктивного відтоку капіталу, з початком роботи «зернового коридору», який суттєво збільшив пропускну спроможність українського експорту та заклав основи зростання валютних надходжень балансу поточних операцій, Національний банк України провів корекцію фіксованого валютного курсу на 25%, що забезпечило подальше збалансоване функціонування валютного ринку. НБУ продовжив проводити інтервенції на ринку, проте їх обсяг значною мірою зменшився, за винятком кінця 2022, коли тренд було розвернуто задля закупівлі альтернативних джерел безперебійного живлення та створення запасу паливно-мастильних матеріалів, в якості протидії атакам росії на енергетичну структуру України. Значний дефіцит торгового балансу, перевищення витрат вимушених мігрантів за кордоном над надходженнями переказів від трудових мігрантів з-за кордону, які виявились стійкими до впливу війни, не могли бути компенсовані рекордними показниками надходжень від сфери послуг, а саме, від надання ІТ послуг, але стабілізація сум та графіків надходжень міжнародної фінансової допомоги у вигляді кредитів та грантів, дозволила завершити 2022 рік з профіцитом поточного рахунку та золотовалютними резервами НБУ на рівні 28,5 млрд. доларів США, що лише на 0,5 млрд. доларів США менше, ніж на початок 2022 року.

Протягом 2023 року НБУ планує продовжувати політику фіксованого курсу обміну валют поки ринок не досягне стабільного балансу надходжень та витрат, а очікування економічних агентів все менше знаходитиметься під впливом невизначеності та негативних очікувань. Також поточна незначна різниця між фіксованим курсом на міжбанківському ринку та курсом обміну валют на готівковому ринку служить орієнтиром досягнення певного еквілібріуму щодо курсу обміну валют. Фокус Національного банку України буде на поступовому скасуванні обмежень щодо вільного руху капіталу протягом 2023 року. Хоча в 2023 році очікується просідання надходжень від експорту через зниження посівних площ та нижчої врожайності, з одного боку, та розширення обсягу імпорту енергоресурсів, а також негативного сальдо витрат вимушених мігрантів за кордоном та надходжень від трудових

мігрантів, з іншого боку, що призведе до дефіциту поточного рахунку в 2023, надходження макрофінансової допомоги від США, ЕС та МВФ компенсують цей дефіцит, що дозволить НБУ втримати золотовалютні резерви майже на сталому рівня протягом 2023 року. Відновлення експорту та зменшення витрат мігрантів за кордоном для балансування поточного рахунку очікується після суттєвого зменшення геополітичних ризиків та припинення активної фази бойових дій.

Примітка: ВВП у 2022 році за оцінкою Міністерства економіки України.

5. СТАН ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

Запровадження Національним банком України обмежень та лімітів на проведення певних операцій, заборона Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на проведення операцій на ринках капіталів, фіксований курс обміну валют та обмеження на імпорتنі операції, необмежені можливості по отриманню рефінансування від НБУ, запроваджені з початком військової агресії росії, ефективно протидіяли непродуктивному відтоку фінансових ресурсів та позбавили банки проблем з потенційним відтоком коштів клієнтів і дозволити банківському сектору сфокусуватись на забезпеченні безперервності операційної діяльності та управлінні кредитним ризиком, шляхом надання «кредитних канікул» майже всім сегментам позичальників банків.

Як не парадоксально, проте протягом перших декількох місяців воєнного стану залишки коштів клієнтів на рахунках в банківському секторі залишались незмінними, відбувся природний перерозподіл коштів від клієнтів корпоративного сегменту на користь клієнтів роздрібного сегменту. Кошти на рахунках роздрібних клієнтів ще довгий час залишались на рівні вище, ніж до початку воєнних дій через пригнічений споживчий попит, який зосереджувався на мінімально необхідних споживчих витратах. Додатковою особливістю портфеля коштів роздрібних клієнтів було зміщення акцентів на доступність коштів в період значної невизначеності, що призвело до значної міграції залишків на поточні та карткові рахунки, позитивно впливаючи на собівартість коштів клієнтів банків.

Другий квартал був переломним з точки зору адаптації банківської системи до реалій воєнного стану: Національний банк України повернувся до звичайної практики монетарної політики, підвищивши облікову ставку до 25%, знявши більшу частину обмежень на операції з імпорту товарів та послуг, адаптувавши обмеження та ліміти на операції клієнтів з метою обмеження саме непродуктивного відтоку капіталів, та згорнувши необмежені можливості по отриманню рефінансування банками України. Банківський сектор, в свою чергу, завершив період «кредитних канікул», сегментувавши портфель кредитів за рівнем проблемності та перейшовши до продовження надання програм реструктуризації кредитної заборгованості клієнтів з портфельної на індивідуальну основу.

Національний банк України спонукав банки до щонайшвидшого визнання проблемної заборгованості та оцінки очікуваних кредитних втрат, залишивши імунітет банкам від застосування заходів впливу зі сторони НБУ, в разі порушення пруденційних нормативів та лімітів. При цьому НБУ відновив розрахунок кредитного ризику згідно з пруденційними вимогами з метою отримання зваженої інформації про стан проблемності кредитного портфеля банків. Повернення Національного банку України до традиційних механізмів монетарної політики запустило трансмісійний механізм збільшення вартості фінансових ресурсів та призвело до конкуренції банків за залишки коштів клієнтів на депозитних рахунках, що в свою чергу, на фоні стабілізації ситуації на фронті, призвело до накопичення залишків на депозитних рахунках та поступового подовження їх строковості. Корекція фіксованого курсу обміну валют на 25% та відновлення функціонування ринку цінних паперів в третьому кварталі не мали значний вплив на загальноекономічну діяльність, проте не мали вирішального впливу на діяльність банків.

Характерною особливістю 2 півріччя 2022 року було продовження емісійного фінансування дефіциту бюджету, проте в меншому об'ємі та його фактичне завершення наприкінці 2022 року, на фоні зменшення розміру інтервенцій НБУ на міжбанківському валютному ринку, що призводило до менших обсягів стерилізації гривневої грошової маси та, відповідно, накопичення надлишкової ліквідності в банківській системі. Іншими факторами, що впливали на надлишкову ліквідність в банківській системі, були регулярність та значні обсяги фінансової допомоги від міжнародних партнерів, що розподілялись

через Державне казначейство на рахунки економічних агентів, проте залишались на рахунках в банках через відкладений попит на споживання та видатки на інвестиції. Саме надлишкова ліквідність банківської системи у комбінації з високою обліковою ставкою на активній стороні балансу та поступовий запуск трансмісійного механізму щодо переоцінки вартості запозичень банками дозволили банківській системі значно розширити базу операційних доходів та компенсувати значні відрахування до резервів на покриття кредитних ризиків.

Як результат, банки України закінчили 2022 рік з прибутком в 24,7 млрд. грн., при цьому 2/3 банків були прибутковими та 1/3 – збитковими. Основними викликами на 2023 рік для Національного банку України та сектору будуть: 1) проведення оцінки якості активів та стрес-тестування банків з метою оцінки спроможності банківського сектору подолати негативні наслідки довготривалого військового конфлікту, 2) підвищення ефективності трансмісійного механізму монетарної політики НБУ шляхом стерилізації надлишкової ліквідності через підвищення норм обов'язкового резервування, з одночасним спонуканням банків до подовження строковості ресурсної бази, одночасно з можливістю врахування інвестицій в облігації внутрішньої державної позики в обов'язкових резервах для більш активного залучення банків на ринок державного боргу та заміщення емісійного фінансування бюджету НБУ.

6. OTP GROUP

OTP Group працює в 11 країнах, де понад 40 тисяч співробітників щодня обслуговують більш ніж 16 мільйонів клієнтів.

OTP Group є одним із найнадійніших фінансових інститутів на ринках Центральної та Східної Європи, що фокусується на обслуговуванні і задовольняє усі потреби приватних та корпоративних клієнтів у фінансових послугах завдяки універсальній бізнес-моделі.

Створена у 1949 році як державний ощадний банк, сьогодні OTP Group об'єднує великі дочірні структури у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу, управління активами, інвестиційними та пенсійними фондами. Через свої дочірні структури Група працює на ринках 11 країн — Угорщини, України, Албанії, Болгарії, Молдови, Румунії, Хорватії, Чорногорії, Словенії та деяких інших, та рік за роком посилює свої лідерські позиції.

У 2022 році Euromoney визнав OTP Group кращим банком для корпоративних клієнтів на шести ринках (в Угорщині, Болгарії, Хорватії, Сербії, Чорногорії та Молдові) у новій категорії «Лідер ринку», що порівнює - серед інших бізнес сфер – лінії корпоративного бізнесу інших банків.

Стратегічна мета OTP Group — стати найуспішнішою універсальною банківською групою у Центральній та Південній Європі. Крім відкритості до інновацій, секрет успіху OTP Group полягає у тому, що 70 років досвіду та клієнтська база у майже 16 млн допомагають їй добре розуміти та задовольняти потреби своїх клієнтів.

Структура власності банківської групи

Акціонерами OTP Group виступають угорські інвестори (48.83%), іноземні компанії та приватні особи, міжнародні організації (50.57%), співробітники OTP Group (0,55%) та урядові організації (0,05%).

На сьогодні 100% власником українського ОТП Банку є угорський OTP Bank Plc. – найбільша фінансова установа Угорщини та найбільш динамічних фінансових груп Східної та Центральної Європи.

ОТП Банк в Україні

ОТП Банк – один із найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер банківського сектору країни. На ринку працює з 1998 року, має стійку репутацію соціально-відповідальної, надійної та стійкої фінансової установи.

ОТП Банк пропонує клієнтам найкращий сервіс та послуги, серед яких кредитні та депозитні продукти, страхування, управління активами, лізинг і факторинг, корпоративний та інвестиційний банкінг.

У 2022 році ОТП Банк продовжив кредитування економіки, обслуговування роздрібного і корпоративного сегменту. Банк також продовжує стратегію інвестування в ІТ сферу та диджиталізацію клієнтських сервісів для приватних і корпоративних клієнтів.

ОТП Лізинг

ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» (надалі – «Компанія») було утворене як товариство з обмеженою відповідальністю згідно із законодавством України у червні 2008 року. Основна діяльність Компанії полягає в операціях з договорами фінансової оренди.

Соціальна та кадрова політика Компанії спрямована на підтримку розвитку кадрового потенціалу Компанії, адже людський капітал є важливим аспектом, на якому ґрунтується успішність операційної діяльності Компанії. Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу за 2022 рік становила 163 особи. Дбаючи про утримання висококваліфікованих кадрів, Компанія підвищила заробітну плату впродовж року. Заробітна плата виплачується грошовими коштами, два рази в місяць, в строки та на умовах, визначених Колективним договором, з дотримання вимог чинного законодавства з оплати праці. У Компанії розроблено та запроваджено дієві механізми мотивації персоналу для досягнення компанією стратегічних цілей, заохочення працівників до досягнення кращих результатів роботи товариства та матеріальної зацікавленості працівників в кінцевих результатах роботи, за результатами яких щорічно виплачується премія.. Компанія приділяє значну увагу питанням безпеки праці, підвищення кваліфікацій та професійного рівня працюючих через навчання персоналу, участь в тренінгах, семінарах, тощо.

7. СКЛАД НАГЛЯДОВОЇ РАДИ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Андраш Кухарскі (András Kuhárszki), голова

Тамаш Катона (Tamás Katona), член

Золтан Тотматьяш (Zoltán Tóthmátyás), член

Петер Янош Беше (Péter János Bese), член - повноваження припинено 14.02.2023 року

Ласло Пелле (László Pelle), незалежний член

Шандор Ваці (Sándor Váci), незалежний член

Марія Ілона Тарнаине Шаруди (Maria Ilona Tarnainé Sarudi), незалежний член

Аттіла Іштван Молнар (Attila István Molnar), член

8. СКЛАД ПРАВЛІННЯ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Володимир Мудрий, голова Правління

Лілія Лазепко, член Правління, відповідає за операційну діяльність банку та ІТ

Алла Бініашвілі, член Правління, відповідає за напрям корпоративного бізнесу

Олег Клименко, член Правління, відповідає за напрям роздрібного бізнесу

Тарас Проць, член Правління, відповідає за управління ризиками

9. КЛЮЧОВІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТА ПОДІЇ МИНУЛОГО РОКУ

- Активи ОТП Банку перевищили 90 млрд грн.
- Кошти клієнтів – близько 78 млрд грн.
- Достатність капіталу банку майже втрічі перевищила мінімальне нормативне значення та майже досягла 28%.
- Банк увійшов у ТОП-10 найбільших банків України за розміром чистих активів та чистого прибутку та посів за цими показниками 8-мі місце.
- Банк зберіг свою позицію у ТОП-10 банків за розміром кредитного портфеля за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%».

10. РЕЙТИНГИ ТА НАГОРОДИ

- ОТП Банк посів друге місце у рейтингу «Стійкий банк» премії Finawards від провідних медіа ресурсів про фінанси та банки Minfin та Finance.ua.
- ОТП Банк – переможець у номінації «Преміальний банкінг» рейтингу «25 провідних банків України під час війни». Щорічне дослідження банківського ринку і рейтинг підготовлено інформаційним агентством Financial Club.
- ОТП Банк увійшов до трійки лідерів у номінації «Інвестиційний менеджмент» за версією Euromoney, ставши єдиним банком у ТОП-3 переможців.
- За надзвичайну мужність, лояльність та відданість справі увесь колектив ОТП Банку в Україні нагороджено щорічною премією OTP Group.

11. ЗАГАЛЬНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ

Структура Банківської Групи станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності / акцій, які беруть участь у голосуванні, що належать Банку, (%)	Вид діяльності
АТ «ОТП БАНК»	Україна	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Лізинг»	Україна	-	Фінансова оренда
ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»	Україна	9.9%	Інвестиційна діяльність
Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення
Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення

Надалі усі показники у консолідованому звіті про Управління Банківської Групи вказуються за даними основного компонента Банківської Групи АТ «ОТП БАНК».

Не зважаючи на ескалацію військових дій у 2022 році активи ОТП Банку продовжили суттєво зростати і досягли рівня 91,0 млрд грн, що на 30,3% більше, ніж на початку року. Рентабельність активів знизилася до рівня 0,74% у річному вираженні. Суттєво на зниження рівня прибутковості вплинули витрати на формування резервів у сумі 5,7 млрд грн. Якість кредитного портфелю знизилася через широкомасштабну ескалацію воєнного конфлікту. Банк суттєво знизив апетит до ризику, але відновив надання нових кредитів як юридичним так і фізичним особам.

За підсумками року ОТП Банк увійшов у ТОП-10 (8-ме місце) найбільших банків України за рівнем чистих активів та посів 8-ме місце за рівнем чистого прибутку. Ринкова частка чистих активів на кінець 2022-го року досягла 3,87% (проти 3,40% роком раніше). При цьому і активи, і фінансовий результат перевищили відповідно планові показники.

Протягом 2022-го року працюючий кредитний портфель зменшився на 21,7% до 32,2 млрд грн. Таке значне зниження зумовлене як погашенням кредитів, зменшенням обсягів надання нових кредитів так і в результаті погіршення якості портфелю.

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності у 2022 році кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 36,2% і досягли рекордного рівня – 77,7 млрд грн.

У 2022-му році банк сфокусувався на підтримці клієнтів, що потрапили до скрутного становища в наслідок ескалації військового конфлікту, а саме проведенні реструктуризацій кредитів на зручних для клієнтів умовах. Іншим фокусним напрямком було забезпечення безперебійної операційної діяльності навіть в умовах обмеження електропостачання. Стратегічною метою банку залишається постійне вдосконалення та покращення клієнтського досвіду користування його продуктами та сервісами.

Зниження ділової активності клієнтів внаслідок військової агресії та запроваджені обмеження на валютному ринку негативно вплинули на комісійні доходи банку у 2022 році.

У 2022-му році капітал банку продовжив зростати в результаті капіталізації прибутків. Накопичений капітал дозволяє банку бути готовим до будь-яких стресових ситуацій. Виплата дивідендів у 2022-му році не проводилася у зв'язку з запровадженими обмеженнями. Норматив адекватності капіталу залишається на дуже високому рівні і суттєво перевищує нормативне значення 10%.

ОТП Лізинг

В порівнянні з 2021 роком основні показники Звіту про прибутки та збитки та інші сукупні доходи Компанії змінилися наступним чином: витрати за кредитними збитками зросли на 1,321,948 тисяч гривень, чистий збиток від операцій з іноземною валютою зріс на 349,452 тисячі гривень. В результаті чистий збиток за 2022 рік склав 951,502 тис. грн (у 2021 році – прибуток 597,614 тис. грн).

12. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Надалі усі показники у консолідованому звіті про Управління Банківської Групи вказуються за даними основного компонента Банківської Групи АТ «ОТП БАНК».

Управління ризиками в ОТП Банку

Управління ризиками, яке базується на кращих міжнародних практиках та досвіді успішної діяльності в Україні, є обов'язковим елементом стратегії розвитку банку та запорукою стабільності розвитку. Першочерговою метою управління ризиками в банку визначено виважену оцінку та прийняття ризику, що дозволяє досягнути запланованого прибутку, забезпечуючи достатній рівень капіталу в середньо-

та довгостроковій перспективі, з урахуванням зміни бізнес-циклів та настання можливих несприятливих умов на ринку. Банк розробляє Декларацію схильності до ризиків з метою визначення тих ризиків, які банк приймає, та тих, яких банк уникає, а також сукупної величини ризик-апетиту і величини ризик-апетиту за кожним з ризиків.

Основна перевага застосування механізму встановлення апетиту до ризику полягає в тому, що ризики ідентифікуються та структуровано визначаються у кількісному вимірі, що пов'язує їх з бізнес-цілями та стратегією банку. Для розподілу ризик-апетиту між бізнес-підрозділами, продуктами та підтипами ризиків та подальшого контролю величини ризиків використовується система лімітів. Контроль величини ризику відносно встановленого ризик-апетиту і лімітів ризику відбувається на регулярній основі шляхом визначення профілю ризику в агрегованому вигляді та в розрізі всіх видів ризику.

Стратегія управління ризиками визначає засади управління всіма суттєвими видами ризику, які ідентифіковані банком, а саме: кредитним ризиком, у тому числі ризиком країни та екологічно-соціальними ризиками, ризиком суверена та ризиком контрагента; ризиком ліквідності; ринковими ризиками в банківському та торговому портфелі, в тому числі процентним ризиком у банківському портфелі; операційним ризиком, у тому числі юридичним ризиком, ризиком інформаційно-комунікаційних технологій, інформаційної безпеки, ризиком неналежної поведінки, модельним ризиком та ризиком аутсорсингу; стратегічним і репутаційним ризиками. Щорічно банком оновлюються політики та положення щодо управління кожним із видів ризику, якими встановлюються ліміти і нормативні значення для уникнення надмірної волатильності та концентрації ризиків, які перебувають поза межами оптимального співвідношення ризику та доходності, а також процедури щодо управління кожним із видів ризику.

У банку створена та функціонує комплексна система управління ризиками, яка забезпечує постійний аналіз, управління і контроль за ризиками, на які наражається банк у своїй операційній діяльності, та надає змогу приймати виважені рішення щодо розміру ризик-апетиту банку, його відповідності умовам на ринку та бізнес-стратегії банку. Для управління ризиками у банку створено постійно діючий підрозділ з управління ризиками, який підпорядковується та підзвітний Наглядовій раді банку. Ключова функція в організаційній структурі управління ризиками належить Наглядовій раді, яка визначає та затверджує стратегію управління ризиками, вимоги щодо функціонування системи внутрішнього контролю у банку, політики та процедури управління всіма видами ризику, процедури банку у разі настання кризи чи подій, що потребують відновлення діяльності, а також організаційну структуру управління ризиками, забезпечує достатність ресурсів для управління ризиками, здійснює контроль через отримання регулярної інформації щодо профілю ризику банку.

За рішенням Наглядової ради створено Комітет Наглядової ради з управління ризиками, який виконує такі функції, як моніторинг за дотриманням банком встановленого сукупного рівня ризик-апетиту та рівня ризик-апетиту щодо кожного з видів ризику; моніторинг впровадження стратегії та політики управління ризиками; контроль за станом виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками; контроль за тим, щоб ціноутворення/встановлення тарифів на банківські продукти враховувало бізнес-модель банку та стратегію управління ризиками й інші функції, делеговані йому Наглядовою радою банку.

Правління банку, як найвищий виконавчий орган банку, покликане забезпечити впровадження рішень Наглядової ради щодо системи управління ризиками та реалізацію бізнес-стратегії та планів банку з дотриманням вимог та обмежень ризик-апетиту банку. За рішенням Наглядової ради для управління кредитним ризиком та ризиками ліквідності, процентним ризиком в банківській книзі і ринковими ризиками в банку створено, відповідно: Кредитний комітет і Комітет з управління активами та пасивами, діяльність яких визначається відповідними процедурами й регламентами. Серед ключових комітетів, створених правлінням банку для впровадження системи управління ризиками, варто відзначити Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, Комітет з управління ризиками клієнтів корпоративного сегменту, Кредитний комітет напрямку діяльності роздрібний бізнес та Резервний комітети, а також Комітет з управління операційними ризиками. Регулярна перевірка та оцінка ефективності функціонування системи управління ризиками в банку здійснюється підрозділом внутрішнього аудиту банку.

Обов'язковим елементом комплексного управління ризиками в банку та управління кожним із видів ризику є стрес-тестування, яке регулярно проводиться підрозділом банку з управління ризиками для визначення готовності банку, достатності його капіталу та ліквідних фінансових активів для

провадження операційної діяльності без порушення нормативів, встановлених НБУ, при раптовому настанні несприятливої макроекономічної ситуації. Забезпечення доступності банку для клієнтів, регуляторних органів та акціонерів у разі реалізації надзвичайних подій є невід'ємним елементом системи управління ризиками у банку.

З метою належного реагування на надзвичайні події та подолання їх наслідків у банку розроблено і впроваджено відповідні плани забезпечення безперервності та відновлення діяльності, в тому числі план фінансування в кризових ситуаціях. Зазначені плани актуалізуються на постійній основі та підлягають комплексному тестуванню.

Система управління ризиками банку є складовою частиною системи управління ризиками міжнародної банківської групи OTP Group, що надає можливості для обміну досвідом та найкращими світовими практиками, а також постійного розвитку і вдосконалення системи управління ризиками банку. Крім того, підрозділи з управління ризиками материнського банку виконують функцію незалежного контролю та підтвердження якості статистичних моделей оцінки ризику, правил і процедур оцінки й управління ризиками.

Управління кредитним ризиком

Кредитний ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору.

Кредитний ризик – найбільш суттєвий ризик для капіталу банку. Банк приймає цей вид ризику при кредитуванні, тому ключовим є саме процес управління, який складається з послідовних етапів: ідентифікації та визначення, оцінки і вимірювання ризику, безпосереднього прийняття ризику та його мінімізації, і врешті моніторинг та контроль за профілем ризику й тенденціями щодо його розвитку.

Стратегія управління ризиками, кредитна політика та політики управління кредитним ризиком, у тому числі моніторингу, роботи з забезпеченням і проблемною заборгованістю дають визначення кредитному ризику, критеріям кредитоспроможності та платоспроможності для індивідуальної заборгованості та встановлюють нормативи і ліміти для управління кредитним ризиком на рівні портфелю. Детальні вимоги щодо кредитної угоди встановлюються в стандартах продуктів, які оновлюються на регулярній основі, проте не рідше одного разу на рік.

Основу оцінки та вимірювання кредитного ризику становлять моделі рейтингування для контрагентів, які готують та надають фінансову звітність та скорингові моделі для інших контрагентів, які дозволяють розподілити контрагентів на класи згідно з величиною вірогідності кредитного ризику по кожному з таких класів. Моделі оцінки кредитного ризику дозволяють приймати виважені рішення щодо розміру очікуваних збитків і необхідного співвідношення дохідності та ризику, уникати тих класів очікуваних кредитних ризиків, за якими дохід не є адекватним, або ж розмір ризику знаходиться в надто широкому діапазоні поза межами контролю зі сторони банку.

Кожному з класів кредитного ризику контрагентів відповідають певні підходи щодо максимально дозведеного розміру заборгованості, методів мінімізації очікуваних збитків, у тому числі через вимоги щодо забезпечення заборгованості, та розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків. Усі моделі проходять обов'язкове документування, бек-тестування та валідацію відповідними підрозділами ОТП Банку в Угорщині. При аналізі контрагента обов'язковим є визначення групи пов'язаних контрагентів на основі ознак контролю, виходячи зі структури власності та управління та/або суттєвих економічних взаємозалежностей.

Прийняття ризику супроводжується системою компетенцій та повноважень щодо кредитного ризику, яка, залежно від розміру заборгованості за кредитною угодою, складається з колегіальних органів та індивідуальних повноважень. Найвищим колегіальним органом банку, що здійснює управління кредитним ризиком, є Кредитний комітет, створений відповідно до рішення Наглядової ради банку. Кредитний комітет наділений компетенцією делегувати частину своїх повноважень щодо прийняття рішення по кредитному ризику кредитним комітетам нижчого рівня та окремим посадовим особам, відповідальним за прийняття ризику. Непорушними принципами прийняття рішення є обов'язкова присутність представників підрозділу з управління ризиками та наявність у них права вето в разі, якщо рішення призведе до порушення ризик-апетиту банку або лімітів ризику. При прийнятті рішення окремими посадовими особами з кредитними повноваженнями необхідним є дотримання принципу

«4-х очей» та одностайного погодження. За стандартними продуктами для роздрібних клієнтів з мінімальними сумами заборгованості функціонує система автоматичного прийняття рішення, яка налаштовується, підтримується та контролюється представниками підрозділу з управління ризиками. При прийнятті ризику обов'язково проводиться ідентифікація інсайдерів, пов'язаних осіб з банком, перевірка умов рішення щодо відповідності стандартам продукту, ринковим умовам та утримання особами, власниками кредитних повноважень, від голосування в разі наявності конфлікту інтересів.

Мінімізація кредитного ризику на рівні кожного окремого контрагента передбачає відповідність встановленим політикам, процедурам та стандартам максимального розміру кредитного зобов'язання/боргового навантаження, строків погашення, рівня покриття забезпеченням. Управління кредитним ризиком на рівні портфелю кредитів передбачає диверсифікацію ризику, обмеження щодо найбільш схильних до надмірних ризиків сегментів портфелю та відбувається за допомогою системи лімітів, встановлених кредитною політикою банку, щодо максимально допустимої концентрації заборгованості на рівні країни, валюти, галузі економіки, певного продукту та групи пов'язаних контрагентів.

Банк приділяє особливу увагу процесу постійного моніторингу та ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості. На регулярній основі проводиться оцінка фінансового стану контрагента та аналіз його поведінки згідно з поведінковими моделями, статус обслуговування заборгованості, відбувається збір інформації з зовнішніх джерел щодо змін у складі учасників контрагента, порушення процедури банкрутства, значних судових розглядів матеріального характеру, статусу обслуговування боргу згідно з даними бюро кредитних історій та Кредитного реєстру, заборгованості з податків та/або інших обов'язкових платежів, публічної інформації, яка має негативний вплив на репутацію контрагента. Система раннього реагування складається з кількох стадій, які визначають імовірність виникнення проблемної заборгованості та, відповідно, визначають заходи, в тому числі превентивного характеру, які необхідно застосувати для попередження виникнення проблемної заборгованості або зниження очікуваних збитків від проблемної заборгованості. Система моніторингу та ранньої ідентифікації проблемної та потенційно проблемної заборгованості інтегрована в систему оцінки очікуваних збитків від знецінення фінансових активів відповідно до Міжнародних стандартів з фінансової звітності. Процес моніторингу й оцінки резервів на покриття кредитного ризику перебуває під контролем Комітету з управління ризиками клієнтів корпоративного сегменту, Кредитного комітету напряму діяльності роздрібний бізнес та Резервного комітету, відповідно.

Робота з врегулювання проблемної заборгованості проводиться підрозділами по роботі з проблемною заборгованістю, які незалежні від бізнес-підрозділів та підрозділів з управління ризиками, що приймали рішення при видачі кредитної заборгованості. За аналогією щодо ієрархії Кредитного комітету, найвищим колегіальним органом є Комітет по роботі з проблемною заборгованістю, створений рішенням правління банку, з підпорядкованою системою комітетів нижчого рівня та/або посадових осіб із кредитними повноваженнями.

У роботі з масовим сегментом роздрібних клієнтів переважають стандартні продукти та процедури врегулювання заборгованості залежно від продукту та терміну невиконання зобов'язань, водночас для клієнтів корпоративного сегменту властивим є сценарний аналіз з вибором сценарію, який призведе до максимального погашення заборгованості з урахуванням стану взаємовідносин із контрагентом, вартості та стану забезпечення, стану претензійно-позовної роботи та вартості грошей у часі.

2022 рік розпочався військовою агресією Російської Федерації проти України, на фоні цих драматичних подій, банк пройшов певну трансформацію щодо управління ризиками протягом 2022 року. До кінця 1 кварталу вдалось стабілізувати операційну діяльність в умовах військових дій та уникнути реалізації ризику ліквідності. Щодо кредитного ризику, було запроваджено «кредитні канікули» для уникнення неконтрольованого нагромадження проблемної заборгованості, зроблено моделювання очікуваних кредитних втрат, сформовано «буфер» резервів під кредитні ризики. Протягом 2 та 3 кварталу було сегментовано портфель, якому властивий кредитний ризик на відповідні стадії згідно з МСФЗ, та, як результат, проведено реструктуризації для ідентифікованих позичальників, де це має економічний сенс. В 4 кварталі фокус було зміщено на 2 діаметрально протилежні напрямки: з одного боку, переведення частини кредитної заборгованості, тих позичальників які найкраще адаптували свої бізнес моделі до «нової» реальності, а також негативних наслідків енергетичного терору, з зони потенційно-проблемної до зони неproblemної заборгованості, з іншого боку, значне підвищення рівня покриття

резервами під кредитні ризики під ту частину кредитної заборгованості, яка знаходиться в зоні активних бойових дій та/чи тимчасової окупації.

Активи банку в 2022 році зросли на 30,3%, або на 21 млрд. грн., до 91 млрд. грн., при цьому відбулася суттєва зміна структури активів, яким властивий кредитний ризик, на користь заборгованості Національного банку України, заборгованості, якій не властивий кредитний ризик, проте заборгованості з дуже високою доходністю через запровадження «жорсткої» монетарної політики з високим рівнем ключової процентної ставки, що, в свою чергу, забезпечило підтримку високої доходності активів банку. Протягом року розмір коштів розміщених в інших банках та інвестицій в цінні папери зріс більше, ніж удвічі та становив 54,7 млрд. грн., в гривневому еквіваленті, або 58,4% від активів, яким властивий кредитний ризик, при цьому дещо змінилась структура цього портфеля: до 42% зросла заборгованість в іноземній валюті, якій властивий ризик країни, так як ця заборгованість розміщена поза межами України в результаті значного накопичення залишків коштів на рахунках клієнтів банку в іноземній валюті, які сприймають банк, як «тиху гавань» в період військових дій, на противагу, поступове погашення цінних паперів Міністерством фінансів України призвело до зменшення портфелю інвестицій в цінні папери, яким властивий ризик суверена. Кредитний портфель юридичних та фізичних осіб скоротився на 11,2% або 4,9 млрд. грн., в гривневому еквіваленті, з 43,9 млрд. грн. до 39,0 млрд. грн., обидва значення в гривневому еквіваленті. Чинниками такої зміни тренду розвитку портфеля були: з одного боку, запровадження заходів з відновлення діяльності згідно активації Плану відновлення діяльності банку з початком військових дій, які накладали обмеження на активне зростання розміру портфеля задля консервації показника адекватності (достатності) капіталу, який в свою чергу був направлений на покриття значних відрахувань до резервів під кредитні ризики, та, з іншого боку, суттєве розширення монетарної бази шляхом фінансування бюджетного дефіциту Національним банком України, темпи стерилізації якої значно знизилась протягом 2 півріччя 2022 року через зменшення розміру інтервенцій Національного банку України на валютному ринку України.

Частка портфелю кредитів корпоративного бізнесу протягом року перевищила 80% кредитного портфелю банку, проте така структура портфеля була досягнута ефектом переоцінки гривневого еквіваленту заборгованості корпоративних клієнтів в іноземній валюті.

Кредитний портфель корпоративного бізнесу є достатньо диверсифікованим щодо концентрації ризику одного контрагента, групи пов'язаних контрагентів. Заборгованість 20 найбільших груп пов'язаних контрагентів – позичальників банку становить 39% станом на кінець 2022 року, збільшившись протягом року на 8 відсоткових пункти, оскільки великим позичальникам притаманна більша частина заборгованості в іноземній валюті, гривневий еквівалент якої значно зріс в результаті девальвації гривні протягом 2022 року. Показник «великих кредитів», заборгованість групи пов'язаних контрагентів, що перевищує 10% регулятивного капіталу банку, норматив кредитного ризику НБУ Н8, станом на кінець звітного періоду, зменшився до 13,6%, при максимальному нормативному значенні не більш ніж 800%. Фактично, лише одна заборгованість перевищували 10% регулятивного капіталу банку.

З огляду на галузеву структуру портфелю корпоративних кредитів, частка позик, наданих підприємствам сфери торгівлі, залишилась сталою на рівні близько 36%. Перерозподіл відбувся на сферу виробництва, частка якої збільшилась до більше 27% та сільське господарство, частка якого зросла до майже 17%. На противагу сфері торгівлі, яка досить швидко оговталась від шоку перших місяців війни та поступово адаптувалась до «нових» умов ведення економічної діяльності в умовах військового стану, адаптація виробництва та сільського господарства була значно обмежена блокадою морських портів, значним руйнування виробничих потужностей та розривом і здорожчанням логістичних ланцюгів, що призвело до значно більшої частки реструктуризованої заборгованості в цих сферах діяльності та, як результат, більш повільних темпах скорочення портфелю в цих сегментах. Зростання частки виробництва та сільського господарства було компенсовано скороченням частки заборгованості у фінансовій та страховій діяльності та інших незначних галузях економіки.

Протягом року не відбулось змін щодо частки валютної заборгованості, яка становить близько 40% в кредитному портфелі корпоративного бізнесу. Банк контролює та обмежує лімітами розмір заборгованості в іноземній валюті щодо позичальників, у яких недостатньо валютної виручки для обслуговування боргу в іноземній валюті.

Кредитна якість портфелю кредитів, наданих корпоративним клієнтам, значно погіршилась внаслідок військових дій протягом 2022, частка стадії 3 зросла до 13% портфеля, проте є достатньо покритою

відрахуваннями до резервів під кредитні ризики, що не створює значного додаткового навантаження на регулятивний капітал банку у середньостроковій перспективі. Частка стадії 2, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), тобто кредитів з ознаками погіршення кредитоспроможності або ознак потенційно проблемної заборгованості, згідно з системою раннього реагування та моніторингу за 2022 рік, збільшилась до 38%, близько 60% цього портфеля – це реструктуризована заборгованість, очікувані кредитні втрати від якої обмежуються 20%.

Портфель споживчих кредитів роздрібного бізнесу зменшився протягом року на 31,8% з 11,0 млрд. грн. до 7,5 млрд. грн. З початком військових дій на території України, банком були запровадженні «кредитні канікули», протягом яких портфель кредитів було сегментовано та найбільш вразливим сегментам портфелю були запропоновані короткострокові програми реструктуризації на портфельному рівні, а також індивідуальні реструктуризації. На період дії масових програм реструктуризації були запровадженні значні обмеження на видачу нових кредитів, які зі стабілізацією ситуації на лінії фронту та в загально-економічному середовищі поступово скасовувались. Станом на кінець року банк продовжує надавати індивідуальні реструктуризації, об'єм яких незначний, та відновлює програми кредитування по продуктам споживчого кредитування, проте об'єм нових видач не перевищує 30% від об'єму погашень існуючого кредитного портфеля, що, природньо, призводить до скорочення розміру портфеля споживчих кредитів роздрібного бізнесу. При цьому якість нового портфелю була на дуже високому рівні: портфель автокредитів залишається найменш чутливим до негативних наслідків пандемії.

Кредитна якість портфелю кредитів, наданих роздрібним клієнтам, також значно погіршилась внаслідок військових дій протягом 2022, портфель майже рівномірно розподілений між стадіями згідно МСФЗ, кожна стадія становить близько третини від портфеля. Загальний рівень покриття резервами під кредитні ризики портфеля кредитів, наданих роздрібним клієнтам становить станом на кінець 2022 року більше 40%, що також, як і у випадку з портфелем корпоративних клієнтів, не створює значного додаткового навантаження на регулятивний капітал банку у середньостроковій перспективі. Рівень покриття резервами під кредитні ризики стадії 3 наближається до 90%, в той час як, показник для стадії 2 становить близько 35%, обидва показники відповідають загально-ринковим тенденціям.

Управління ризиком ліквідності та ринковими ризиками

Ризик ліквідності – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Джерелом ризику можуть бути, як зміни в строках та обсягах надходжень фінансових ресурсів, так і зміни кон'юнктури ринку, які впливають на вартість та можливість реалізації на ринку наявних фінансових активів у короткі терміни.

Найвищим колегіальним органом банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради банку.

Управління ризиком ліквідності відбувається на трьох часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок та кінець операційного дня, з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків та надходжень для прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники базуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах при настанні стресової ситуації та значному відтоку фінансування з банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес-ліній щодо обсягів зростання портфелю фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє підрозділам з управління ризиками та Комітету з управління активами та пасивами приймати виважені рішення щодо розміру портфелю високоліквідних активів, його структури та термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику банку щодо його фінансових активів та зобов'язань.

Значну роль у плануванні й управлінні короткостроковою ліквідністю відіграють моделі поведінки залишків коштів на рахунках клієнтів, які застосовуються для визначення очікуваних розмірів відтоків вкладів на різних часових проміжках протягом календарного року. Для управління ліквідністю здійснюється постійний моніторинг та аналіз продуктової структури фінансових зобов'язань банку, обсягів залучених та погашених коштів та їх вартості, а також концентрації вкладів по залишкових строках до їх погашення та групах пов'язаних контрагентів. Результати аналізу знаходять своє відображення в рішеннях щодо зміни структури портфелю високоліквідних активів.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами затверджує Програму фінансування банку, в якій визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Крім того, регулярно здійснюється аналіз фінансових ринків та ринкової позиції банку, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування на настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності, в тому числі Плану фінансування в кризових ситуаціях. У національній валюті банк утримує ліквідні активи в обсязі, достатньому для виконання протягом наступних трьох місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах банк утримує запас ліквідних активів у обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку материнського банку в разі відтоку клієнтських коштів, деномінованих у іноземних валютах.

Протягом 2022 року Банк продовжував утримувати достатній запас перевищення короткострокових активів над зобов'язаннями банку, досягнувши показника LCR на рівні понад 250% у всіх валютах, та, на горизонті 1 року, показника NSFR на рівні більше 170% у всіх валютах. З початком військових дій банк розглядав клієнтами як «тиха гавань», як результат, не було зафіксовано значного відтоку коштів клієнтів, що притаманно стресовим ситуаціям в економіці, натомість спостерігалось накопичення залишків на рахунках клієнтів банку. Показники співвідношення кредитів до депозитів покращились протягом 2022 року з майже 100% до 60% для гривні станом на кінець 2022 року, та з 50% до нижче 40% в іноземних валютах станом на кінець 2022 року. Мінімальні значення показників LCR та NSFR були зафіксовані протягом 2 кварталу 2022 року, коли було розпочато процеси врегулювання значної частки портфеля шляхом короткострокових реструктуризацій, проте по факту завершення періоду реструктуризації частини портфеля та ведення прибуткової операційної діяльності банку в 2 півріччі 2022 року, ці показники значно покращились та досягли рекордних показників станом на кінець 2022 року. Враховуючи очікувані зміни в розрахунку складових високоліквідних активів, як компонента LCR, банк започаткував процес інвестицій в боргові зобов'язання країн групи G-7. Портфель депозитів банку залишається достатньо диверсифікованим, частка 10 найбільших вкладників (груп пов'язаних вкладників) банку не перевищує 20%, з концентрацією незначно вище цього показника лише за залишками коштів клієнтів в іноземних валютах.

Процентний ризик банківської книги – це ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу.

Найвищим колегіальним органом банку, що здійснює управління процентним ризиком банківської книги, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради банку.

Управління процентним ризиком у банківській книзі базується на вимірюванні розбалансованості (гепів та відкритих позицій) у сумах та строках перегляду ставок за фінансових активами і зобов'язаннями банку та невідповідності базових процентних ставок або процентних індексів для різних видів фінансових інструментів. Щодо процентного ризику в банківській книзі, підрозділ з

управління ризиками розраховує чутливість чистого процентного доходу до зміни ринкових процентних ставок та зміни в економічній вартості капіталу за 6 короткостроковими та довгостроковими сценаріями.

Станом на кінець 2022 року вплив зміни процентних ставок на чистий процентний дохід банку на горизонті одного року значно зріс та становить 751,2 млн. грн., або 12,4% від планового чистого процентного доходу, за умови шоку падіння ставок за всіма строками для гривні на 400 базисних пункти та падіння ставок за всіма строками для іноземних валют на 200 базисних пункти. Зростання ризику відбулось на фоні стрімкого підвищення ставок центральними банками світу для протидії зростанню інфляції в 2022 році, яке перейшло з транзитивного та короткострокового формату, згідно очікувань в 2021 році, на фундаментальний та середньостроковий формат, характерний для 2022 року. Проте реалізація ризику очікується не раніше 2024 року, оскільки зміна тренду політики ключових центральних банків світу планується лише на горизонті кінця 2023 та/або початку 2024 року. Максимальна зміна економічної вартості капіталу досягає 563,4 млн. грн., або 4,9% регулятивного капіталу Банку, станом на кінець 2022 року, в результаті шоку паралельного зсуву вгору кривої відсоткових ставок для всіх валют окрім долара США, для якого найгірше значення досягається при шоку згладжування нахилу кривої відсоткових ставок.

Ринковий ризик – це ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок та вартості фінансових інструментів.

Управління ринковим ризиком здійснюється як для торгової книги (активи та зобов'язання, операції з якими здійснюються з метою отримання прибутку від короткострокових коливань у вартості цих активів і зобов'язань та інструменти хеджування торгової книги), так і для банківської книги (активи та зобов'язання, що не належать до торгової книги).

Найвищим колегальним органом банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами, який створений згідно з рішенням Наглядової ради банку.

Управління ринковими ризиками здійснюється на рівні торгової та банківської книг. У торговій книзі застосовуються ліміти, які враховують чутливість вартості фінансових інструментів у портфелі до зміни ринкових цін. З цією метою використовуються метрики BPV, VaR ліміти, ES (Expected shortfall) ліміти та ліміти типу «Stop Loss», що обмежують реалізований збиток у портфелі.

OTP Group встановила нульову толерантність до валютного ризику (максимальний ліміт позиції +/- 10 млн доларів США на період військового стану), тому банк уникає відкритої валютної позиції в банківській книзі. Протягом 2022 року розмір відкритої валютної позиції визначався операціями казначейства банку в торговій книзі в межах лімітів, встановлених Національним банком України, а також відрахуваннями до резервів під покриття кредитного ризику по кредитах, деномінованим в іноземних валютах. Оскільки банк застосовував проактивний підхід до визнання очікуваних втрат від реалізації кредитного ризику та зробив значну відрахувань до резервів станом на кінець 1 півріччя 2022 року, обмеження запровадженні Національним банком України до врахування резервів під кредитні ризики по кредитах, деномінованим в іноземним валютах, не мали значного впливу на розмір короткої відкритої валютної позиції банку станом на кінець 2022 року.

Щодо інших ринкових ризиків, а саме ризику зміни процентних ставок за цінними паперами в торговій книзі банку, ліміти не були використані станом на кінець 2022 року, що стало наслідком реалізації всіх цінних паперів в торговому портфелі банку протягом 2022 року.

Управління операційним ризиком

Операційний ризик – це ймовірність виникнення збитків, додаткових витрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників банку або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів.

Операційний ризик є властивим будь-якій діяльності, тому повністю уникнути його неможливо. Управління операційним ризиком має за мету мінімізацію ефекту від настання подій операційного ризику шляхом застосування належних заходів реагування, мінімізацію ймовірності виникнення подій

операційного ризику шляхом запровадження системи внутрішніх контролів, та передачу/розподіл ризику через інструменти страхування та процеси аутсорсингу.

В основі системи внутрішніх контролів банку лежить розподіл функцій підрозділів банку на першу лінію захисту, до якої відносяться всі бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки/забезпечення, другу лінію захисту, тобто контролю, яку становлять підрозділи з управління ризиками та підрозділ комплаєнс, та третю лінію – внутрішній аудит. Фокус системи внутрішніх контролів банку та розподіл ресурсів визначається, насамперед, процесом регулярного збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізом причинно-наслідкових залежностей і запровадженням змін до продуктів та процесів банку для мінімізації ймовірності виникнення і масштабу втрат у майбутньому. Іншим структурним елементом системи внутрішніх контролів є щорічний процес самооцінки та тестування внутрішніх контролів, що допомагає ідентифікувати ті складові елементи процесів банку, які найбільш схильні до проявів подій операційного ризику. Результат проведеного аналізу враховується під час встановлення показників толерантності до втрат у результаті реалізації подій операційного ризику, а саме при розрахунку максимального розміру втрат, який приймається банком у рамках функціонування ефективною системою внутрішніх контролів, за якої недотриманий дохід або операційні витрати на подальшу мінімізацію ризику будуть вищими, ніж розмір зменшення ризику.

Іншими інструментами управління операційними ризиками є ключові індикатори ризику та стрес-сценарії. Ключові індикатори ризику доповнюють систему внутрішніх контролів, встановлюючи граничні показники частоти та/або масштабу ефекту реалізації подій операційного ризику або подій, що можуть призвести до реалізації операційних ризиків у розрізі процесів та/або продуктів банку, яким властива висока частота настання подій операційного ризику, проте в незначних розмірах кожної з подій. З іншого боку, стрес-тестування подій операційного ризику використовує накопичений досвід та процес моделювання для оцінки ймовірного впливу при настанні несприятливих сценаріїв, які відбуваються нечасто, проте ефект від настання яких дуже значний. Щорічно, відповідно до розширеного підходу вимірювання, банк розраховує розмір капіталу, необхідний для покриття втрат від настання подій операційного ризику.

Для безперебійного функціонування банку у разі реалізації надзвичайної події в банку розроблено План забезпечення безперервної діяльності ооловного офісу та Плани відновлення діяльності підрозділів. План забезпечення безперервної діяльності, розроблений в цілому для головного офісу банку, передбачає можливість відновлення діяльності головного офісу банку в цілому у необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Плани відновлення діяльності підрозділів передбачають можливість відновлення діяльності окремого підрозділу банку в необхідному обсязі залежно від масштабу наслідків форс-мажорних обставин, у погодженій послідовності та згідно з визначеними пріоритетами. Банк здійснює регулярне тестування планів забезпечення безперервності функціонування та відновлення діяльності.

При передачі банківських процесів на аутсорсинг банк продовжує контролювати ризики за цими процесами шляхом визначення критеріїв якості та своєчасності надання послуг провайдером аутсорсингу, збору інформації щодо подій операційного ризику, аналізу планів відновлення діяльності аутсорсера та проведення перевірок процесу аутсорсингу внутрішнім аудитом банку.

Операційний ризик є залишковим ризиком у результаті застосування заходів мінімізації ризиків у рамках системи внутрішнього контролю. Ліміти ризику розподіляються між бізнес-лініями та категоріями типів подій операційного ризику і встановлюються у відсотках від операційного доходу або ж в абсолютному розмірі.

З початком військових дій банк застосував План забезпечення безперервної діяльності, певні елементи якого були адаптовані до фактичного перебігу подій, в тому числі, атак на енергетичну інфраструктуру України, а в 2 кварталі було створено і застосовано План дій у період запровадження воєнного стану. Щодо роботи персоналу максимально використовується принцип віддаленої роботи, значна частина критичного персоналу, яка забезпечує операційну діяльність банку, була переміщена на безпечну частину України та, значною мірою, поза межі України. Щодо інфраструктури банку, ключові локації та 50 відділень з 71 відділення банку, які продовжують надання банківських послуг, були забезпечені альтернативними джерелами енергозабезпечення. В питанні функціонування інфраструктури інформаційних технологій та інформаційної безпеки, банк дотримується вимог щодо наявності 2 центрів обробки інформації, географічно віддалених один від одного, та запровадив, не тільки

зберігання інформації на серверних носіях у «хмарі», але й поступовий перехід до паралельного проведення банківських операцій в наземній фізичній інфраструктурі та в середовищі віртуальних «хмарних» технологій.

Чистий ефект втрат від подій операційного ризику, які були ідентифіковані в 2022 році, зріс до 2.3 млрд. грн. Проте значно змінилась структура втрат: майже 99% втрат – це наслідки військових дій, а саме кредитний ризик, спричинений операційним ризиком, в сумі відрахувань до резервів на покриття кредитних ризиків, по яким зафіксовані факти пошкодження майна позичальника та/або втрати контролю за майном позичальника на тимчасово окупованих територіях.

Банк завершив розрахунки вимог до капіталу на покриття операційних ризиків, які банки України зобов'язані розраховувати з 2022 року як коефіцієнт 15% від суми трьох компонентів: компонент чистих процентних доходів/витрат та дивідендів, сервісний компонент, фінансовий компонент. Вимоги до капіталу на покриття операційних ризиків на 2022 рік становлять 845 млн. грн., менше 8% від регулятивного капіталу банку станом на кінець 2022 року, проте, протягом 2023 лише 50% від цієї вимоги буде враховуватись при розрахунку капіталу банку.

Управління юридичним ризиком у складі операційного ризику відбувається шляхом розподілу розміру портфелю судових позовів матеріального характеру на категорії від низького до високого ризику – залежно від стадії претензійно-позовної роботи та наявності рішень на користь банку, при цьому на весь розмір портфелю, якому присвоєно високий рівень ризику, створюються резерви. Протягом 2022 року банк збільшив загальну суму юридичного ризику за позовами, за якими банк є відповідачем на 26%, при цьому в структурі продовжують переважати позови з низьким рівнем ризику.

Управління ризиками в ОТП Лізинг

Система внутрішніх контролів та управління ризиками ТОВ «ОТП ЛІЗИНГ» - це низка правил, процедур та організаційних структур, побудована з метою забезпечити належне ведення бізнесу шляхом відповідних процесів ідентифікації, виміру, управління і моніторингу головних ризиків. Основними завданнями системи внутрішніх контролів є збереження активів, ефективність бізнес процесів, надійність фінансової звітності та дотримання законів та нормативних актів.

Для того, щоб зменшити ризики порушення законодавства, Компанія запровадила певні інструменти відповідності, такі як Кодекс поведінки, Кодекс з етики та відповідне навчання персоналу.

Підхід до управління ризиками не передбачає виключення усіх можливих ризиків, але має на меті створення систематичної методології для поінформованої оцінки існуючих ризиків на підставі наявної інформації з урахуванням корпоративної стратегії розвитку. Ризики можуть бути знижені або перенесені в рамках загального процесу управління ризиками. Ризики оцінюються на предмет вірогідності їх настання та впливу на діяльність Компанії відповідно до стандартних критеріїв з урахуванням важливості та значимості. Результати оцінки ризиків відповідно документуються і підлягають аналізу щодо впливу на виробничу, фінансову, податкову та юридичну сфери діяльності Компанії. Основними ризиками, які можуть мати вплив на діяльність Компанії, є кредитний ризик, валютний ризик та ризик ліквідності.

13. ДОСЯГНЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ БІЗНЕС-ЛІНІЇ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

ОТП Банк увійшов у 2022 рік добре адаптованим до нового середовища, з розумінням нових викликів та навичками управління процесами в «умовах віддаленої роботи». Разом зі злагодженою роботою команди та виваженою політикою з управління ризиками це дозволило ОТП Банку довести свою здатність до операційної безперервності в умовах повномасштабної війни.

На початку війни, розуміючи складне становище, у якому опинилися сотні тисяч людей, компаній та країна у цілому, менеджери банку постійно підтримували зв'язок з клієнтами, та завдяки наявним технологічним рішенням та підтримці акціонера, забезпечували клієнтам щоденне безперебійне обслуговування.

Згідно з початковою стратегією розвитку та планом з кредитування корпоративного бізнесу в Україні у 2022 році, банк розпочав активно надавати нове фінансування. А після початку війни, незважаючи на військовий стан та його наслідки, залишався надійним фінансовим партнером для своїх клієнтів, продовжував фінансувати та за потреби надавав позичальникам підтримку у вигляді короткострокових пролонгацій та реструктуризацій кредитних зобов'язань.

Крім цього, ОТП Банк профінансував посівну кампанію 2022 року на суму понад 800 млн грн, в т.ч. у межах унікального для українського ринку продукту «Агрофабрика».

Восени, після оновлення кредитної політики, базуючись на потребах більш широкого кола компаній, розвитку галузей економіки, а також враховуючи зміни у просуванні військових дій, ОТП Банк розпочав ще активніше кредитувати український бізнес, суттєво розширивши пропозиції фінансування з точки зору умов, зокрема, сум кредитування, для більш широкого кола позичальників.

Також восени 2022 року банк розширив свою співпрацю з ЄБРР, уклавши угоду за програмою розподілу ризиків (Risk Sharing Program) для надання нового фінансування на суму 30 млн євро, що стало додатковим інструментом для підтримки клієнтів та підтвердженням високої оцінки надійності ОТП Банку з боку іноземних фінансових інститутів. Згідно з умовами угоди, забезпеченням по кредитах, що ОТП Банк надає позичальникам, виступає покриття ризиків з боку ЄБРР у розмірі до 50% нового кредитного портфелю. У цілому, в 2022 році ОТП Банк додатково профінансував корпоративних клієнтів на суму понад 4,2 млрд грн, більшу половину якої становило кредитування агро-бізнесу, забезпечивши таким чином щорічну продовольчу програму країни, а також фінансово підтримавши безперебійну роботу своїх клієнтів, працюючих у критичних та інших галузях економіки.

Завдяки фінансовій стійкості, надійності, постійному контакту з клієнтами та рівню сервісу майже 5 тис. нових клієнтів –юридичних осіб стали клієнтами ОТП Банку у 2022 році.

Продукти для корпоративного бізнесу

Не дивлячись на початок військових дій ворога проти України, ОТП Банк не зупинив подальший розвиток продуктів та процесів банку. У корпоративному бізнесі протягом 2022 року ОТП Банк продовжив працювати в напрямку розвитку електронного замовлення та оформлення документів. Найбільші покращення було запроваджено у проведенні валютних операцій, відкритті рахунків, повторній ідентифікації діючих клієнтів.

а) валютні операції:

У 2022 році НБУ було введено ряд жорстких обмежень з купівлі та відправки іноземної валюти за кордон. Перші місяці були спрямовані на стабілізацію та оптимізацію процесів пов'язаних з законодавчими змінами. Але не дивлячись на це ОТП Банк продовжив роботу по оптимізації процесів попереднього розгляду документів для купівлі, купівлі-продажу іноземної валюти юридичними особами. Зокрема, банком було автоматизовано процес обробки заявок на продаж валюти який охоплює майже 90% таких заяв та час отримання гривні від продажу становить до 15 хвилин та більшість заяв на купівлю виконуються банком до 3-х годин

б) відкриття додаткових рахунків та депозиту на вимогу для юридичних осіб через систему Клієнт-банк:

Для забезпечення максимально швидкого та комфортного відкриття додаткових рахунків та депозиту на вимогу було реалізовано процес подачі документів та отримання реквізитів нових рахунків через з систему Клієнт-банк. При формуванні документів максимально спрощені форми для заповнення клієнтом та автоматизовано процес при опрацюванні заявок працівниками ОТП Банку.

в) платежі в національній валюті:

Основними технологічними удосконаленнями в частині операцій в національній валюті були:

- впровадження з метою прискорення операцій та підвищення безпеки проведення операцій смс-підтвердження «фродових платежів» на заміну телефонного підтвердження таких платежів;
- док-інтегратор – автоматизація обміну документами та виписками через API зі всіма варіантами бухгалтерських систем юридичних осіб та можливість загрузки та підписання великої кількості платежів (до 10 000 за раз).

г) оновлено дизайн системи Клієнт-банк ClickOTPay згідно зворотнього зв'язку від клієнтів:

- оптимізовано форму гривневої платіжки (зменшено в 1,5 рази);
- оптимізувано блок з рекламою;
- на сторінку входу додано месенджери для швидкої комунікації з працівниками Інформаційного центру банку для юридичних осіб CoHub;
- відображення на листовій формі платежів в національній валюті ознаки наявності-відсутності підписів.

д) повторна ідентифікація для юридичних осіб:

Для оптимізації та спрощення процесу проходження повторної ідентифікації клієнтами банку ОТП Банком було реалізовано он-лайн подачу опитувальних листів через систему Клієнт-банк. Разом з тим для пришвидшення процесу заповнення опитувального листа клієнтами банком реалізовано інтеграції з відкритими джерелами інформації та системами банку для попереднього заповнення полів документу з можливістю редагування.

14. ДОСЯГНЕННЯ РОЗДРІБНОЇ БІЗНЕС-ЛІНІЇ ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Здобутки та визнання у сегменті роздрібного бізнесу

Роздрібний бізнес

ОТП Банк – один з найбільших українських банків з іноземним капіталом, визнаний лідер у роздрібному фінансовому секторі України. Через 73 відділення у всіх регіонах України (окрім тимчасово окупованих територій) банк надає повний спектр фінансових послуг майже 1 млн активних клієнтів – фізичних осіб. У травні розпочало свою роботу нове відділення банку в Ірпені, яке планувалося відкрити у березні. Постраждале від обстрілів, воно було відновлене і почало роботу з клієнтами через два місяці після звільнення міста від окупантів.

Загалом клієнти банку користуються депозитами, поточними рахунками, дебетовими та кредитними картками, кредитними сервісами для покупок на виплат, споживчими кредитами.

Незважаючи на повномасштабну війну, після невеликої перерви у кредитуванні приватних осіб, ОТП Банк першим на ринку з 01.06.2022 відновив надання кредитів на придбання споживчих товарів у мережі партнерів із залученням власного персоналу та у якості кредитного брокера у найбільших торговельних мережах: Comfy, Eldorado, Фокстрот, що дало поштовх до відновлення кредитування іншим банкам.

Крім того, ОТП Банк запровадив миттєву розстрочку «Скибочка» через мобільний додаток по кредитних картках у мережі партнерів. За підсумками року «Скибочка» доступна у найбільших торговельних мережах, серед яких Comfy, Rozetka, Eldorado, Мою, Укрзолото, та інші.

Утім, у зв'язку з широкомасштабною війною бізнес-фокус банку було змінено з активного споживчого кредитування на залучення коштів фізичних осіб на строкові депозити та ощадні рахунки. З цією метою ОТП Банк протягом року провів чотири великих акції «Бути вільним!», під час кожної він розігрував

серед клієнтів цінні подарунки, що допомагають їхнім власникам не залежати від обставин та негараздів, а саме – електроскутери, міні сонячні електростанції, портативні зарядні станції. У результаті за підсумками року строкові депозити у гривні в ОТП Банку зросли на 95%.

Також у 2022 році ОТП Банк продовжив розширювати продуктовий ряд, додавши до нього віртуальну картку «Ладна», що дозволяє розраховуватись у магазинах, транспорті, сплачувати за покупки в інтернеті, отримувати виплати, перекази, зберігати на ній кошти та знімати готівку у банкоматах, які підтримують такі операції за допомогою смартфона з NFC-модулем. Оформлюється картка самостійно клієнтом у мобільному додатку ОТП Bank UA за 1 хвилину без відвідувань відділення банку та може бути відкрита у гривні, доларах США та євро.

У 2022 році ОТП Банк у черговий раз увійшов до переліку уповноважених банків країни, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням та заробітної плати працівникам бюджетних установ та розпочав виплату пенсій військовослужбовцям разом з іншими категоріями пенсіонерів. Крім того, минулого року через ОТП Банк отримували допомогу від міжнародних організацій громадяни України, які належать до найбільш уразливих категорій населення.

Для отримувачів соціальних виплат банк продовжував надавати «Соціальну» картку, а для пенсіонерів – пенсійну картку Visa «Особлива» з численними перевагами, зокрема, із підвищеною процентною ставкою на залишок коштів на рахунках. Також для підтримки пенсіонерів банком було впроваджено депозит «Абсолютна перевага» з підвищеними відсотками. Крім того, навесні ОТП Банк запустив безкоштовну телефонну лінію з командою помічників «Лесик з ОТП» для обслуговування клієнтів, які через різні обставини не мають можливості скористатися чат-ботом у Viber.

Розуміючи, наскільки війна негативно позначилася на платоспроможності багатьох українців, ОТП Банк запровадив онлайн-сервіс рефінансування заборгованості «Кредитна підмога» в мобільному банкінгу ОТП Bank UA для власних клієнтів – позичальників, які мають складнощі із внесенням платежів. Завдяки новій функції клієнт може самостійно зменшити боргове щомісячне навантаження онлайн.

Наприкінці 2022 року, через масовані атаки на енергосистему України, відключення світла стали постійним явищем, тож банк почав активно готуватися до можливості тривалих блекаутів. З цією метою ОТП Банк оснастив понад 80% своїх відділень альтернативними джерелами енергії та резервними каналами зв'язку, а також увійшов до всеукраїнської мережі банківських відділень Power banking, які могли б обслуговувати українців в умовах тривалої відсутності світла. Одночасно ОТП Банк взяв участь у «Банкоматному роумінгу» - ініціативі, що забезпечує клієнта будь-якого банку, у т.ч. ОТП Банку, можливістю отримувати кошти у мережі АТМ інших банків у межах збільшених лімітів та без комісій. Згідно з нею, ОТП Банк підвищив ліміт однієї транзакції із зняття готівки у власних банкоматах з карток, емітованих іншими банками, до 10 тис. грн, не обмежуючи при цьому кількість транзакцій на добу.

Реалії минулого року підштовхнули банк до інтегрування елементів корпоративної соціальної відповідальності у продукти для роздрібних клієнтів. Зокрема, протягом трьох місяців ОТП Банк спільно з Mastercard проводив благодійну ініціативу, спрямовану на підтримку української армії. За умовами цієї ініціативи, за кожне поповнення картки Mastercard від ОТП Банку з картки іншого банку шляхом переказу за номером картки, ОТП Банк перераховував 1 гривню на рахунок Збройних Сил України. Таким чином, на картку клієнта зараховувалася вказана сума переказу у повному обсязі, а 1 гривня на рахунок ЗСУ сплачувалася ОТП Банком за власний рахунок. За підсумками цієї ініціативи ОТП Банк перерахував на підтримку української армії понад 1,2 млн грн. Загалом на підтримку ЗСУ банком було спрямовано понад 70 млн грн.

Premium banking в умовах воєнного стану

У 2022 році напрям Premium banking був зосереджений на покращенні якості послуг і сервісів. З цією метою багато часу було приділено спілкуванню з преміальними клієнтами, проведенню опитувань та глибинних інтерв'ю для розуміння їхніх потреб та болів, що виникають у процесі обслуговування.

Відбулося оновлення концепту Premium banking 2022, у межах якого преміальні клієнти отримали:

- ✓ **можливість консультації у двох преміальних менеджерів – у відділенні та в Інформаційному центрі.** Роль преміального менеджера у відділенні – вирішувати складні запити від клієнтів та

- знаходити рішення для примноження їхніх коштів, а роль онлайн-менеджера – швидко та ефективно вирішувати просте питання клієнта;
- ✓ **живе спілкування з онлайн-менеджером** в окремому преміальному чаті OTP Bank Viber або Telegram;
 - ✓ **комфортні консультації за відеодзвінком** – за бажанням клієнта. Це допомогло наглядно продемонструвати клієнтами такі важливі питання, як конвертація при розрахунках за кордоном або як працює кредитна лінія.

У межах нового концепту Premium banking 2022 було створено **диджитал-помічника для преміальних менеджерів** на базі чату OTP Bank, який дає змогу преміальному менеджеру у відділенні передавати запити преміальних клієнтів онлайн-менеджеру для їхнього швидкого вирішення.

Попри воєнний стан, кількість преміальних клієнтів ОТП Банку виросла на 12% (5878 нових преміальних клієнтів), а преміальний бізнес посідає перше місце у структурі доходів по бізнес-лініях (31%).

Private banking – здобутки і плани на майбутнє

2022 рік був дійсно роком випробувань, коли організація безперебійної та стабільної роботи банку, постійний зв'язок із клієнтами та можливість знаходження нестандартних рішень у вирішенні усіх запитів стало ключовим для збереження довіри та розвитку відносин.

Private banking – це, перш за все, багаторічні взаємовідносини. Тому цілодобова підтримка клієнтів, максимальна автоматизація процесів, можливість віддаленого та фізичного обслуговування у відділеннях усіх регіонів України зберегла ту довіру, яка створювалася роками, та допомогла розширенню кола клієнтів Private banking завдяки отриманим рекомендаціям. Збереження професійної команди співробітників та злагоджена взаємодія усіх підрозділів – це саме та перевага, яка цінується при роботі з цим сегментом клієнтів.

Незважаючи на турбулентність ринку, ми зберегли показники результативності за багатьма ключовими індикаторами на рівні 2021 року, за деякими – значно покращили.

Уже в перших числах березня 2022 року ми разом з клієнтами брали участь в аукціоні Міністерства фінансів України та провели перші угоди купівлі/продажу військових ОВДП, які, окрім гарантованого доходу для клієнта, також стали елементом допомоги державі у воєнний час на суму майже 2 млрд грн (в еквіваленті) протягом усього року.

Private banking та інвестиційний банкінг – це слова синоніми, та незважаючи на тимчасові обмеження на проведення деяких інвестиційних операцій, ми не зупиняємося. З кінця 2021 року та до початку введення воєнного стану наші клієнти стали акціонерами всесвітньо відомих брендів завдяки купівлі цінних паперів на міжнародних ринках, де ОТП Банк узяв на себе роль брокера. Ми реалізували понад 300 угод на суму майже 8 млн дол. США, що дозволило ефективно диверсифікувати заощадження. А протягом всього 2022 року наші клієнти щоквартально отримували дивіденди від здійснених раніше інвестицій.

Ми розуміємо, що деякі обмеження є тимчасовими, тож у майбутньому наші клієнти повернуться до міжнародних ринків інвестицій, а також враховуємо те, що зацікавленість у державних цінних облігаціях є постійно високою серед клієнтів Private banking. Тому в 2022 році ми максимально автоматизували всі внутрішні процеси з цінними паперами на базі Creatio, і наразі займаємося розробкою інвестиційного мобільного застосунку на базі мобільного банкінгу OTP Bank UA. Уже в 2023 році заплановано старт продажів державних облігацій через мобільний застосунок, що дозволить максимально спростити всі процеси для клієнтів та збільшити кількість проведених угод.

Допомога країні у воєнний час, у туюю через придбання державних цінних паперів - першочергове завдання, тому наша увага спрямована саме на просування ОВДП серед наших клієнтів.

ОТП Банк – традиційний лідер у наданні своїм клієнтам найширших можливостей для інвестування на українському ринку, тому в 2022 році, вже не вперше, за версією Euromoney ОТП Банк увійшов до трійки лідерів у номінації «Інвестиційний менеджмент», ставши єдиним банком у ТОП-3, що підтверджує його значну експертизу в аналізі ринків капіталу та надання консультаційних послуг.

Також Private Banking ОТП Банку у рейтингу «25 провідних банків під час війни» за версією Financial Club Awards 2022 було визнано найкращим «Преміальним банкінгом».

Стратегію розвитку Private Banking, та інвестиційного банкінгу, в тому числі на 2023 рік, складено у межах загальногрупової стратегії розвитку Global Markets OTP Bank, звичайно, з урахуванням ситуації в країні, законодавства, особливостей та культури місцевих ринків.

Утім незмінно нашим спільним завданням є стабільність роботи та розвиток напряму, створення кращих інвестиційних пропозицій з урахуванням аналізу світових тенденцій.

15. ДОСЯГНЕННЯ КАЗНАЧЕЙСТВА ОСНОВНОГО УЧАСНИКА БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Казначейство OTP Банку пропонує широкий спектр продуктів і послуг компаніям, а також інституційним інвесторам: валютні угоди «спот» та для корпоративних і роздрібних клієнтів; валютні свопи, різноманітні інструменти грошового ринку та РЕПО для фінансових установ. У своїй стратегії та роботі казначейство керується баченням: «залишатися одним з найнадійніших та найуспішніших казначейств в Україні».

Ми маємо дві стратегічні мети:

- утримувати лідерство у сфері надання фінансових послуг, основною цінністю яких є високопрофесійна експертиза;
- бути основним партнером клієнтів корпоративної, роздрібної лінії, клієнтів преміум-сегменту, а також їхнього бізнесу.

Незважаючи на війну, доходи казначейства вдалося утримати на високому рівні та навіть перевершити результати минулого року. Це стало результатом збалансованого портфелю послуг, що включає торгівлю для власних потреб та за клієнтськими заявками. Зростання було обумовлене, насамперед, швидким реагуванням на зміни законодавства та ринкової кон'юнктури .

Згідно рейтингу Міністерства Фінансів України OTP Банк посів 6 місце серед первинних дилерів але враховуючи що під час військового стану логічним є те що перші 4 позиції посіли державні банки, то OTP Банк є другим серед комерційних банків.

Після відкриття вторинного ринку ОВДП у серпні OTP Банк пропонував клієнтам ОВДП з дохідністю що перевищувала депозитну та в деяких випадках дохідності первинного ринку.

16. МАЙБУТНЄ БАНКУ. ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ДИСТАНЦІЙНІ КАНАЛИ ПРОДАЖУ

У 2022 році OTP Банк вдосконалював свої дистанційні послуги та процеси, насамперед, з метою забезпечення відповідності оновленим вимогам Національного банку України, внутрішньої безпеки та платіжних систем, а також покращення користувацького досвіду своїх клієнтів. Серед найбільш значущих інноваційних змін і впроваджень для роздрібних клієнтів були такі:

- можливість реструктуризації кредитної заборгованості дистанційно через мобільний застосунок – послуга «Кредитна підмога»;
- переведення покупок, зроблених за допомогою кредитної картки, на виплати через мобільний застосунок;
- консультації преміальних клієнтів через окремо виділений чат.

Також банк продовжував розвивати мобільний додаток, перейменувавши його у OTP Bank UA та змінивши тим самим його позиціонування з кредитного помічника на повноцінний мобільний банкінг. Цей мобільний додаток дозволяє клієнту здійснювати р2р-операції, погашати кредити та купувати товари у розстрочку, вести календар платежів, отримувати нагадування про необхідні платежі, інформацію про подальшу сплату комісії тощо. Завдяки цьому рішенням клієнти OTP Банку можуть користуватися продуктами та послугами без відвідування відділень, що набуло вирішального значення в умовах війни.

17. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Для реалізації намірів акціонера і керівництва банку щодо досягнення найвищого рівня результатів діяльності, уміння вселити впевненість партнерам і клієнтам у довгостроковому економічному потенціалі банку, банком ухвалено власні принципи (Кодекс) корпоративного управління – документ, у якому викладається ставлення акціонера і керівництва банку до основних проблем корпоративного управління та методів їх вирішення у банку.

Акціонер Банку

Акціонер банку має захищати інтереси банку та його вкладників, активно використовуючи свої повноваження на Загальних зборах акціонерів – вищому органі управління банку. Акціонер вживає усіх необхідних заходів для гарантування того, щоб структура власності банку не перешкождала корпоративному управлінню на належному рівні, лише компетентні та надійні особи, які можуть принести власний досвід на користь банку, були обрані членами наглядової ради, а наглядова рада звітувала і була відповідальною за діяльність та фінансовий стан банку. Акціонер під час прийняття власних рішень має враховувати насамперед інтереси зацікавлених осіб банку, а саме вкладників, інших кредиторів, працівників банку та інших. Своєю чергою, банк сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонера, передбачених статутом, положенням про Загальні збори акціонерів банку та чинним законодавством України. Право акціонера на участь в управлінні банком реалізується через його участь у Загальних зборах акціонерів банку.

Наглядова рада банку

Наглядова рада є колегіальним органом, що здійснює захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонера банку, і в межах компетенції, визначеної законодавством та статутом банку, контролює та регулює діяльність правління банку. Наглядова рада не бере участі у поточному управлінні банком. Наглядова рада контролює діяльність правління банку, дотримання Статуту та будь-яких інших відповідних нормативних положень. У зв'язку з цим наглядова рада має право перевіряти дані обліку та здійснення будь-яких управлінських функцій у банку. Наглядова рада перевіряє річну фінансову звітність, включаючи пропозиції щодо розподілу прибутку і щорічний звіт правління, та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів. Наглядова рада банку утворює комітети (комітет з питань аудиту, комітет з управління ризиками та комітет з питань винагороди) з числа членів наглядової ради для попереднього вивчення і підготовки до розгляду наглядовою радою питань, що належать до компетенції наглядової ради. За підсумками року наглядова рада звітує перед Загальними зборами про свою діяльність.

Правління Банку

Правління є виконавчим органом банку, що здійснює поточне управління. Правління підзвітне Загальним зборам і наглядовій раді, організовує виконання їх рішень. Правління розробляє та передає на затвердження наглядовій раді проекти річного бюджету та стратегії банку і забезпечує їх реалізацію. Стратегія розвитку банку визначає наявні та перспективні банківські продукти та послуги, ринки, сфери дії, у яких банк планує досягти переваги над конкурентами, а також потреби банку щодо фінансових, операційно-технологічних та кадрових ресурсів.

Наглядова рада затверджує стратегію розвитку банку відповідно до основних напрямків діяльності, визначених Загальними зборами акціонерів банку. Реалізація стратегії розвитку банку покладається на правління банку. Стратегія банку оновлюється відповідно до змін ринкових умов. На регулярній основі та на вимогу наглядової ради правління подає наглядовій раді звіт про стан виконання стратегії розвитку банку, про фінансово-господарський стан банку та хід виконання планів і завдань. Правління та наглядова рада проводять спільні засідання принаймні раз на квартал. Банк зобов'язаний забезпечити проведення щорічної перевірки окремої фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності групи АТ «ОТП Банк», консолідованої фінансової звітності банківської групи та іншої

інформації щодо фінансово-господарської діяльності банку аудиторською фірмою відповідно до законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, норм і стандартів аудиту, затверджених Аудиторською палатою України згідно з міжнародними стандартами аудиту та етики. За підсумками року правління звітує перед наглядовою радою про свою діяльність, наглядова рада розглядає щорічний звіт правління та подає свої коментарі до нього на розгляд Загальних зборів акціонерів банку.

Незалежні підрозділи Банку

Банк утворює постійно діючий підрозділ з управління ризиками, що підпорядковується і підзвітний наглядовій раді банку та має відповідати за впровадження внутрішніх положень і процедур управління ризиками відповідно до визначених наглядовою радою стратегії та політик, процедур та порядків управління ризиками. Також в банку створений постійно діючий підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) (надалі – відділ комплаєнсу), який відповідає за:

- забезпечення організації контролю за дотриманням банком норм законодавства, внутрішньобанківських/внутрішньогрупових документів та відповідних стандартів;
- забезпечення моніторингу змін у законодавстві та відповідних стандартах та здійснення оцінки впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в банку, контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківські документи,
- надання роз'яснень, консультацій керівникам банку на їх запити з питань контролю за дотриманням банком законодавства України та відповідних стандартів;
- контроль за комплаєнс-ризиком, що виникає у взаємовідносинах банку з клієнтами та контрагентами для попередження участі банку або його використання в незаконних операціях,
- контроль за дотриманням механізму конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в банку/порушення в діяльності банку,
- забезпечення управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів,
- здійснення на регулярній основі контролю за відсутністю конфлікту інтересів між керівниками банку та суб'єктом оціночної діяльності;
- забезпечення організації контролю за дотриманням банком норм щодо своєчасності та достовірності фінансової та статистичної звітності;
- забезпечення організації контролю за відповідністю процесів щодо управління проблемними активами законодавству України та внутрішньобанківським документам;
- забезпечення контролю за дотриманням банком норм щодо визначення переліку пов'язаних з банком осіб для забезпечення цілісності та повноти процесу ідентифікації пов'язаних з банком осіб і контролю за операціями з ними;
- підготовку висновків щодо комплаєнс-ризиків, який притаманний новим продуктам та значним змінам у діяльності банку та стосовно комплаєнс-ризиків для ухвалення кредитних рішень щодо кредитів пов'язаним із банком особам;
- здійснення контролю за відповідністю системи компенсацій та відшкодування, що запроваджена в банку, а також процедур притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників банку, вимогам законодавства України;
- підготовку звітів щодо комплаєнс-ризиків;
- обчислення профілю комплаєнс-ризиків;
- контроль за захистом персональних даних відповідно до законодавства України;
- забезпечення функціонування системи управління ризиками шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування і надання рекомендацій щодо пом'якшення комплаєнс-ризиків;
- забезпечення проведення навчання та обізнаності працівників банку щодо дотримання норм законодавства, відповідних стандартів, культури управління ризиками, урахуваючи Кодекс етики банку.

Відділ комплаєнсу підпорядковується та підзвітний наглядовій раді банку і виконує свої обов'язки відповідно до внутрішніх процедур та чинного законодавства України.

Головний комплаєнс-менеджер забезпечує координацію роботи з питань управління комплаєнс-ризиком між структурними підрозділами банку, забезпечує розроблення та бере участь у розробленні внутрішньобанківських документів з напрямку комплаєнсу. У разі виникнення надмірних ризиків, на які може наражатися банк, зобов'язаний проінформувати наглядову раду банку, комітет з управління ризиками та правління банку про такі ризики. При виявленні підтверджених фактів неприйнятної поведінки в банку / порушень в діяльності банку та конфліктів інтересів, повідомляє Національний банк України про них, якщо наглядовою радою банку не були застосовані заходи, що забезпечили їх усунення.

Банк утворює незалежний функціональний структурний підрозділ внутрішнього аудиту, який функціонально підпорядкований та підзвітний наглядовій раді та діє на підставі положення, затвердженого наглядовою радою банку.

Підрозділ внутрішнього аудиту, який забезпечує третю лінію захисту, здійснює незалежну перевірку й оцінку адекватності та ефективності організації корпоративного управління, роботи системи внутрішнього контролю, у тому числі системи управління ризиками, процесів управління банком, їх відповідність розміру банку, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних банком операцій, організаційній структурі та профілю ризику банку, з урахуванням особливостей діяльності банку як системно важливого (за наявності такого статусу) та/або діяльності банківської групи, до складу якої входить банк, організації внутрішньої системи протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму, системи управління ризиками відмивання коштів/фінансування тероризму.

Робота підрозділу внутрішнього аудиту проводиться згідно із щорічним планом, затвердженим наглядовою радою банку. Про свою роботу підрозділ внутрішнього аудиту щоквартально звітує наглядовій раді банку (аудиторському комітету) та правлінню банку щодо статусу виконання/впровадження рекомендацій та усунення зауважень, виявлених під час проведення аудиторських перевірок. Щорічний звіт наглядовій раді банку та правлінню банку містить інформацію про оцінку систем внутрішнього контролю, управління ризиками, корпоративного управління, найсуттєвіші недоліки, виявлені протягом звітного періоду, запропоновані/погоджені заходи щодо виправлення ситуації, а також ступінь впровадження цих заходів.

Звітування щодо комплаєнс-ризиків

Головний комплаєнс-менеджер регулярно надає звіти щодо комплаєнс-ризиків та оцінки комплаєнс-ризиків наглядовій раді банку, комітету з управління ризиками та правлінню банку не рідше одного разу на квартал або частіше у випадках, установлених законодавством України.

Фідуціарні обов'язки

Однією з фундаментальних концепцій, що покладена в основу корпоративного управління, є концепція фідуціарних обов'язків. Фідуціарний обов'язок існує там, де одна особа, клієнт або власник покладає особливу надію або висловлює довіру іншій особі, фідуціару та покладається на нього, у той час як фідуціар діє в інтересах цієї особи на власний розсуд з використанням власного досвіду. Фідуціарні обов'язки покладаються на керівників банку, які відповідають за управління та контроль за діяльністю банку. Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність», керівники банку зобов'язані діяти на користь банку та клієнтів і ставити інтереси банку вище власних. Керівники банку (голова та члени наглядової ради банку, заступники голови та члени правління банку, головний бухгалтер, заступники головного бухгалтера) мають виконувати свої обов'язки лояльності та дбайливого ставлення щодо банку відповідно до законодавства України та стандартів банківського нагляду.

Конфлікт інтересів

Основні ділові інтереси та статутні зобов'язання банку полягають у забезпеченні того, щоб особисті інтереси керівників та працівників банку не завдавали шкоди діловим інтересам і зобов'язанням банку

та його клієнтам. Керівники й інші працівники банку мають уникати конфлікту інтересів у своїй роботі та брати самовідвід від участі в прийнятті рішень, якщо в них існує конфлікт інтересів, який не дає змоги їм належним чином виконувати свої фідучіарні обов'язки в банку. Керівники банку повинні своєчасно інформувати, відповідно до діючих процедур банку, про наявність у них конфлікту інтересів, який може вплинути на виконання ними фідучіарних обов'язків. Керівник банку має бути відсторонений від голосування або участі іншим чином у прийнятті банком будь-якого рішення, щодо якого існує конфлікт інтересів.

Операції з пов'язаними особами

Угоди, що здійснюються з пов'язаними з банком особами, не можуть передбачати умови, що не є поточними ринковими умовами. Процес визначення та виявлення пов'язаних осіб банку, порядок здійснення угод з ними, процес здійснення нагляду за такими операціями, а також затвердження і перегляд операцій із пов'язаними особами банку регламентується відповідними внутрішніми процедурами банку.

Запобігання порушенню санкцій

З метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню законних інтересів громадян України, суспільства та держави, репутації банку, банк зобов'язується не порушувати спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи, які застосовуються державою, іноземними міжнародними організаціями та/або іноземними державами до фізичних та юридичних осіб.

Відділ комплаєнсу аналізує всі підозрілі операції та контрагентів (компаній), за якими будь-який елемент фінансової операції підпадає під санкції / чутливі операції, після чого надає висновок та оцінку ризику комплаєнс щодо можливості такої операції або встановлення ділових відносин.

Система конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в банку

Корпоративні цінності банку мають велике значення у процесі своєчасного та відвертого обговорення проблем. У зв'язку з цим банк заохочує працівників та дає їм змогу вільно повідомляти про свою стурбованість стосовно протизаконної, неетичної або сумнівної практики, не побоюючись разом з цим можливих санкцій. У банку запроваджено процедури, за допомогою яких працівники банку мають змогу інформувати про свої суттєві підозри незалежно від внутрішньої системи субординації. Система раннього інформування включає механізми забезпечення захисту працівників.

Захист прав споживачів фінансових послуг

Як відповідальний постачальник фінансових послуг, банк приділяє особливу увагу захисту прав та інтересів споживачів, а також якості послуг, що надаються споживачам. Банк гарантує, що його працівники, які безпосередньо чи опосередковано контактують із споживачами, проходять відповідну підготовку з питань захисту прав споживачів і, таким чином, розуміють та застосовують правила захисту прав споживачів належним чином, а також діють з належною обережністю та старанністю.

Щоб допомогти споживачам приймати зважені фінансові рішення, банк приділяє підвищену увагу дотриманню принципів захисту прав споживачів, прозорій інформаційній практиці, фінансовій освіті та захисту вразливих груп споживачів.

З метою уникнення та/або мінімізації ризиків порушення вимог законодавства України про захист прав споживачів з боку працівників банку, відділом комплаєнсу ведеться постійний контроль за дотриманням банком вимог законодавства України про захист прав споживачів, у тому числі нормативно-правових документів Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, методичних рекомендацій уповноважених органів, зокрема, але не обмежуючись: законів України «Про захист прав споживачів», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про рекламу», «Про споживче кредитування» та інших. Особлива увага

приділяється дотриманню вимог щодо взаємодії зі споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості у частині вимог до етичної поведінки.

Доступ до інформації та захист інформації

Банк забезпечує рівний доступ до інформації, що розкривається, включаючи її обсяг, зміст, форму та час надання. Банк має дієву інформаційну політику, спрямовану на досягнення найбільш повної реалізації прав вкладників, клієнтів, інших кредиторів, інвесторів, акціонера та інших заінтересованих осіб на одержання інформації, яка може істотно вплинути на прийняття ними інвестиційних рішень. Інформаційна політика банку розробляється з урахуванням потреби банку в захисті інформації з обмеженим доступом (конфіденційної інформації, комерційної та банківської таємниці). Банк вживає заходів щодо захисту інформації з обмеженим доступом, забезпечує її зберігання і встановлює відповідний режим роботи з такою інформацією. Банк визначає перелік такої інформації, дотримуючись оптимального балансу між відкритістю банку, необхідністю захищати власні комерційні інтереси та інтереси клієнтів банку, а також враховуючи вимоги чинних нормативно-правових актів. Банк гарантує таємницю по операціях, рахунках та вкладах своїх клієнтів і кореспондентів. Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається відповідно до чинного законодавства.

Протидія корупції

Банк заявляє про свою принципову позицію та засуджує корупцію як незаконний та неетичний спосіб ведення діяльності.

Для неухильного дотримання усіх вимог законодавства України з питань боротьби з корупцією, на підставі чинної Антикорупційної політики Групи ОТП в Банку затверджено Антикорупційну програму АТ «ОТП БАНК» (далі – Програма). Норми Програми передбачають, що банк, усвідомлюючи відповідальність за утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, дбаючи про власну ділову репутацію, для заохочення використання добросовісної комерційної практики, а також в інтересах, зокрема, але не виключно, своїх працівників, посадових осіб, керівників і засновників (учасників), ділових партнерів і клієнтів проголошує, що його засновники (учасники), органи управління, посадові особи та працівники у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, клієнтами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими юридичними та фізичними особами керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких форм та проявів корупції та хабарництва та вживають усіх передбачених законодавством заходів із запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям (практикам).

Програма встановлює стандарти та вимоги відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та Типової антикорупційної програми, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції. Програмою визначається та регулюється механізм контролю за дотриманням вимог законодавства України з питань запобігання, виявлення та протидії корупції та механізм із запобігання зловживанням з боку керівників та інших працівників банку.

Відповідно до стратегії та бізнес-плану банку, а також із урахуванням бізнес-моделі банку, етичне ведення бізнесу з «нульовою толерантністю» до корупції в будь-яких формах і проявах є принциповою позицією Групи ОТП та Банку в т.ч., якій зобов'язаний слідувати кожен працівник, тобто не мати ризик-апетиту до корупційних ризиків, тим самим практикуючи «нульову толерантність» до таких правопорушень.

Банк, зокрема відділ комплаєнсу, забезпечує розробку та вжиття заходів, які є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у своїй діяльності.

Керівник, органи управління, посадові особи усіх рівнів банку беруть на себе зобов'язання особистим прикладом етичної поведінки формувати у працівників банку нульову толерантність до корупції, що є основою ділової культури, повсякденної ділової практики та ділової репутації банку.

З метою виявлення фактів та/або підозр банком організовані безпечні, конфіденційні та доступні засоби інформування працівниками банку про факти/підбурювання/підозри в корупційних порушеннях, таких як пропонування (або підозра) неправомірної вигоди третьою особою; вимагання

надання (або підозра) неправомірної вигоди; підбурювання до вчинення корупційних дій; порушення вимог Програми (або про випадки підбурювання до таких дій), отримання відомостей про наміри або факти, що можуть свідчити про використання або намір використання банку або його працівників в діяльності, що містять або можуть містити ознаки корупційної складової.

Для повідомлення працівниками банку про факти порушення Програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, на внутрішньому порталі банку та на офіційному веб-сайті банку розміщена відповідна інформація.

Регулярна оцінка корупційних ризиків, здійснюється в процесі оцінювання комплаєнс-ризиків в рамках оцінки та управління ризиками аутсорсингу.

Щороку усі працівники банку проходять електронний навчальний курс щодо дотримання вимог з питань Антикорупційної програми з обов'язковою перевіркою знань.

Банк та суспільство

Акціонер банку та керівництво усвідомлюють свою відповідальність перед суспільством щодо дотримання прав клієнтів (споживачів послуг) банку, неухильного виконання усіх вимог чинного законодавства України, ведення чесної конкурентної боротьби. Готовність задовольнити потреби клієнтів шляхом надання послуг найвищої якості є головним зобов'язанням банку перед своїми клієнтами. При прийнятті усіх рішень щодо діяльності банку буде враховуватися суспільна важливість продуктів та послуг, що надаються банком для різних верств населення. Банк підтримує відносини із органами державної влади та місцевого самоврядування на засадах взаємної поваги, рівноправного партнерства, прозорості та активної співпраці. Банк залежно від його можливостей буде намагатися надавати підтримку соціальним, культурним та освітнім ініціативам, спрямованим на розвиток та покращення життя громадян. Банк гарантує безпеку та захист здоров'я своїх працівників на робочому місці. Діяльність управління персоналом у банку буде спрямована на забезпечення справедливості та рівних можливостей для всіх працівників, сприяння розвитку кожної особистості.

18. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Більшість заходів банку у межах корпоративної соціальної відповідальності в 2022 році були пов'язані з допомогою країні під час повномасштабної війни: армії, працівникам, які потрапили у скрутне становище через бойові дії, внутрішнім переселенцям, дітям, закладам охорони здоров'я.

Серед найбільш значущих слід виокремити такі напрямки:

Допомога армії

- У перші дні після початку повномасштабної агресії росії, ОТП Банк здійснив переказ у сумі 10 млн грн на спеціальний рахунок, відкритий Національним банком України для допомоги ЗСУ.
- ОТП Лізинг, лізингова компанія, що входить до складу ОТП Групи в Україні, передала автопарк з понад 140 автівок для потреб Збройних сил України.
- У межах спільної благодійної ініціативи з Mastercard, яка тривала з 1 квітня по 30 червня 2022р., ОТП Банк перерахував на підтримку української армії понад 1,2 млн грн.
- У середині 2022 року ОТП Банк розпочав ініціативу «Кожен місяць – мільйон на ЗСУ». У її межах було двічі перераховано по 1 млн грн Всеукраїнському благодійному фонду «Патріот», що працює над забезпеченням бойових частин «Азовського руху», і двічі по 1 млн грн – Київській школі економіки, яка займається підтримкою армії та гуманітарних програм.

OTP Bank Helps Ukraine

У липні 2022 року ОТП Банк, Україна запустив благодійну фандрайзингову платформу «[OTP Bank Helps Ukraine](#)», мета якої – збір коштів для нагальних потреб країни під час воєнного стану. Проєкт розроблено у співробітництві з давнім партнером банку – українським благодійним фондом із 10-

річною історією «Благомай» та провайдером платіжних послуг iPay.ua. У межах програми реалізовано такі ініціативи:

- передано два апарати ШВЛ для Першого мобільного шпиталю ім.Миколи Пирогова;
- закуплено два комплекти захисного одягу від рентгенівського опромінення в хірургію Міської клінічної лікарні №6 Дніпровської міської ради;
- надано матеріальну допомогу Смілянському будинку-інтернату;
- до «Київського міського центру нефрології та діалізу» передано дефіцитні витратні матеріали для апарату гострого гемодіалізу на суму близько 1 млн грн;
- надано допомогу в облаштуванні укриття у Центрі соціально-психологічної реабілітації дітей у с.Хмільниця на Чернігівщині;
- учителям-переселенцям з Херсонської, Харківської, Донецької, Луганської Запорізької областей, які живуть на території Городоцької територіальної громади на Хмельниччині, передано дванадцять ноутбуків на загальну суму 300 тис. грн для проведення ними онлайн-уроків;
- надано матеріальну допомогу (одяг, взуття, комп'ютери, іграшки, канцтовари, дитяча література) дітям з родин переселенців Донецької та Луганської областей у межах ініціативи «Збери дитину-переселенця до школи»;
- зібрано і передано кошти для ремонту двох машин швидкої допомоги для фронту;
- спільно з естонською онлайн-галереєю сучасних картин riARTform організовано онлайн-аукціон картин українських художників «Обличчя, кольори та тіні війни», частину від отриманих за продаж картин коштів було передано на великий проєкт «Дітям героїв». У його межах OTP Bank Helps Ukraine збирав кошти для допомоги дітям, батьки яких загинули під час захисту країни. Також із нагоди дня Святого Миколая ОТП Банк привітав понад 70 дітей українських героїв подарунками, солодощами та святковими заходами у своїх відділеннях у Вінниці, Рівному, Хмельницькому, Ірпені, Миколаєві та Одесі за сприяння Всеукраїнського об'єднання учасників АТО "Українці Разом!". Також у межах цієї ініціативи було проведено онлайн і офлайн ярмарок благодійності серед працівників банку.

Допомога працівникам банку під час повномасштабної війни

1. Надання грошової допомоги:

- 100% працівників отримали грошову допомогу в березні 2022 р., загальний бюджет – 41 375 250 грн;
- 962 725 грн додаткової допомоги (77 запитів);

2. Розміщення переміщених співробітників і членів їхніх родин у західних регіонах України (безкоштовне проживання та харчування для всіх категорій персоналу):

187 осіб

- 65 співробітників;
- 70 членів родин працівників;
- 52 дитини.

3. Розміщення переміщених співробітників і членів їхніх родин у країнах OTP Group – Угорщині, Болгарії, Чорногорії (безкоштовне проживання, харчування, трансфер для всіх категорій персоналу):

313 осіб:

- 98 співробітників;
- 86 членів родин працівників;
- 129 дітей.

4. Організація онлайн-уроків з математики для дітей працівників:

- 83 дитини;

- 100 занять;
- 44 000 грн.

5. Закупівля ліків для співробітників у зонах бойових дій:

37 співробітників отримали ліки першої необхідності за запитом.

6. Створення локальних чатів і призначення кураторів для співробітників у зонах бойових дій:

7 telegram-чатів (Чернігів, Миколаїв, Харків, Дніпро, Запоріжжя, Суми, Херсон).

7. Створення телеграм-каналів та сторінки на внутрішньому порталі банку для волонтерського руху серед працівників:

- 14 активних волонтерів;
- 11 проєктів реалізовано;
- 1 434 000 грн зібрано.

8. Проведення підтримуючих зустрічей для співробітників усіх рівнів:

- зустрічі працівників із CEO;
- два майстер-класи Діани Кебас «Життєстійкість під час війни»;
- майстер-класи Юнони Лотоцької «Війна і я» (3 модулі) для керівників В-1/В-2;
- внутрішній вебінар «Як керувати некерованим» (3 модулі) для начальників відділів та керуючих відділень;
- відкриті вебінари компанії Develor (6 вебінарів) для всіх співробітників (Теми: «Мислення зростання», «Резилієнтність та самопіклування», «Самомотивація», «Персональна продуктивність в турбулентні часи», «Усвідомлена комунікація», «Ненасильницьке спілкування»).

Фінансова грамотність

- У 2022 році ОТП Банк взяв участь у спільній з Національним банком України кампанії, організованій для підвищення фінансової грамотності населення в умовах воєнного стану – «Фінансова оборона України». Зокрема, метою кампанії **було** надати українцям якомога більш повну та детальну інформацію щодо банківських і фінансових послуг, які можна отримати під час воєнного стану. Через публікації на сайті та у соціальних мережах банк розповідав, якими є обмеження на здійснення валютних операцій, як перевипустити платіжну картку, якщо закінчився термін дії, що робити із кредитом, якщо не має можливості здійснювати планові платежі та яким чином уберегтися від шахраїв.
- Для допомоги громадянам України, які були вимушені покинути свої домівки через війну, ОТП Банк розробив спеціальну інформаційну сторінку на своєму офіційному сайті. На сторінці розміщено інформацію про спеціальні пропозиції від банків-членів ОТП Group у 8 країнах – Молдові, Румунії, Угорщині, Болгарії, Хорватії, Словенії, Албанії та Сербії.

Захист навколишнього середовища

- У 2022 році ОТП Банк продовжував реалізацію зеленого проєкту зі збору використаних батарейок у 21 відділенні своєї мережі. Проєкт реалізується спільно з громадською організацією «Батарейки, здавайтеся», що відправляє зібрані по усій Україні батарейки на завод із переробки елементів живлення GreenWEEE в Румунії. Загалом у 2022 році було зібрано й відправлено на переробку 216 кг батарейок.

- У головному офісі банку продовжив роботу проекту "GO GREEN", основна мета якого – збір використаного паперу у спеціальні контейнери. Загалом протягом 2022 року було відправлено на переробку 270 кг паперу.

Охорона здоров'я

- У серпні та грудні 2022 року банк провів Дні донора, під час яких понад 60 працівників здали кров на потреби Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М.М.Амосова.

Спорт

- Команда OTP Group, у якій грають співробітники OTP Банку та OTP Лізингу, взяла участь у Чемпіонаті банківської футзальної ліги сезону 2021-2022 і посіла II місце.

19. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Системи преміювання

Усі співробітники OTP Банку отримують регулярну грошову винагороду, що залежить від особистих результатів та вкладу в загальний фінансовий результат банку.

Основними фінансовими методами оцінювання у банку є регулярні премії та одноразові премії за особливо важливі завдання.

Регулярні премії поділяються залежно від параметрів нарахування на:

- KPI (Key Performance Indicator) based – фінансова система оцінки досягнутих результатів співробітниками, що базується на рівні досягнення стратегічних та індивідуальних цілей;
- індивідуальні системи мотивації – застосовуються для бізнес-підрозділів і допомагають встановлювати залежність премії від індивідуального бізнес-результату.

Разові премії за особливо важливі завдання встановлюються за:

- участь у проектах банку;
- надзусилля у перевиконанні планових показників тощо.

Мотиваційні програми

Окрім основної премії у співробітників OTP Банку є можливість отримати додаткове заохочення, а саме:

- OKR (Objectives and Key Results) – нефінансова система оцінки, що допомагає визначити досягнення вищим керівництвом крос-функціональної/проектної мети у кварталі;
- премія у межах програми «Рекомендуй друга!» за успішну рекомендацію знайомих на відкриті вакансії у банку;
- премія за успішне наставництво для нового колеги;
- цінні подарунки для ювілярів банку.

Внесок кожного співробітника не залишається поза увагою та обов'язково винагороджується.

Умови праці

Кожен співробітник ОТП Банку отримує роботу у стабільній європейській компанії, що є одним із лідерів у своїй справі, а також офіційне працевлаштування, своєчасну виплату заробітної плати, оплату відпустки та лікарняного, можливість скористатися знижкою на медичне страхування та ін.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання відіграє важливу роль у процесі навчання співробітників. Платформа дистанційного навчання e-Learning та електронні курси роблять навчання інтерактивним та цікавим. Внутрішня база налічує понад 100 електронних курсів та тестів з процесів та продуктів. Працівники відділень постійно вивчають нові продукти та процеси у форматі відеосемінарів. Щоквартально керівники ОТП Банку проходять навчання за комплексними програмами від представників бізнес-шкіл. В поточних умовах проводяться заходи у вигляді вебінарів, спрямованих на підтримку психологічного здоров'я працівників.

Зовнішнє навчання

ОТП Банк на постійній основі залучає кращих тренерів та спікерів вітчизняного ринку для навчання та поглиблення навичок співробітників для подальшого розвитку професійних та особистих якостей та компетенцій.

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ОТП БАНК»**

Консолідована фінансова звітність Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
разом із Звітом незалежного аудитора

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій Раді Акціонерного товариства «ОТП Банк»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи Акціонерного товариства «ОТП Банк» (далі - «Відповідальна особа») та інших фінансових компаній в Україні під спільним кінцевого акціонера: ТОВ «ОТП Лізинг», Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія» (далі разом - «Банківська група»), представленої на сторінках 2-116 Консолідованого Річного Звіту Банківської групи за 2022 рік, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, консолідованого звіту про прибуток або збиток, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансової звітність Банківської групи складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до вимог розділу VI «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року №254 (далі - «Постанова №254»).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітки 2 та 3 до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, в яких зазначається що воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну негативно вплинуло на діяльність Банківської групи. Як зазначено у Примітці 3 ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними у Примітці 3 вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Пояснювальний параграф – Основа бухгалтерського обліку та обмеження щодо розповсюдження

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи, яка описує основу бухгалтерського обліку. Консолідовану фінансову звітність Банківської групи було складено з метою сприяння Відповідальній особі у дотриманні вимог, встановлених Національним банком України, як зазначено вище. Тому консолідована фінансова звітність Банківської групи може бути непридатною для іншої мети. Наш звіт призначений виключно для інформації та використання Відповідальною особою та Національним банком України, та не повинен використовуватися іншими сторонами ніж Відповідальна особа та Національний банк України. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи за поточний період. Додатково до питання описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описане нижче питання є ключовим питанням аудиту, яке слід відобразити в нашому звіті. Це питання розглядалось в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи в цілому та враховувалось при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цього питання. Щодо питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи» нашого звіту, в тому числі щодо цього питання. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначеного нижче питання, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи, що додається.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам

Оцінка очікуваного кредитного збитку у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є складним та, за своєю суттю, суб'єктивним процесом, що вимагає застосування суджень та припущень від управлінського персоналу.

Наші аудиторські процедури включали оцінку, із залученням наших внутрішніх спеціалістів, методології, підходів та припущень, які використала Банківська група щодо історичної та макроекономічної інформації, включаючи зміни, що зумовлені впливом військової агресії Російської

Ключове питання аудиту

Використання різних підходів та припущень щодо історичної та прогнозовної макроекономічної інформації, у тому числі зміни внаслідок впливу військової агресії Російської Федерації проти України, в оцінці таких показників як ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолту, макроекономічні показники, а також визначення подій дефолту та значного збільшення кредитного ризику із дати первісного визнання може призвести до суттєво різних оцінок очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам.

За індивідуально оціненими дефолтними кредитами Банківська група застосувала судження щодо оцінки справедливої вартості заставного майна та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв, у тому числі із урахуванням впливу військової агресії Російської Федерації проти України.

Крім того, балансова вартість кредитів та авансів клієнтам складає значну частину загальних активів та є суттєвою для консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Як наслідок оцінка очікуваного кредитного збитку була ключовим судженням для управлінського персоналу Банківської групи.

Інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам та політик щодо управління ризиками представлено у Примітках 3, 6 та 26 до консолідованої фінансової звітності Банківської групи.

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Федерації проти України, з урахуванням фактів та обставин, наявних на звітну дату, в оцінці очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам, включаючи визначення дефолту та значного збільшення кредитного ризику. Ми отримали розуміння, оцінили дизайн і протестували операційну ефективність контролів щодо оцінки очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам, включаючи визначення дефолту та значного збільшення кредитного ризику. Ми також визначили та протестували контролі щодо розрахунків та вхідної інформації. Ми протестували інформацію, що було сформовано та використано Банківською групою у розрахунку очікуваного кредитного збитку, а також щодо таких показників як: дефолт, значне збільшення кредитного ризику, ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолту, відновлення, макроекономічні показники, що безпосередньо впливають на розмір очікуваного кредитного збитку за кредитами і авансами клієнтам. За забезпеченими заставами кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, із залученням наших внутрішніх експертів, ми провели оцінку методології оцінки застави, припущень використаних для оцінки її справедливої вартості та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв. Крім того, ми проаналізували врахування поточних умов, пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації проти України при оцінці очікуваного кредитного збитку за такими кредитами. Також, ми проаналізували інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам, що представлені у примітках до консолідованої фінансової звітності Банківської групи.

Інша інформація, що включена до Консолідованого Річного Звіту Банківської групи

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Консолідованому Річному звіті Банківської Групи (що включає Консолідований Звіт про управління Банківської групи), але не включає консолідовану фінансову звітність Банківської групи та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності Банківської групи нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю Банківської групи або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за консолідовану фінансову звітність Банківської групи

Управлінський персонал несе відповідальність за складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи відповідно до вимог Розділу VI Постанови №254 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності Банківської групи, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності Банківської групи управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом звітування Банківської групи

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність Банківської групи в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо

окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності Банківської групи внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банківської групи;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банківської групи припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності Банківської групи включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність Банківської групи операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання;
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Банківської групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядову Раду та Аудиторський Комітет разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

10 вересня 2021 року нас було вперше призначено Наглядовою Радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою Радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Банківсько групи становить два роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради Банку, який ми випустили 9 січня 2024 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Відповідальній особі та компаніям, які входять до Банківської групи жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідованій фінансовій звітності Банківської групи.

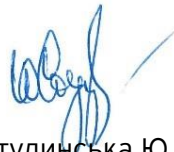
Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора,
є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101255

м. Київ, Україна

10 січня 2024 року

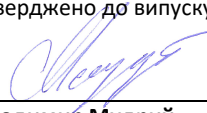
ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності,
який веде Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» - Банківська група

Консолідований звіт про фінансовий стан
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4	4,749,260	3,870,163
Кредити та аванси банкам	5	21,884,176	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	6	41,549,021	52,335,750
Інвестиції в цінні папери	7	33,074,663	14,923,501
Похідні фінансові активи		3,246	8,376
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	8	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість		24,634	26,075
Поточні податкові активи		5	110
Відстрочені податкові активи	19	65,407	68,847
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	9	368,720	349,899
Основні засоби	9	1,047,813	1,130,418
Інші фінансові активи	10	442,714	138,480
Інші нефінансові активи	10	747,523	682,871
Загальна сума активів		104,096,325	82,874,333
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		231	1,224
Кошти клієнтів	11	77,345,594	56,930,151
Похідні фінансові зобов'язання		9,233	4
Інші залучені кошти	12	10,780,653	9,758,302
Забезпечення:			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	26	301,643	298,908
Субординований борг	13	763,009	545,977
Інші фінансові зобов'язання	14	1,123,114	1,148,515
Інші нефінансові зобов'язання	14	726,796	738,053
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		119,500	149,689
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	27	380,943	346,623
Загальна сума зобов'язань		91,550,716	69,917,446
КАПІТАЛ			
Статутний капітал	24	6,231,518	6,240,528
Нерозподілений прибуток		4,641,872	5,015,898
Емісійний дохід	24	405,075	405,075
Результат від операцій з акціонером	24	1,236,294	1,236,294
Інші резерви		30,850	59,092
Загальна сума власного капіталу		12,545,609	12,956,887
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		104,096,325	82,874,333

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

10 січня 2024 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

10 січня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-116, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» - Банківська група

Консолідований звіт про прибуток або збиток
станом на 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2022	2021
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Процентні доходи, у т.ч.:	15	10,095,329	6,978,698
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	15	8,538,511	5,624,396
Інші процентні доходи	15	1,556,818	1,354,302
Процентні витрати	15	(2,399,197)	(1,506,004)
Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)	15	7,696,132	5,472,694
Комісійні доходи	16	1,828,774	2,001,440
Комісійні витрати	16	(664,826)	(697,922)
Інші доходи		255,596	204,161
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		100,893	231,419
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		5,418	193,957
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		701,321	301,288
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(234,071)	(169,441)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	17	(6,971,523)	(777,579)
Інші витрати		(148,542)	(163,974)
Інші прибутки (збитки), у т.ч.:		(100,474)	(13,340)
- Збиток від модифікації фінансових активів		(100,474)	(13,340)
Витрати на виплати працівникам	18	(1,557,172)	(1,461,854)
Амортизаційні витрати	18	(398,973)	(348,676)
Інші адміністративні та операційні витрати	18	(637,667)	(655,766)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(125,114)	4,116,407
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	19	(240,491)	(738,804)
Прибуток (збиток) за рік		(365,605)	3,377,603
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		(732)	6,766

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

10 січня 2024 року

10 січня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-116, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» - Банківська група

Консолідований звіт про сукупний дохід
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2022	2021
		За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності	За наростаючим підсумком із початку року до дати звітності
Прибуток (збиток) за рік		(365,605)	3,377,603
Інший сукупний дохід			
Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу		1,172	3,064
Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(41,983)	142,650
у тому числі:			
зміна справедливої вартості інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(110,475)	209,643
зміна резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за інвестиціями за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	26	68,492	(66,993)
Сума накопиченого прибутку/ (збитку), що перекласифікована у склад прибутків та збитків в результаті вибуття інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		7,847	(188,680)
Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу	19	6,145	(12,299)
Загальна сума іншого сукупного доходу, який буде перекласифіковано у прибуток або збиток, після оподаткування		(27,991)	(58,329)
Загальна сума іншого сукупного доходу		(26,819)	(55,265)
Загальна сума сукупного доходу		(392,424)	3,322,338

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

10 січня 2024 року

10 січня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-116, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» - Банківська група

Консолідований звіт про зміни у власному капіталі
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	Статутний капітал	Емісійний дохід	Результат від операцій з акціонером	Інші резерви: Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Нерозподілений прибуток	Власний капітал
31 грудня 2020 року		6,240,528	405,075	1,236,294	114,357	2,838,295	10,834,549
Інший сукупний дохід		-	-	-	(55,265)	-	(55,265)
Прибуток / (збиток)		-	-	-	-	3,377,603	3,377,603
Дивіденди, визнані як розподіл між власниками	20	-	-	-	-	(1,200,000)	(1,200,000)
Збільшення (зменшення) власного капіталу		-	-	-	(55,265)	2,177,603	2,122,338
31 грудня 2021 року		6,240,528	405,075	1,236,294	59,092	5,015,898	12,956,887
Інший сукупний дохід		-	-	-	(26,819)	-	(26,819)
Прибуток / (збиток)		-	-	-	-	(365,605)	(365,605)
Інші зміни	3	(9,010)	-	-	(1,423)	(8,421)	(18,854)
Збільшення (зменшення) власного капіталу		(9,010)	-	-	(28,242)	(374,026)	(411,278)
31 грудня 2022 року		6,231,518	405,075	1,236,294	30,850	4,641,872	12,545,609

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління

10 січня 2024 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер

10 січня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-116, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» - Банківська група

Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року (у тисячах українських гривень)

	Примітки	2022	2021
		За нарастаючим підсумком із початку року до дати звітності	За нарастаючим підсумком із початку року до дати звітності
Грошові потоки від операційної діяльності			
Класи надходжень грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти сплачені		(2,195,518)	(1,400,787)
Проценти отримані		9,678,538	7,259,889
Комісійні доходи, що отримані		1,762,111	2,042,610
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		113,546	223,047
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		701,321	302,823
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності (інші доходи отримані)		278,374	178,253
Класи виплат грошових коштів від операційної діяльності			
Комісійні витрати, що сплачені		(661,905)	(697,922)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені, у т.ч.:		(2,309,966)	(2,186,122)
Витрати на виплати працівникам		(1,580,079)	(1,406,972)
Інші адміністративні та операційні витрати		(595,423)	(615,176)
Інші витрати		(134,464)	(163,974)
Повернення податків на прибуток (сплата)		(248,633)	(671,067)
Чисті грошові потоки (використані в операційній діяльності) до зміни в операційних активах і зобов'язаннях		7,117,868	5,050,724
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів банкам		(539,148)	-
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		9,636,265	(16,367,531)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(201,810)	(29,602)
Чисте (збільшення)/зменшення інших нефінансових активів		(44,221)	(251,739)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків		(1,035)	1,234
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		12,287,806	10,948,695
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		(48,335)	54,385
Чисте збільшення/(зменшення) інших нефінансових зобов'язань		9,996	(926)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		28,221,058	(594,760)
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(3,088,249,362)	(453,402,142)
Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери		3,070,749,419	451,325,164
Надходження від продажу основних засобів		95,249	4,637
Придбання основних засобів		(330,637)	(356,357)
Придбання нематеріальних активів		(130,885)	(148,340)
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		1,441	-
Отримані дивіденди		-	1,346
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(17,864,775)	(2,575,692)

**Консолідований звіт про рух грошових коштів - Банківська група
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року (продовження)
(у тисячах українських гривень)**

	Примітки	2022	2021
		За нарастаючим підсумком із початку року до дати звітності	За нарастаючим підсумком із початку року до дати звітності
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Отримання інших залучених коштів	12	2,723,252	13,985,798
Повернення інших залучених коштів	12	(4,233,414)	(12,269,360)
Виплати за орендними зобов'язаннями	9	(61,543)	(171,524)
Дивіденди сплачені		-	(1,200,000)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		(1,571,705)	344,914
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу			
		8,784,578	(2,825,538)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		4,427,280	(1,294,722)
Вплив зміни резервів на грошові кошти та їх еквіваленти		(126,713)	(42,016)
Інші зміни грошових коштів та їх еквівалентів	1	(11,630)	-
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		13,073,515	(4,162,276)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	4	13,019,202	17,181,478
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	4	26,092,717	13,019,202

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

	
Володимир Мудрий Голова Правління	Наталія Дюба Головний бухгалтер
10 січня 2024 року	10 січня 2024 року

Примітки, надані на сторінках 8-116, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року № 134 (із змінами та доповненнями), відображає консолідований фінансовий стан та результати діяльності фінансових установ, що знаходяться під спільним контролем OTP Group, та ведуть свою діяльність в Україні: АТ «ОТП БАНК» (надалі – «Банк») та інші фінансові компанії в Україні під спільним контролем кінцевого акціонера, що разом утворюють Банківську групу «Банківська група OTP» (надалі – «Банківська група»).

Ця Банківська група була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 13 вересня 2013 року № 673.

До складу учасників Банківської групи входять:

- АТ «ОТП БАНК»;
- ТОВ «ОТП Лізинг»;
- ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»;
- Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія»;
- Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт».

Склад Банківської групи збігається зі складом кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської групи.

Відповідальною особою Банківської групи виступає АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК».

У 2020 році, згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 13 січня 2020 року № 3, структура Банківської групи була змінена та було додано в склад Банківської групи Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія», Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт».

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років АТ «ОТП БАНК» був власником 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» (Примітка 8). Дана компанія не входить до складу Банківської групи згідно з рішеннями Національного банку України про затвердження структури власності Банківської групи та, відповідно, не враховувалась при складанні цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

Ця консолідована фінансова звітність Банківської групи відповідає субконсолідованій фінансовій звітності кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської групи, тому субконсолідована фінансова звітність Банківської підгрупи окремо не складається.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи (продовження)

Структура Банківської групи станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності/ акцій, які беруть участь у голосуванні, (%)	Вид діяльності
АТ «ОТП БАНК»	Україна	-	Банківська діяльність
ТОВ «ОТП Лізинг»	Україна	-	Фінансова оренда
ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»	Україна	9.9%	Інвестиційна діяльність
Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення
Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт»	Україна	-	Недержавне пенсійне забезпечення

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК» (далі – «Банк») є банком зі 100% іноземним капіталом. 1 червня 2006 року було підписано угоду про продаж 100% акцій Банку угорському Відкритому акціонерному товариству «Національний Ощадний і Комерційний Банк» (надалі – «ОТР Bank Plc.» або «Материнський Банк»).

Юридична адреса та місцезнаходження Банку: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилянська, 43. Країна реєстрації – Україна.

Банк у своїй діяльності керується Законами України «Про банки та банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, іншим чинним законодавством України, а також нормативно-правовими актами НБУ та інших органів виконавчої влади.

Учасник (акціонер) Банку. Станом на 31 грудня 2022 року єдиним акціонером Банку виступає ОТР Bank Plc. (надалі – «ОТП Група»), юридична особа за законодавством Угорщини, розташована за адресою: Угорщина, 1051, м. Будапешт, вул. Надор, 16.

Материнський Банк ОТР Bank Plc. є універсальним банком з повним спектром послуг для корпоративних і приватних клієнтів. ОТП Група є провідною фінансовою групою на угорському банківському ринку, яка надає послуги у сфері страхування, нерухомості, факторингу, лізингу та управління інвестиційними та пенсійними фондами.

ОТР Bank Plc. був заснований в 1949 році як державний ощадний банк. Наприкінці 1990 року банк було реорганізовано в публічну компанію з обмеженою відповідальністю та перейменовано у Національний Ощадний і Комерційний банк. Після приватизації, що розпочалася в 1995 році, частка держави в капіталі банку зменшилась до однієї привілейованої («золотої») акції. Наразі більшою частиною акцій банку володіють вітчизняні та іноземні інвестори – приватні та інституційні.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи (продовження)

Організаційна структура Банку. Банк здійснює свою діяльність за допомогою регіональної мережі, що складається із 73 безбалансових операційних відділень (2021: 85 відділень) (на базі чотирьох з них працюють регіональні дирекції, зареєстровані НБУ), та регіональної дирекції Київського регіону, створеної в організаційній структурі Головного офісу Банку.

Станом на 31 грудня 2022 року кількість працівників Банку становить 2,380 осіб. (2021: 2,806 осіб).

Ліцензії та дозволи Банку. На підставі ліцензії НБУ №191 від 5 жовтня 2011 року Банк надає повний спектр банківських послуг.

Відповідно до чинного законодавства і на підставі відповідних ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Банк може здійснювати депозитарну діяльність зберігача цінних паперів та професійну діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами: брокерську діяльність, дилерську діяльність та андерайтинг. Банк не здійснює діяльність у сфері матеріального виробництва, торгівлі, страхування, крім виконання функцій страхового посередника. Банк є повним учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

ТОВ «ОТП Лізинг» було утворене як товариство з обмеженою відповідальністю згідно із законодавством України у червні 2008 року. Основна діяльність компанії полягає в операціях з фінансової оренди. Компанія здійснює діяльність на підставі ліцензії, виданої Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 31 липня 2008 року.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років єдиним акціонером ТОВ «ОТП Лізинг» є Приватна компанія з обмеженою відповідальністю «ОТП Холдинг Лімітед», Кіпр.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кінцевою контролюючою стороною виступає Материнський Банк Банківської групи компаній OTP Bank Plc., юридична особа, зареєстрована згідно із законодавством Угорщини і розташована за адресою: вул. Надор, 16, Будапешт, H-1051, Угорщина.

Станом на 31 грудня 2022 року кількість працівників Компанії становила 163 особи (2021: 164 особи).

Юридична адреса ТОВ «ОТП Лізинг»: Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, буд. 43.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

1. Загальна інформація та структура Банківської групи (продовження)

ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» – компанія під спільним контролем з Банком, статут було зареєстровано 26 липня 2007 року. Основна діяльність компанії полягає в управлінні інвестиційними фондами. Компанія має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України на здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів серії АД №075876. Строк дії ліцензії – з 29 вересня 2012 року, необмежений.

Часткою 90.1% у ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» володіє ЗАТ «ОТП Фанд менеджмент Пте.Лтд» (OTP Alapkezelő Zrt), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до Банківської групи компаній OTP Bank Plc., а часткою у 9.9% володіє Банк.

Юридична адреса ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Кінцевою контролюючою стороною Банківської групи є OTP Bank Plc.

Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія» – фонд європейського походження було створено у 2008 році, його одноосібним засновником є компанія ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал». Компанія має свідоцтво про державну реєстрацію серії А01 №374304 та свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ №116, видане Держфінпослуг 26 березня 2009 року.

Юридична адреса відкритого пенсійного фонду «ОТП Пенсія»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Фонд був створений з метою накопичення пенсійних коштів на користь фізичних осіб, незалежно від місця та характеру їх роботи, для подальшого управління ними, інвестування з отриманням доходу на користь учасників та здійснення пенсійних виплат.

Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» – створено в 2007 році Науково-виробничим підприємством «Укрпромінвест». В серпні 2017 році фонд було передано під управління компанії ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал». А з грудня 2018 року ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» стала одноосібним засновником фонду. Компанія має свідоцтво про державну реєстрацію серії А00 №772115 та свідоцтво про реєстрацію фінансової установи серії ПФ №90, видане Держфінпослуг 12 березня 2007 року.

Юридична адреса недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт»: Україна, 03680, м. Київ, вул. Фізкультури, буд. 28 (Літера «Д»).

Предметом діяльності фонду «ФріФлайт» є сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених чинним законодавством України дій, спрямованих на здійснення недержавного пенсійного забезпечення учасників фонду з метою отримання ними додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

2. Операційне середовище

Показники економічного розвитку України в 2022 році можливо аналізувати лише через призму воєнних дій росії в Україні, які розпочалися 24 лютого 2022 року. Тимчасова окупація території країни зі значним промисловим та сільськогосподарським потенціалом, блокада основних морських портів, руйнування інфраструктури та міграція населення в межах країни та за межі країни мали безпрецедентний вплив на економічні показники. Як результат, за 2022 рік біло зафіксовано спад ВВП на рівні близько 30% та зростання показника інфляції випереджаючими темпами. Україна закінчила 2022 рік з показником інфляції на рівні 26,6%.

З переходом воєнного конфлікту в довготривалу фазу виснажливої війни, очікування щодо економічного відновлення були перенесені з 2023 року на більш пізні терміни, умовою для чого залишається значне зменшення геополітичних ризиків воєнних дій на території України. Неспровокована військова агресія росії на територію України 24 лютого 2022 року призвела до значних потрясінь в світовій економіці та міжнародній торгівлі на фоні максимальної ескалації геополітичних ризиків.

Рівень макроекономічної невизначеності в Україні у 2022 році продовжував залишатися високим у силу існування значної суми державного боргу, яка підлягає погашенню у 2023 році, що вимагає мобілізації суттєвого внутрішнього та зовнішнього фінансування в умовах, коли на ринках країн, які розвиваються, виникає все більше проблем із джерелами фінансування.

З метою мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії Російської Федерації проти України та сприяння стабільності банківської системи України Національним банком України було впроваджено ряд заходів та обмежень, серед яких: обмеження зняття готівки з рахунку клієнта як в Україні так і за її межами, можливість здійснення бланкового рефінансування банків для підтримки ліквідності без обмежень по сумі терміном до 1 року з можливістю пролонгації ще на 1 рік, введено обмеження на здійснення торгівлі валютними цінностями, зафіксовано офіційний курс гривні до долара США на рівні, на якому він діяв 24 лютого 2022 року, введено обмеження на здійснення транскордонних переказів валютних цінностей з України тощо.

2 червня 2022 року Правлінням Національного банку України було ухвалено рішення щодо підвищення облікової ставки з 10,0% до 25,0% річних з 3 червня 2022 року. 21 липня 2022 року Національний банк України скоригував офіційний курс гривні до долара США на 25% до 36,5686 гривень за 1 долар США з огляду на зміну фундаментальних характеристик економіки України під час війни та зміцнення долара США до інших валют. Офіційний курс гривні до долара США й надалі залишається фіксованим.

Суттєвих змін щодо загальної стратегії Банківської групи у зв'язку з умовами ведення бізнесу в умовах воєнного стану не відбулося.

Фактичні втрати майна Банківської групи за період із 24 лютого 2022 року до звітної дати (пошкодження нерухомості, офісного та іншого обладнання) склали 2,475 тисяч гривень.

Відповідно до аналізу можливого впливу військових дій, загальне доформування резервів під очікувані кредитні збитки (витрати на формування резервів) протягом 2022 року склало 6,116,000 тисяч гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

2. Операційне середовище (продовження)

З моменту введення воєнного стану, Банківська група понесла додаткові витрати у сумі 85,547 тисяч гривень, які розподіляються таким чином:

Категорія витрат	Сума витрат (тисяч гривень)
Фінансова допомога працівникам	44,927
Витрати на оренду житла для працівників	12,737
Витрати на обладнання (не ІТ)	10,271
Інше	17,612
Всього додаткових витрат	85,547

3. Основні принципи облікової політики

Основа складання фінансової звітності. Цю консолідовану фінансову звітність Банківської групи було підготовлено у зв'язку із виконанням вимог Національного банку України відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банківських груп».

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи була підготовлена за методом історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю певних фінансових інструментів.

Дана консолідована фінансова звітність Банківської групи включає фінансову звітність підприємств, що здійснюють діяльність в Україні та знаходяться під спільним контролем кінцевого акціонера.

Фінансова звітність підприємств, що консоліднуються, включається у консолідовану фінансову звітність Банківської групи з дати, коли кінцева контролююча сторона отримує контроль над підприємством, та припиняється, коли вона втрачає контроль над підприємством, але, не раніше затвердження зміненої структури Банківської групи НБУ.

У фінансову звітність підприємств, що консоліднуються, вносяться коригування для приведення їхньої облікової політики у відповідність до облікової політики Банківської групи.

Консолідована фінансова звітність Банківської групи була підготовлена на такій основі:

- активи, зобов'язання, прибутки або збитки підприємств, що входять до Банківської групи, були агреговані у всіх періодах, що надаються;
- всі операції та залишки по операціях між підприємствами Банківської групи були виключені;

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

- всі операції та залишки за операціями з підприємствами, що знаходяться під контролем кінцевого акціонера, але не входять до Банківської групи, класифікуються як операції з пов'язаними сторонами;
- капітал, активи та зобов'язання були агреговані. Відповідно, залишок нерозподіленого прибутку Банківської групи, представляє собою нерозподілений прибуток підприємств, що входять до Банківської групи.

Відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банківських груп», відповідальна особа Банківської групи має право не враховувати звітність учасників Банківської групи (крім банків) під час складання консолідованої звітності Банківської групи, якщо сукупні активи таких учасників Банківської групи є меншими за 300 млн грн.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи станом на 31 грудня 2022 року не враховано звітність ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» та недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт», так як сукупні активи цих учасників Банківської групи є меншими за 300 млн грн і складають 54,710 тисяч гривень, що є меншим за 3% активів Банківської групи. Таким чином, показники компаній ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» та недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» не є суттєвими для консолідованої фінансової звітності Банківської групи станом на 31 грудня 2022 року.

Станом на 31 грудня 2021 року показники компаній ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» та недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» було враховано під час складання консолідованої звітності Банківської групи та, відповідно, включено до порівняльної інформації у цій фінансової звітності.

Зазначені зміни, зокрема показники ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал», мали вплив на рух у консолідованому звіті про власний капітал за 2022 рік, як представлено нижче:

Показник	ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал»,	
	показники станом на 31 грудня 2021 року	Інші зміни у власному капіталі за 2022 рік
Статутний капітал	9 010	9 010
Нерозподілений прибуток	8 421	8 421
Емісійний дохід	-	-
Результат від операцій з акціонером	-	-
Інші резерви:		
Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 423	1 423
Всього вплив на власний капітал	18 854	18 854

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

Крім того, загальна сума грошових коштів та їх еквівалентів станом на 31 грудня 2021 року ТОВ «Компанія з управління активами «ОТП Капітал» та недержавного пенсійного фонду «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» склала 11 630 тис.грн і представлено як інші зміни у консолідованому звіті про рух грошових коштів за 2022 рік.

Впливу на консолідований звіт про прибуток або збиток за 2022 рік не було.

Безперервна діяльність. Консолідована фінансова звітність Банківської групи була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності. При підготовці цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи Керівництво оцінило здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому, із урахуванням впливу воєнних дій на території України (Примітка 2) на його фінансовий стан та на фінансові результати у майбутньому.

З початком війни Банківська група активувала свій План відновлення та зосередив свою діяльність на збереженні активів Банківської групи, підтримці адекватності капіталу та ліквідності. Банківська група застосувала подвійний проактивний підхід у відповідь на очікуване суттєве погіршення якості кредитного портфеля та почав формувати резерви на покриття очікуваних кредитних збитків вже в кінці 1-го кварталу 2022 року на основі регіонально-галузевої рейтингової моделі, з одного боку, і надав, з іншого боку, пільги для клієнтів, щоб дати їм змогу адаптуватися до несприятливих ринкових умов. Це дозволило Банківській групі досить добре сегментувати клієнтів на основі впливу війни на роботу клієнтів, і більшість резервів під очікувані кредитні збитки були сформовані вже в 2 кварталі 2022 році.

Подальше накопичення резервів під кредитні збитки було більш рівномірно розподілене протягом 2-го півріччя 2022 року, що, разом із поверненням Національного банку України до активної монетарної політики значного підвищення облікової ставки, підвищивши чистий процентний дохід Банківської групи в новому середовищі високодохідних процентних ставок, дозволило Банківській групі досягти позитивних показників чистого прибутку на місячній основі та беззбитковості з початку року, закінчивши 2022 фінансовий рік із позитивним внеском у власний капітал. Банківська група очікує ці тенденції 2022 року продовжатися протягом 2023 року та 1 кварталу 2024 року.

Очікується, що подальше збільшення резервів під кредитні збитки буде значно поміркованим у 2023 році через локалізацію театру військових дій і адаптацію економіки під час війни та в умовах триваючих перебоїв з енергопостачанням. Очікується, що Національний банк України зберігатиме «обмежувальну» монетарну політику в 2023 році, дещо скорегувавши її на початку 2024 року, що забезпечить постійне середовище високого процентного ризику, що сприятиме такій структурі активів і пасивів Банківської групи, які забезпечать високу чисту процентну маржу.

Вже очевидно, що відновлення ділової активності, яке було зафіксовано ще в 2022 році, поживається в 2023 році, сприяючи збільшенню чистих комісійних доходів, компенсуючи падіння чистої торгової маржі в міру зниження волатильності ринку. Операційну базу витрат було приведено до так званої « нової норми » і яка залишатиметься дуже низькою порівняно із високою базою доходів. У сукупності ці фактори створюють видимий позитивний чистий прибуток

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Банківської групи в 2023 році та в 1-му кварталі 2024 року, що забезпечить подальше збільшення власного капіталу.

Коефіцієнт достатності капіталу згідно з пруденційним визначенням Національного банку України наближається до 30% і в будь-якому випадку значно перевищить мінімальні вимоги протягом 2023 року та станом на кінець 1-го кварталу 2024 року, що говорить про значний буфер у разі потенційних майбутніх неочікуваних негативних подій.

З точки зору ліквідності, Банківська група має статус «безпечного раю» і, незважаючи на складні умови, збільшив обсяг коштів клієнтів і депозитів (а саме, залишки на рахунках клієнтів), які зберігаються в Банківській групі. Кредитний портфель Банківської групи відповідає тенденціям ринку щодо поступового зменшення портфеля як корпоративних, так і роздрібних кредитів, що результує в постійне накопичення ліквідних активів. Банківська група очікує, що портфель працюючих кредитів продовжить скорочуватися та депозитний портфель зростати протягом 2023 року та 1 кварталу 2024 року. Співвідношення кредитів і депозитів опустилося нижче 60% для гривні та 40% для іноземної валюти, якісна структура запасу ліквідності дуже висока, оскільки складається здебільшого з дуже короткострокових розміщень у Національному банку України, найкращих суверенних та інвестиційних міжнародних банках. Пруденційні коефіцієнти ліквідності, як LCR і NSFR, приблизно вдвічі перевищують нормативні показники і в будь-якому випадку значно перевищать мінімальні вимоги на 2023 рік і в 1-му кварталі 2024 року.

Щодо безперервності бізнесу, Банківська група ще більше підвищила свою підтверджену стійкість, перемістивши частину свого критично важливого персоналу в безпечні місця за межами України, забезпечивши 50 із 71 діючих відділень альтернативними джерелами живлення для боротьби з наслідками відключень електроенергії та паралельне виконання ІТ операцій на локальних і хмарних мережах, на додаток до вже двох існуючих географічно диверсифікованих центрів обробки даних.

Керівництво та акціонер мають намір і в подальшому розвивати діяльність Банківської групи в Україні.

Однак, існує суттєва невизначеність, пов'язана із непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що триває, яка може поставити під значний сумнів здатність Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Разом з тим, Керівництво Банківської групи вважає, що незважаючи на вищезазначені фактори, що можуть зумовити виникнення значного сумніву щодо здатності Банківської групи продовжувати подальшу безперервну діяльність, прогнози показників нормативів адекватності капіталу та ліквідності, прогнози результатів діяльності та прогнози розміру очікуваних кредитних збитків, дають достатньо підстав для підготовки цієї консолідованої фінансової звітності Банківської групи на основі принципу безперервної діяльності.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Застосування нових стандартів та поправок до них. Наведені нижче поправки до стандартів і інтерпретацій, що набрали чинності з 1 січня 2022 року, але істотно не вплинули на Групу:

- Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» – Посилання на концептуальну основу МСФЗ;
- Поправки до МСБО 16 «Основні засоби» – Надходження до використання за призначенням;
- Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» – Обтяжливі контракти – вартість виконання контракту;
- Щорічне удосконалення МСФЗ за період 2018-2020, Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 41 «Сільське господарство».

Суттєві облікові політики

Процентні доходи та витрати. Процентні доходи і витрати для усіх фінансових інструментів, визнаються у статтях процентні доходи та процентні витрати відповідно в окремому звіті про прибутки або збитки із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Ефективна ставка відсотка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані потоки грошових коштів від фінансового інструмента протягом очікуваного строку його використання або, коли доцільно, коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з урахуванням всіх договірних умов за інструментом.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає усі гонорари, сплачені або отримані сторонами договору, які супроводжують і безпосередньо стосуються конкретної кредитної угоди, витрати на здійснення операції та інші премії або дисконти. Для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, витрати на здійснення операції визнаються у складі прибутку або збитку на момент первісного визнання.

Процентні доходи/процентні витрати розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до валової балансової вартості фінансових активів, не знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто за амортизованою вартістю фінансового активу до коригування із використанням будь-якого резерву на покриття очікуваних кредитних збитків), або амортизованої вартості фінансових зобов'язань. Для фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, процентні доходи розраховуються із застосуванням ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (тобто валової балансової вартості, за вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). Для придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику, ефективна ставка відсотка відображає очікувані кредитні збитки під час визначення майбутніх потоків грошових коштів, які передбачається отримати від фінансового активу.

Комісійні доходи/витрати. Комісійні доходи і витрати включають комісії, які не є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка (див. вище). Комісії, що входять до статей «комісійні доходи або «комісійні витрати» звіту про прибутки або збитки Банківської групи, включають, окрім іншого, комісії, які нараховуються за обслуговування кредиту, плату за відсутність використання кредитних

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

зобов'язань, коли мало ймовірно, що вони приведуть до виникнення конкретної кредитної угоди, та комісії за організацію синдикативного кредиту. Комісійні витрати та доходи стосовно послуг за виконання операцій обліковуються тоді, коли відповідні послуги будуть отримані/надані. Комісійні доходи щодо надання послуг протягом певного періоду часу нараховуються протягом такого періоду по мірі виконання відповідних зобов'язань.

Фінансові активи. Усі фінансові активи визнаються і припиняють визнаватися на дату розрахунку (тобто на дату поставки або передачі активу), і первісно оцінюються за справедливою вартістю, плюс витрати на операцію, за виключенням фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Витрати на операцію, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів, які класифіковані як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнаються негайно у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю в залежності від бізнес-моделі Банківської групи для управління фінансовими активами та характеристик потоків грошових коштів за договорами від фінансових активів.

Зокрема:

- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є отримання потоків грошових коштів за договорами і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є виплатами суто основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю.
- Боргові інструменти, які утримуються у рамках бізнес-моделі, метою якої є як отримання потоків грошових коштів за договорами, так і продаж боргових інструментів і яка має потоки грошових коштів за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів (SPPI), у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів.
- Усі інші боргові інструменти (тобто боргові інструменти, які управляються на основі справедливої вартості або утримуються для продажу) та інвестиції у капітал оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Боргові інструменти за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів. Банківська група визначає класифікацію та оцінку фінансових активів на основі характеристик грошових потоків за договорами від активів і бізнес-моделі Банківської групи для управління активами як зазначено вище.

Для активу, який має класифікуватись та оцінюватись за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, його договірні умови повинні спричиняти грошові потоки, які є суто виплатами основної суми та процентів від непогашеної суми основного боргу.

Для цілей тестування стосовно суто виплат основної суми та процентів основна сума являє собою справедливую вартість фінансового активу на момент первісного визнання. Ця основна сума може

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

змінюватись протягом строку дії фінансового активу (наприклад, якщо відбуваються погашення основної суми). Проценти включають компенсацію за вартість грошей у часі, за кредитний ризик, пов'язаний із непогашеною основною сумою, протягом конкретного періоду часу і за інші основні кредитні ризики та витрати, а також маржу прибутку. Оцінка суто виплат основної суми та процентів здійснюється у валюті, у якій деноміновано цей фінансовий актив.

Грошові потоки за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів, відповідають основній кредитній угоді. Договірні умови, які вводять схильність до ризиків або волатильність до грошових потоків за договорами і які не пов'язані із основною кредитною угодою, такі як схильність до змін у цінах на капітал або цін на товари, не викликають грошових потоків за договорами, які є суто виплатами основної суми та процентів. Створений або придбаний актив може бути базовою кредитною угодою незалежно від того, чи є він кредитом за своєю правовою формою.

Банківська група визначає бізнес-моделі на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Бізнес-модель Банківської групи не залежить від намірів керівництва щодо окремого інструмента; тому оцінка бізнес-моделі виконується на більш високому рівні агрегування, ніж на основі окремого інструмента.

Банківська група має більше однієї бізнес-моделі для управління своїми фінансовими інструментами, які відображають те, яким чином Банківська група управляє своїми фінансовими активами для генерування грошових потоків. Бізнес-моделі Банківської групи визначають, чи виникнуть грошові потоки у результаті збирання грошових потоків за договорами, продажу фінансових активів або того чи іншого разом.

Банківська група розглядає усю доступну відповідну інформацію під час здійснення оцінки бізнес-моделі. Однак, ця оцінка не виконується на основі сценаріїв, які Банківська група не очікує обґрунтовано, що вони відбудуться, таких як так звані «песимістичні» або «стресові» сценарії. Банківська група враховує усі доступні важливі докази, такі як:

- яким чином показники діяльності бізнес-моделі та фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, оцінюються і доводяться до відома провідного управлінського персоналу;
- ризики, які впливають на показники ефективності бізнес-моделі (та фінансові активи, утримувані в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб, у який цими ризиками управляють; та
- яким чином відбувається компенсація для менеджерів бізнесу (наприклад, чи базується сума компенсації на справедливій вартості активів, якими управляють, чи на зібраних грошових потоках за договорами).

На момент первісного визнання фінансового активу Банківська група визначає, чи є нові визнані фінансові активи частиною бізнес-моделі, яка існує, і чи відображають вони початок дії нової бізнес-моделі. Банківська група здійснює переоцінку своїх бізнес-моделей кожного звітного періоду для визначення того, чи змінилися бізнес-моделі у порівнянні з попереднім періодом. Для поточного звітного періоду Банківська група не виявила змін у своїх бізнес-моделях.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Боргові інструменти, які у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, підлягають зменшенню корисності.

Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку. Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, є:

- активами з договірними потоками грошових коштів, які не є виплатами тільки основної суми та процентів; або/та
- активами, які утримуються у бізнес-моделі, яка не призначена для отримання договірних потоків грошових коштів або бізнес-моделі, яка не призначена для їхнього отримання та продажу активів; або
- активами, визначеними як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, із використанням можливості призначення активу як такого.

Ці активи оцінюються за справедливою вартістю, причому будь-які прибутки/збитки, які виникають у результаті переоцінки, визнаються у складі прибутку або збитку.

Зміни класифікації. Якщо бізнес-модель, за якою Банківська група утримує фінансові активи, змінюється (у виняткових випадках), то фінансові активи, які зазнали впливу, змінюють свою класифікацію. Вимоги до класифікації та оцінки, які стосуються нової категорії, застосовуються перспективно із першого дня першого звітного періоду після змін у бізнес-моделі, які призводять до зміни класифікації фінансових активів Банківської групи. Зміни у грошових потоках за договорами розглядаються у рамках облікової політики у розділі «Модифікація і припинення визнання фінансових активів», як описано нижче.

Зменшення корисності. Банківська група визнає резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за такими фінансовими інструментами, які не оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку:

- грошові кошти та їх еквіваленти;
- кошти в банках;
- кредити клієнтам;
- інвестиційні цінні папери;
- інші фінансові активи;
- випущені договори фінансових гарантій та кредитні зобов'язання.

За виключенням придбаних або створених фінансових активів, знецінених у результаті дії кредитного ризику (які розглядаються окремо нижче), очікувані кредитні збитки Група оцінюються у сумі, яка дорівнює:

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

- очікуваним кредитним збиткам на період 12 місяців, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь термін дії активу, які виникають із таких подій дефолту, що можуть настати протягом 12 місяців після звітної дати (відносяться до Етапу 1); або
- очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії активу, які виникають з усіх подій дефолту протягом строку дії фінансового інструмента (відносяться до Етапу 2 та Етапу 3).

Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків на весь строк дії активу формується для фінансового інструмента, якщо кредитний ризик за цим фінансовим інструментом істотно збільшився з моменту первісного визнання. Для всіх інших фінансових інструментів очікувані кредитні збитки оцінюються у сумі, яка дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам.

Очікувані кредитні збитки являють собою зважену на ймовірність оцінку теперішньої вартості кредитних збитків. Вони оцінюються як теперішня вартість різниці між грошовими потоками, що належать Банківській групі за договором, та грошовими потоками, які Банківська група передбачає отримати і які впливають зі зважування численних майбутніх економічних сценаріїв, дисконтованих за ефективною ставкою відсотка активу:

- для невикористаних кредитних зобов'язань очікувані кредитні збитки являють собою різницю між теперішньою вартістю різниці між грошовими потоками за договорами, , що підлягають відшкодуванню Банківській групі, якщо утримувач зобов'язання скористається коштами , та грошовими потоками, які Банківській Групі очікує отримати, якщо кредитні кошти будуть використані.
- для договорів фінансових гарантій очікувані кредитні збитки являють собою різницю між очікуваними виплатами для відшкодування утримувачу гарантованого боргового інструмента, за вирахуванням будь-яких сум, які Банківська група передбачає отримати від власника, дебітора або іншої сторони.

Банківська група оцінює очікувані кредитні збитки на індивідуальній основі або колективній основі для портфелів кредитів, які мають аналогічні характеристики ризиків. Оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків базується на теперішній вартості очікуваних грошових потоків від активу із використанням первісної ефективної ставки відсотка активу, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній чи колективній основі.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулися одна або більше подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу. Кредитно-знецінені фінансові активи відносяться до активів Етапу 3. Докази зменшення корисності у результаті дії кредитного ризику включають дані, які піддаються спостереженню, про такі події:

- значні фінансові труднощі позичальника або емітента;
- порушення умов договору, наприклад дефолт або прострочення виплат;

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

- кредитор позичальника, з економічних або договірних причин, які стосуються фінансових труднощів позичальника, надає позичальнику поступку, яку інакше кредитор навіть і не розглядав би;
- зникнення активного ринку для фінансового активу у результаті дії фінансових труднощів; або
- придбання фінансового активу зі значною знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Між тим може виявитися неможливим виявити єдину конкретну подію; комбінований вплив декількох подій може спричинити те, що фінансових активів стане кредитно-знеціненими. Банківська група оцінює, чи є фінансові активи за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід кредитно-знеціненими на кожну звітну дату. Для оцінки того, чи є суверенні та корпоративні боргові інструменти кредитно-знеціненими, Банківська група розглядає такі фактори як дохідність облігацій, кредитні рейтинги та здатність позичальника отримати фінансування.

Кредит вважається кредитно-знеціненим, коли позичальнику надається поступка у силу погіршення фінансового стану позичальника, якщо тільки не існують докази того, що у результаті надання поступки ризик неотримання грошових потоків за договорами істотно зменшився і немає інших показників зменшення корисності. Для фінансових активів, за якими поступки передбачені, але не надаються, актив вважається кредитно-знеціненим, коли існують докази, які піддаються спостереженню, щодо кредитного знецінення, включно з виконанням критеріїв визначення дефолту. Визначення дефолту (див. нижче) включає індикатори малої ймовірності здійснення оплати і припинення виплат, якщо виплата сум прострочена на 90 днів або більше.

Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. До придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів, відносяться активи, що є кредитно-знеціненими на момент первісного визнання. Для цих активів Банківська група визнає усі зміни в очікуваних кредитних збитках на увесь період дії інструмента з моменту первісного визнання як резерв під очікувані збитки, причому будь-які зміни визнаються у складі прибутку або збитку. Сприятлива зміна для таких активів створює прибуток від зменшення корисності.

Визначення дефолту. Критично важливим для визначення очікуваних кредитних збитків є визначення дефолту. Визначення дефолту використовується під час оцінки суми очікуваних кредитних збитків і визначенні того, чи базується резерв на очікуваних кредитних збитках на 12 місяців чи на весь період дії інструмента, оскільки дефолт є компонентом ймовірності дефолту (PD), який впливає як на оцінку очікуваних кредитних збитків, так і на виявлення істотного збільшення кредитного ризику.

Банківська група розглядає такі елементи як складові події дефолту:

- позичальник здійснив прострочення на більш ніж 90 днів за будь-яких суттєвим зобов'язанням перед Банківською Групою; або
- позичальник, скоріш за все, не виплатить свої кредитні зобов'язання перед Банківською Групою у повному обсязі.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Під час оцінки того, чи існує мала ймовірність виплати позичальником своїх кредитних зобов'язань, Банківська група враховує як якісні, так і кількісні показники. Оцінювана інформація залежить від виду активу, наприклад, у корпоративному кредитуванні якісним показником, який використовується, є порушення фінансових умов, що не стосується роздрібного кредитування. Кількісні показники, такі як статус прострочення та невиклата за іншими зобов'язаннями того самого контрагента, є основними вхідними даними у цьому аналізі. Банківська група використовує різноманітні джерела інформації для оцінки дефолту, власними даними так і із зовнішніх джерел.

Значне зростання кредитного ризику. Банківська група здійснює моніторинг усіх фінансових активів, виданих кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій, до яких застосовуються вимоги щодо оцінки зменшення корисності, для оцінки того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання. Якщо відбулося значне зростання кредитного ризику, Банківська група здійснює оцінку резерву під очікувані кредитні збитки на основі очікуваних кредитних збитків на весь строк дії інструмента (Етап 2).

Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом істотно з моменту первісного визнання, Банківська група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом на звітну дату на основі залишку строку до терміну погашення інструмента із ризиком настання дефолту, який очікувався для залишку строку до терміну погашення на дату первісного визнання, коли фінансовий інструмент був визнаний уперше. Під час здійснення такої оцінки Банківська група бере до уваги як кількісну, так і якісну інформацію, яка є обґрунтованою та корисною, включно з історичним досвідом та прогнозною інформацією, яка доступна без докладання надмірних витрат чи зусиль, на основі історичного досвіду Банківської групи та експертної кредитної оцінки, включно з прогнозною інформацією.

Коли актив стає простроченим на 30 днів, Банківська група приймає, що відбулося значне зростання кредитного ризику, і актив переводиться в Етапі 2 моделі зменшення корисності, тобто резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за активами оцінюється як очікувані кредитні збитки на весь строк дії інструмента.

Детальніше критерії значного зростання кредитного ризику (Етап 2) та знецінення (Етап 3) розкрито у Примітці 26.

Модифікація і припинення визнання фінансових активів. Модифікація фінансового активу відбувається тоді, коли переглядаються договірні умови, які регулюють грошові потоки від фінансового активу або договірні умови зазнають інших змін у періоді між первісним визнанням та погашенням фінансового активу. Модифікація впливає на суму та/або строки грошових потоків за договором або негайно, або на певну майбутню дату. Окрім того, запровадження або коригування чинних фінансових умов за чинним кредитом являтиме собою модифікацію, навіть якщо ці нові або скориговані фінансові умови ще не впливають на грошові потоки негайно, але можуть вплинути на грошові потоки у залежності від того, чи буде виконуватись фінансова умова, чи ні (наприклад, зміна щодо збільшення процентної ставки, яка виникає у випадку порушення фінансових умов).

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Банківська група переглядає кредити, надані клієнтам, які зазнають фінансових труднощів, для максимального збільшення їх повернення та мінімізації ризику дефолту. Відмова від примусового стягнення кредиту застосовується у випадках, коли, незважаючи на те, що позичальник вжив усіх достатніх зусиль для його виплати згідно з первісними договірними умовами, існує високий ризик настання дефолту або дефолт уже відбувся, і позичальник, як очікується, зможе виконати переглянуті умови. До переглянутих умов у більшості випадків належать продовження термінів погашення кредиту, зміни у строках грошових потоків від кредиту (погашення основної суми та процентів), скорочення суми належних до виплати грошових потоків (списання основної суми та процентів) і внесення поправок до фінансових умов. Банківська група має розроблену політику щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, яка застосовується до корпоративного та роздрібного кредитування. Банківська група має розроблену політику щодо відмов від примусового стягнення заборгованості (*forbearance*), яка застосовується до корпоративного та роздрібного кредитування.

Коли фінансовий актив було модифіковано, Банківська група оцінює, чи призводить ця зміна до припинення визнання. Згідно з політикою Банківської групи модифікація призводить до припинення визнання, коли вона спричиняє виникнення суттєво інших умов. Наприклад, зміни валюти активу або введення у договір умов, що призводять до того, що договірні потоки грошових коштів не є виплатами тільки основної суми та процентів.

У випадку коли фінансовий актив припиняє визнаватися, відбувається перегляд резерву на покриття очікуваних кредитних збитків на дату припинення визнання для визначення чистої балансової вартості активу на цю дату. Різниця між цією переглянутою балансовою вартістю і справедливою вартістю нового фінансового активу з новими умовами призводить до виникнення прибутку або збитку від припинення визнання. Новий фінансовий актив матиме резерв на покриття збитків, який оцінюється на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків, за виключенням, коли новий кредит вважається створеним кредитно-знеціненим активом. Це застосовується у випадку, коли справедлива вартість нового кредиту визнається зі значною знижкою у порівнянні з його переглянутою номінальною вартістю, тому що залишається високий ризик дефолту, який не зменшився у результаті модифікації.

Банківська група здійснює моніторинг кредитного ризику модифікованих фінансових активів шляхом оцінки якісної та кількісної інформації, такої як чи має позичальник статус такого, що прострочує виплати за новими умовами.

Коли договірні умови фінансового активу змінюються, і ця модифікація не призводить до припинення визнання, Банківська група визначає, чи не збільшився кредитний ризик фінансового активу суттєво з моменту первісного визнання.

Для фінансових активів, модифікованих у рамках політики Банківської групи щодо відмов від примусового стягнення заборгованості, у випадку коли модифікація не призвела до припинення визнання, оцінка ймовірності дефолту відображає здатність Банківської групи зібрати змінені грошові потоки з урахуванням попереднього досвіду Банківської групи з аналогічними діями щодо відмови від примусового стягнення заборгованості, а також різноманітних поведінкових показників, включно з показниками виплат позичальника, щодо змінених умов за договором. Якщо кредитний ризик залишається значно вищим, ніж очікувалося на момент первісного

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

визнання, резерв під очікувані збитки продовжуватиме оцінюватись у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам протягом всього строку дії інструмента.

Резерв під очікувані за утримуваними від примусового стягнення кредитами загалом оцінюватиметься тільки на основі очікуваних кредитних збитків на 12 місяців, коли існують докази того, що позичальник покращив поведінку з виплат після зміни, що привело до сторнування раніше значного збільшення кредитного ризику.

У випадку, коли модифікація не призводить до припинення визнання, Банківська група розраховує прибуток/збиток від модифікації, порівнюючи валову балансову вартість до і після зміни (за виключенням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків). В подальшому Банківська група оцінює очікувані кредитні збитки для модифікованого активу, коли очікувані грошові потоки, які виникають з модифікованого фінансового активу, включаються до розрахунку очікуваних нестач грошових коштів від первісного активу.

Банківська група припиняє визнавати фінансовий актив лише тоді, коли спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від активу (включно із закінченням строку, яке виникає у результаті зміни на суттєво інші умови), або коли фінансовий актив і усі суттєві ризики та винагороди від володіння активом передаються іншому підприємству. Якщо Банківська група ані передає, ані зберігає усі суттєві ризики та винагороди від володіння і продовжує контролювати переданий актив, Банківська група визнає свою збережену частку в активі і відповідне зобов'язання на суми, які вона може бути змушена виплатити. Якщо Банківська група зберігає усі суттєві ризики та винагороди від володіння переданим фінансовим активом, Банківська група продовжує визнавати фінансовий актив і також визнає забезпечену позику на суму отриманих надходжень.

Після припинення визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу та сумою компенсації отриманої і до отримання визнається у складі прибутку або збитку.

Коли борговий інструмент, який оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, припиняє визнаватися, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, рекласифікується до прибутків або збитків. І навпроти, для інвестиції у капітал, визначеної як така, що оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі іншого сукупного доходу, накопичений прибуток/збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, не рекласифікується у подальшому на прибуток або збиток, але переводиться до нерозподіленого прибутку у складі капіталу.

Списання. Кредити та боргові цінні папери списуються, коли у Банківської групи немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу (повністю або частково). Це відбувається тоді, коли Банківська група визначає, що у позичальника немає активів або джерел доходів, які можуть генерувати достатні грошові потоки для погашення сум, які підлягають списанню. Списання являє собою подію припинення визнання. Банківська група може застосувати примусові дії до списаних фінансових активів. Відшкодування у результаті примусових дій Банківської групи приводить до прибутку від зменшення корисності. Списання кредитів та

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

боргових цінних паперів не призводить до припинення позовної діяльності.

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у консолідованому звіті про фінансовий стан. Резерви під очікувані кредитні збитки подаються у консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю: як вирахування з валової балансової вартості активів;
- для боргових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів: жодного резерву на покриття збитків не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки їхня балансова вартість є справедливою вартістю.
- для кредитних зобов'язань та договорів фінансових гарантій: як резерв.

Фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання класифікуються або як фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, через прибуток або збиток», або «інші фінансові зобов'язання.

Інші фінансові зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання, включно з депозитами та позиками, первісно оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на операцію. У подальшому інші фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Ефективна ставка відсотка є методом розрахунку амортизованої собівартості фінансового зобов'язання та розподілу процентних витрат протягом відповідного періоду. Щодо детальної інформації про ефективну ставку див. розділ «Процентні доходи та процентні витрати» вище.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Банківська група припиняє визнавати фінансові зобов'язання тоді і тільки тоді, коли зобов'язання Банківської групи виконані, анульовані або спливає строк їхньої дії. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання, визнання якого було припинене, і компенсацією виплаченою або до виплати визнається у складі прибутку або збитку.

Договори фінансових гарантій. Договір фінансової гарантії являє собою договір, який вимагає від особи, яка його видала, здійснити визначені платежі для відшкодування особі, яка його утримує, збитків, понесених у результаті того, що певний дебітор не виконає належних платежів згідно з умовами боргового інструмента.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Договори фінансових гарантій, які видала Банківська група, первісно оцінюються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за більшою з величин:

- суми резерву під збитки, як визначено у відповідності до МСФЗ 9; та
- первісно визнаної суми, за вирахуванням, коли доцільно, накопиченої суми доходу, визнаного згідно з політикою Банківської групи щодо визнання доходів.

Договори фінансових гарантій подаються як резерви у консолідованому звіті про фінансовий стан, а оцінка подається у складі інших доходів.

Гарантії виконання. Гарантії виконання - це договори, що надають компенсацію, якщо інша сторона не виконує передбачений договором обов'язок. Гарантії виконання не передають кредитний ризик. Ризик за договором з гарантією виконання є можливістю невиконання передбаченим договором обов'язком іншою стороною. Відповідно, гарантії виконання не є фінансовими інструментами і тому не належать до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9.

Функціональна валюта. Позиції, включені в консолідовану фінансову звітність Банківської групи, виражені у валюті, що найкращим чином відповідає економічній сутності подій та умов, що стосуються Банківської групи («функціональна валюта»). Функціональною валютою даної консолідованої фінансової звітності Банківської групи є українська гривня. Всі значення заокруглені до цілих тисяч гривень, якщо не вказано інше.

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються, а в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається згорнутий залишок, якщо Банківська група має юридичне право здійснювати залік відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан сум та має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та погасити зобов'язання одночасно. Доходи і витрати не згортаються у консолідованому звіті про прибуток або збиток, за виключенням тих випадків, коли це вимагається або дозволяється МСФЗ або відповідним тлумаченням, при цьому такі випадки окремо розкриваються в обліковій політиці Банківської групи. При обліку передачі фінансового активу, яка не веде до припинення визнання такого активу, Банківська група не зортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

Банківська група як орендодавець. Банківська група як орендодавець визнає активи за угодами про фінансову оренду у консолідованому звіті про фінансовий стан та подає їх як заборгованість клієнтів, первісно оцінює їх у сумі, яка дорівнює сумі чистої інвестиції в оренду. У подальшому визнання фінансових доходів відбувається на основі моделі, яка відображає постійну періодичну ставку прибутку від чистої інвестиції Банківської групи у фінансову оренду.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та рахунки у НБУ для цілей складання консолідованого звіту про фінансовий стан включають готівку в касі та залишки на кореспондентських та строкових депозитних рахунках у НБУ. Для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів включають активи, які можуть бути вільно конвертовані у відповідну суму грошових коштів протягом короткого періоду часу, а саме: готівку в касі, необмежені у використанні залишки на кореспондентських рахунках у НБУ, кошти, розміщені в банках (кредити в банках та угоди зворотного продажу з первісним строком погашення до 90 днів, за виключенням гарантійних депозитів та інших обмежених у використанні залишків на рахунках).

Договори РЕПО і зворотного РЕПО. Цінні папери, продані за угодами про зворотний викуп («РЕПО»), обліковуються як забезпечені операції фінансування, при цьому цінні папери, продані за договорами РЕПО, продовжують відображатися у консолідованому звіті про фінансовий стан, а зобов'язання контрагента включається до сум виплат за операціями РЕПО у складі депозитів і залишків коштів в інших банках або поточних рахунків і депозитів клієнтів залежно від ситуації.

Різниця між ціною продажу і ціною зворотного викупу являє собою витрати на виплату процентів і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний викуп за методом ефективної ставки відсотка. Цінні папери, придбані за угодами про зворотний продаж («зворотне РЕПО»), обліковуються як суми до отримання за операціями зворотного продажу у складі коштів у банках або кредитів клієнтам залежно від ситуації. Різниця між ціною придбання та ціною продажу являє собою процентний дохід і визнається у прибутку або збитку протягом строку дії угоди про зворотний продаж за методом ефективної ставки відсотка. Якщо активи, придбані за угодою про зворотний продаж, продаються третім особам, зобов'язання щодо повернення цінних паперів обліковується як зобов'язання і оцінюється за справедливою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. У ході звичайної господарської діяльності Банківська група укладає різноманітні договори похідних фінансових інструментів, включаючи форвардні договори та свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Похідні фінансові інструменти, що використовуються Банківською Групою, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування. Похідні фінансові інструменти первісно відображаються за справедливою вартістю на дату укладення договору і в подальшому переоцінюються до справедливої вартості із визнанням змін у справедливій вартості через прибуток або збиток на кожну звітну дату. Похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їхня справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли від'ємне.

Оподаткування. Витрати з податку на прибуток представляють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Поточний податок на прибуток. Витрати за поточним податком на прибуток базуються на оподаткованому прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від фінансового прибутку до оподаткування, відображеного у консолідованому звіті про прибуток або збиток, оскільки не включає статей доходів або витрат, які оподатковуються або відносяться на витрати в інші роки, а також виключає статті, які ніколи не оподатковуються і не відносяться на витрати в цілях оподаткування. Витрати Банківської групи за поточним податком розраховуються з використанням податкової ставки, яка діяла протягом звітного періоду.

Відстрочений податок на прибуток. Це податок, який, як очікується, повинен бути сплачений або відшкодований за різницями між балансовою вартістю активів та зобов'язань у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи та відповідною податковою базою, яка використовується при розрахунках оподаткованого прибутку та обліковується за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути реалізовані тимчасові різниці, які відносяться на витрати. Такі активи не визнаються, якщо тимчасові різниці виникають внаслідок первісного визнання інших активів та зобов'язань у рамках операції, яка не впливає на розмір податкового чи бухгалтерського прибутку.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується у тій мірі, в якій більше не існує ймовірності наявності оподаткованого прибутку, якого буде достатньо для повного або часткового відшкодування такого активу.

Відстрочений податок визнається у консолідованому звіті про прибуток або збиток, крім тих випадків коли він пов'язаний зі статтями, які безпосередньо відносяться до статей капіталу або статей звіту про інший сукупний дохід, при цьому відстрочений податок також визнається у складі капіталу або звіту про інший сукупний дохід відповідно.

В Україні також існують інші податки, якими обкладається діяльність Банківської групи. Ці податки включені як компонент операційних витрат у консолідованому звіті про прибуток або збиток.

Інвестиції в дочірню компанію. Фінансові інвестиції в дочірню компанію відображаються на дату звітності за їх первісною вартістю. Витрати на операції, пов'язані з придбанням інвестиції, збільшують суму такої інвестиції на дату її придбання.

Фінансові інвестиції в дочірню компанію на дату звітності обліковуються за собівартістю з урахуванням зменшення корисності. Банківська група визнає зменшення корисності інвестицій в дочірню компанію як витрати звітного періоду в разі наявності об'єктивних доказів, що свідчать про зменшення їх корисності.

Основні засоби та нематеріальні активи. Основні засоби та нематеріальні активи відображаються за первісною історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого визнаного збитку від знецінення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Історична вартість основних засобів складається з їх первісної вартості з урахуванням усіх витрат, пов'язаних з придбанням, доставкою, монтажем і введенням в експлуатацію зазначених активів.

Усі нематеріальні активи Банківської групи мають кінцевий термін використання і включають переважно програмне забезпечення та ліцензії на право користування програмними продуктами.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Амортизація розраховується з використанням прямолінійного методу.

Сума амортизації нараховується на балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів з метою поступового списання активів протягом очікуваного строку їх корисного використання. Вона розраховується з використанням прямолінійного методу за такими встановленими річними ставками:

Будинки та споруди	2%-5%
Активи з права користування	20%-34%
Транспортні засоби	17%-22%
Меблі та обладнання	5%-100%
Інші необоротні активи	6.25%-100%
Нематеріальні активи	6.25%-50%

Банківська група не рідше раз на рік переглядає строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів.

Об'єкт основних засобів та нематеріальних активів припиняє визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання цього активу.

В кінці кожного звітного періоду Банківська група оцінює, чи є якісь ознаки того, що корисність актива може зменшитись. Якщо балансова вартість активів перевищує очікувану вартість відшкодування, вона знижується до вартості відшкодування.

Умовні активи. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності Банківської групи у тому випадку, коли є ймовірним надходження економічних вигід.

Умовні зобов'язання. Не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан, але розкриваються у примітках до консолідованої фінансової звітності Банківської групи, за виключенням випадків, коли ймовірність вибуття ресурсів у результаті погашення є незначною.

Забезпечення. Визнаються, коли Банківська група має існуюче юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій, і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, які втілюють у собі певні економічні вигоди; причому розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити. Забезпечення оцінюються у відповідності з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», який вимагає застосування оцінки та судження керівництва.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів. Вартість чистих активів, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів, визначається як різниця між активами та зобов'язаннями фондів.

Інвестиційна діяльність з активами фондів здійснюється відповідно до затвердженої інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення». Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику фондів. В інвестиційній декларації відображаються основні напрями інвестування активів фондів та обмеження інвестиційної діяльності з пенсійними активами, встановлені у межах загальних вимог та обмежень інвестиційної діяльності, визначених законодавством. Інвестиційна декларація та зміни до неї розробляються і затверджуються керівними органами фондів.

Пенсійні активи, що накопичуються у фондах, використовуються для цілей їхньої інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань фондами перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Програми пенсійного забезпечення. Відкритий пенсійний фонд «ОТП Пенсія» та Недержавний пенсійний фонд «Відкритий пенсійний фонд «ФріФлайт» здійснюють свою діяльність, використовуючи пенсійні програми з визначеним внеском. Програми з визначеним внеском — програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.

Інструменти власного капіталу. Інструмент власного капіталу – це будь-який договір, що підтверджує право на залишкову частку в активах Банківської групи після вирахування всіх його зобов'язань. Інструменти капіталу, випущені Банківською Групою, відображаються в сумі надходжень за ними за вирахуванням прямих витрат на їх випуск.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Внески до акціонерного капіталу визнаються за первісною вартістю. Емісійний дохід виникає при перевищенні суми внесених коштів над номінальною вартістю випущених акцій. Прибутки та збитки від реалізації власних акцій відносяться до емісійного доходу. Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

Дивіденди від простих акцій визнаються у складі капіталу як зменшення капіталу в тому періоді, в якому вони були оголошені.

Резерви капіталу. Резерви, відображені у складі капіталу (інших сукупних доходів) у консолідованому звіті про фінансовий стан Банківської групи як «інші резерви» складаються із резервів переоцінки щодо зміни справедливої вартості інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Виплати працівникам. Виплати працівникам (витрати на заробітну плату, внески до загальнодержавних соціальних фондів, оплачувані щорічні відпустки, виплати за листками непрацездатності, премії, а також негрошові винагороди) нараховуються в тому році, у якому відповідні послуги надавалися працівниками. Банківська група згідно із законодавством України здійснює перерахування внесків (зборів) до таких загальнодержавних соціальних фондів: пенсійного, соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття та соціального страхування від нещасних випадків.

Кошти, що перераховуються до загальнодержавних соціальних фондів, визнаються витратами в міру їх здійснення. У складі витрат на виплати працівникам відображаються нарахування щодо оплат відпусток та виплат премій. Банківська група не має жодних інших зобов'язань за виплатами після звільнення працівників або інших істотних виплат, які потребують нарахування.

Операції з іноземною валютою. Консолідована фінансова звітність Банківської групи представлена в українській гривні, валюті основного економічного середовища, в якому веде свою операційну діяльність Банківська група (функціональній валюті). Монетарні активи та зобов'язання, виражені у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Банківської групи (іноземних валютах), перераховуються в українську гривню за відповідними офіційними курсами обміну валют, які діють на звітну дату.

Балансові активи та зобов'язання в іноземній валюті відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, та переоцінюються за курсом на звітну дату. Доходи і витрати в іноземній валюті відображаються за офіційним курсом, що діяв на дату їх виникнення, а не на дату розрахунків, а при застосуванні касового методу – за курсом на день розрахунку. Усі отримані прибутки та збитки, які виникають у результаті такого перерахування, включаються до складу чистого прибутку/(збитку) від переоцінки іноземної валюти.

Курси обміну валют. Офіційні курси гривні до іноземних валют станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, які використовувала Банківська група при підготовці даної консолідованої фінансової звітності Банківської групи, представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Гривня/1 долар США	36.5686	27.2782
Гривня/1 євро	38.9510	30.9226

Зміни у форматі консолідованої фінансової звітності Банківської групи. За потреби, порівняльні дані коригуються для приведення їх у відповідність змінам у форматі консолідованої фінансової звітності Банківської групи за поточний рік. Суттєвих змін за 2022 та 2022 роки не було.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові і переглянуті прийняті МСФЗ. Банківська група не застосовувала достроково таких нових і переглянутих МСФЗ, які були випущені, але ще не набули чинності:

Стандарти/тлумачення	Набуття чинності для річних періодів, що починаються на або після
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Розкриття облікових політик;	1 січня 2023 року
- Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» – Визначення облікових оцінок;	1 січня 2023 року
- МСФЗ 17 «Страхові контракти»;	1 січня 2023 року
- Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії» – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством;	Дата не визначена
- Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» – Класифікація зобов'язань на короткострокові та довгострокові;	1 січня 2024 року
- Поправки до IAS 12 «Податок на прибуток» - відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають в результаті однієї операції.	1 січня 2023 року
- Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» – «Орендні зобов'язання в операції з продажу та зворотної оренди»	1 січня 2024 року

Очікується, що нові стандарти, що зазначені в таблиці, не будуть мати значного впливу на консолідовану фінансову звітність Банківської групи.

Сфери застосування істотних суджень керівництва та джерела невизначеності оцінок. При підготовці консолідованої фінансової звітності згідно з МСФЗ керівництво Банківської групи здійснює оцінки та припущення, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття умовних активів та зобов'язань на звітну дату, а також відображених у консолідованій фінансовій звітності сум доходів і витрат протягом звітного періоду.

Керівництво здійснює свої оцінки та приймає професійні судження на постійній основі. Оцінки та судження керівництва ґрунтуються на історичному досвіді та різних інших факторах, які, на їхню думку, є доцільними в даних обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятися від даних оцінок в залежності від різних припущень або умов.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Істотні припущення

Оцінка бізнес-моделі. Класифікація і оцінка фінансових активів залежить від результатів тестування щодо виплат тільки основної суми та процентів, а також бізнес-моделі. Банківська група визначає бізнес-модель на рівні, який відображає те, яким чином групи фінансових активів управляються разом для досягнення конкретної бізнес-цілі. Ця оцінка включає використання суджень, які відображають усі відповідні докази, включно зі способами оцінки показників діяльності активів та оцінки їхніх показників, ризику, які впливають на показники діяльності активів і способи їхнього управління, а також те, яким чином відбувається компенсація менеджерів, що здійснюють управління активами. Банківська група здійснює моніторинг фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі інших сукупних доходів, які припиняють визнаватися до настання терміну їхнього погашення, для того, щоб зрозуміти причину їхнього вибуття, і чи відповідають такі причини цілі господарської діяльності, заради якої ці активи утримуються. Моніторинг є частиною постійної оцінки Банківської групи того, чи продовжує бізнес-модель, заради якої утримуються залишки фінансових активів, залишатися доречною і, якщо вона перестає бути доречною, чи відбулися зміни у бізнес-моделі та, відповідно, перспективні зміни у класифікації цих активів.

Істотне збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки оцінюються як резерв, який дорівнює 12-ти місячним очікуваним кредитним збиткам для активів Етапу 1 або очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії інструментів для активів Етапу 2 або Етапу 3. Актив переходить до Етапу 2, коли його кредитний ризик значно зростає з моменту первісного визнання. Під час оцінки того, чи збільшився кредитний ризик активу істотно, Банківська група застосовує судження та враховує якісну та кількісну обґрунтовану та корисну прогнозну інформацію.

Створення груп активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику. Коли очікувані кредитні збитки оцінюються на колективній основі, фінансові активи групуються на основі спільних характеристик ризику. Банківська група здійснює постійний моніторинг доречності характеристик кредитного ризику для оцінки того, чи продовжують вони залишатися аналогічними. Це вимагається для забезпечення того, щоб, у випадку зміни характеристик кредитного ризику, існував спосіб належного перерозподілу активів за сегментами. У результаті цього можуть бути створені нові портфелі або активи перейти до портфеля, який вже існує і краще відображає аналогічні характеристики кредитного ризику цієї групи активів. Перерозподіл портфелів за сегментами та рух між портфелями стають поширенішими, коли відбувається значне зростання кредитного ризику (або коли таке значне зростання анулюється), і таким чином активи переходять з групи 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків до активів на весь строк дії інструментів, або навпаки, але це також може відбуватися у рамках портфелів, які продовжують оцінюватися на тій само основі як 12-ти місячні очікувані кредитні збитки чи на весь строк дії інструментів, але сума очікуваних кредитних збитків змінюється, оскільки кредитний ризик портфелів є іншим.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Моделі і припущення, які використовуються. Банківська група використовує різноманітні моделі та припущення під час оцінки справедливої вартості фінансових активів, а також під час оцінки очікуваних кредитних збитків. Судження застосовуються під час виявлення найдоречнішої моделі для кожного виду активів, а також під час визначення припущень, використаних у цих моделях, включно з припущеннями, які стосуються основних факторів кредитного ризику.

Джерела невизначеності в оцінках. Нижче перераховані основні оцінки, які керівництво використовувало в процесі застосування облікової політики Банківської групи і які надають найбільш істотний вплив на суми, відображені у консолідованій фінансовій звітності Банківської групи.

Збитки від зменшення корисності кредитів та авансів. Банківська група регулярно переглядає свої кредити з метою оцінки їх на предмет знецінення та значного збільшення кредитного ризику.

Оцінка резервів на покриття очікуваних кредитних збитків вимагає використання істотних професійних суджень. Банківська група здійснює оцінку резервів на покриття очікуваних кредитних збитків з метою підтримання сум резервів на рівні, який, на думку керівництва, буде достатнім для покриття очікуваних збитків, що будуть понесені відносно кредитного портфеля Банківська група. Розрахунок резервів на покриття очікуваних збитків за знеціненими фінансових активів базується на основі оцінки майбутніх грошових потоків за такими активами. Ці оцінки здійснюються з використанням індивідуального аналізу майбутніх грошових потоків для всіх суттєвих знецінених активів та статистичних методик, що враховують історичний досвід та прогнозні показники для решти активів. В деяких випадках для не знецінених суттєвих активів майбутні грошові потоки також оцінюються на індивідуальній основі.

Збільшення або зменшення фактичних майбутніх грошових потоків (у тому числі потоків від реалізації забезпечення), за окремо суттєвими знеціненими кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, на 10% призвело б до зменшення резерву під такі активи на 28,366 тисяч гривень. / збільшення резерву на 28,671 тисячу гривень (2021: зменшення/ збільшення на 20,797 тисяч гривень).

При збільшенні або зменшенні на 10% розрахункових фактичних та прогнозних показників (ймовірність дефолту, рівень збитку у випадку дефолта, прогнозні сценарії і прогнозна інформація для кожного сценарію, тощо), що використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків на портфельній основі за незнеціненими кредитами, відбулося би збільшення резерву на 916,533 тисячі гривень (2021: 434,323 тисяч гривень) / зменшення резерву на 1,142,152 тисячі гривень (2021: зменшення/збільшення на 540,039 тисяч гривень).

Ймовірність дефолту. Ймовірність дефолту є ключовим сигналом у вимірюванні рівня кредитних збитків. Ймовірність дефолту – це оцінка на заданому часовому горизонті, розрахунок якої включає історичні дані, припущення і очікування майбутніх умов.

Рівень збитку у випадку дефолту. Збитки у випадку дефолту є оцінкою збитків, які виникнуть при дефолті. Він ґрунтується на різниці між грошовими потоками, належними за договором, і тими, які кредитор очікував би отримати, з урахуванням грошових потоків від забезпечення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

Визначення кількості, відносної ваги прогнозних сценаріїв та визначення прогнозної інформації, що відноситься до кожного із сценаріїв. Під час оцінки очікуваних кредитних збитків Банківська група використовує обґрунтовану та підтверджену прогнозну інформацію, яка базується на припущеннях щодо майбутнього руху різних економічних факторів і те, яким чином ці фактори впливатимуть один на одного.

Справедлива вартість будівель та споруд, що отримані у якості забезпечення. Вартість будівель та споруд (нерухомості), що отримані у якості забезпечення кредитних операцій, визначається Банківською Групою за справедливою вартістю. Оскільки станом на 31 грудня 2022 року активний ринок для певних типів будівель та споруд відсутній, то фактично, при визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка в більшій мірі спирається на професійну думку фахівців з оцінки, ніж на ринкові фактори. Оцінка справедливої вартості нерухомості вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв під очікувані кредитні збитки може зазнати впливу від застосування оціночної вартості заставного майна. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості в умовах відсутності ринкових цін, які формуються на активному ринку, є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що: (i) їй властива висока мінливість від періоду до періоду, та (ii) визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Оцінка спроможності позичальника погасити заборгованість за кредитом за рахунок власних коштів. Банківська група оцінює грошові потоки від бізнесу на основі аналізу фінансових звітностей позичальника та оцінці фінансових коефіцієнтів (таких як EBITDA, достатність капіталу та інших).

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Справедлива вартість інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. При оцінці справедливої вартості інвестицій, Банківська група використовує ринкові дані в тій мірі, в якій вони доступні. Якщо такі дані відсутні, Банківська група використовує моделі оцінки для визначення справедливої вартості своїх фінансових інструментів (деталі зазначено у Примітці 23).

Термін оренди та ставка дисконтування активів з права користування та орендних зобов'язань. Оцінка терміну оренди зазвичай включає суттєві судження Банківської групи щодо можливості продовження договору оренди, його розірвання орендарем або орендодавцем, можливих штрафів за розірвання та інших регуляторних обмежень щодо продовження договору оренди. Ставка дисконтування (або ставка додаткових запозичень орендаря) визначається, використовуючи суттєві судження, оскільки розраховується як ставка відсотка, яку орендар сплатив би, щоб позичити на подібний строк та з подібним забезпеченням коштів, які необхідні для того, щоб отримати актив, за вартістю подібний до активу з права користування за подібних економічних умов.

Первісне визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Банківська група здійснює операції з пов'язаними сторонами. Фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю. За відсутністю активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійне судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних фінансових інструментів та операцій з ними, у тому числі аналіз ефективної ставки та параметрів укладених угод.

Податкове законодавство. Внаслідок наявності в українському господарському, зокрема, податковому, законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також внаслідок практики, яка склалася в загалом нестабільному економічному середовищі через довільне тлумачення податковими органами різних аспектів економічної діяльності, Банківська група, можливо, буде змушена визнати додаткові податкові зобов'язання, штрафи та пеню у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на судженні керівництва Банківської групи. Податкові записи залишаються відкритими для перегляду податковими органами протягом трьох років.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

4. Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Залишки на рахунках у Національному банку України	3,806,568	2,608,788
Готівка в касі	942,692	1,261,375
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	4,749,260	3,870,163

Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей консолідованого звіту про рух грошових коштів представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей звіту про фінансовий стан	4,749,260	3,870,163
Кореспондентські рахунки в банках, чиста сума (Примітка 5), за виключенням обмежених у використанні залишків на рахунках, в т.ч. резерв під очікувані збитки	21,343,457 (193,001)	8,712,657 (33,878)
Кредити в банках, з первісним строком погашення до 90 днів, чиста сума (Примітка 5), в т.ч. резерв під очікувані збитки	-	6,075 (110)
Кредити, що надані за операціями РЕПО (Примітка 5), чиста сума в т.ч. резерв під очікувані збитки	-	430,307 (9,515)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	26,092,717	13,019,202

Станом на 31 грудня 2022 року Банківська група мала залишки на кореспондентських рахунках в банках в російських рублях балансовою вартістю у сумі 379,871 тисячу гривень, що обмежені в використанні у відповідності до діючого законодавства України, і тому виключені зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей окремого звіту про рух грошових коштів. Банківська група оцінює, що отримує відшкодування за такими залишками у повній сумі за вирахуванням сформованих резервів під очікувані кредитні збитки.

5. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Кореспондентські рахунки в банках	21,916,329	8,746,535
Кредити, що надані за операціями РЕПО	-	439,822
Строкові депозити в банках	160,848	51,661
Кредити в банках	-	6,185
Резерви під очікувані кредитні збитки	(193,001)	(43,503)
Всього коштів в банках	21,884,176	9,200,700

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

5. Кредити та аванси банкам (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року Банківська група не мала в в заставі цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО). Станом на 31 грудня 2021 року Банківська група отримала в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) номінальною вартістю 439,822 тисячі гривень.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, до складу коштів в банках включені нараховані проценти на суму 10,655 тисяч гривень та 1,057 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 року залишки у одному банку на загальну суму 17,760,974 тисяч гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банківської групи. Станом на 31 грудня 2021 року залишки у одному банку на загальну суму 7,393,099 тисяч гривень індивідуально перевищували 10% капіталу Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років максимальний кредитний ризик за коштами в банках становив 21,884,176 тисяч гривень та 9,200,700 тисячі гривень, відповідно.

6. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Кредити юридичним особам та фізичним особам-підприємцям	29,709,650	29,653,008
Заборгованість за фінансовою орендою	14,982,777	14,339,325
Споживчі кредити фізичним особам	6,896,626	10,165,908
Іпотечні кредити фізичним особам	565,050	842,307
Кредити, що надані за операціями РЕПО	-	848,801
Інші кредити фізичним особам	3,253	3,689
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	52,157,356	55,853,038
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(10,608,335)	(3,517,288)
Всього кредитів та авансів клієнтам	41,549,021	52,335,750

Станом на 31 грудня 2022 року Банківська група не мала в заставі цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО). Станом на 31 грудня 2021 року Банківська група отримала в заставу цінні папери за договорами зворотного продажу (РЕПО) номінальною вартістю 848,801 тисячу гривень.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до складу кредитів та авансів клієнтам включені нараховані проценти на суму 1,129,405 тисяч гривень та 629,807 тисяч гривень, відповідно.

Інформацію про рух резервів на покриття очікуваних кредитних збитків розкрито у Примітці 26.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Забезпечення кредитів та інші інструменти зменшення кредитного ризику. Розмір та види забезпечення кредитів, що вимагається Банківською Групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банківська група запровадила основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки. Основні види отриманої застави включають:

- при кредитуванні фізичних осіб – нерухоме майно житлового призначення та інше нерухоме майно, автомобілі;
- при комерційному кредитуванні – нерухоме майно нежитлового призначення, комерційна нерухомість, інше нерухоме майно, обладнання, запаси та права на них, грошові кошти на депозити.

Керівництво Банківської групи здійснює моніторинг ринкової вартості застави. При необхідності Банківська група здійснює переоцінку її вартості.

Переоцінка вартості заставного майна Банківської групи, за умови суттєвого відхилення від його справедливої вартості, проводиться шляхом: а) визначення ринкової вартості майна незалежними акредитованими оціночними компаніями або співробітниками Банківської групи відповідної фахової кваліфікації; б) індексації вартості для груп майна з подібними технічними характеристиками, призначенням та умовами використання.

Банківська група не утримує заставу, яку дозволяється продати чи перезаставити, у випадку, коли власник застави виконує свої зобов'язання.

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму кредитів та авансами клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливую вартість самої застави:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Гарантії	335,376	237,095
Забезпечені кредити:	30,376,771	30,871,396
Кредити, забезпечені іншою нерухомістю	7,590,648	7,510,584
Кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	21,248,013	20,405,034
Кредити, забезпечені житловою нерухомістю	756,733	919,898
Кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	781,377	1,190,090
Кредити, забезпечені цінними паперами	-	845,790
Незабезпечені кредити та кредити не покриті заставою	21,445,209	24,744,547
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	52,157,356	55,853,038
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(10,608,335)	(3,517,288)
Всього кредитів та авансів клієнтам	41,549,021	52,335,750

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Наведена нижче таблиця відображає пропорційну суму знецінених кредитів та авансів клієнтам, забезпечених заставою, а не справедливо вартість самої застави:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Забезпечені кредити:	5,292,334	1,447,883
Знецінені кредити, забезпечені іншою нерухомістю	1,312,210	572,416
Знецінені кредити, забезпечені житловою нерухомістю	346,591	417,523
Знецінені кредити, забезпечені обладнанням, запасами та правами на них	3,617,529	457,694
Знецінені кредити, забезпечені грошовими коштами або гарантійними депозитами в Банку	16,004	250
Незабезпечені знецінені кредити та кредити не покриті заставою	4,431,813	1,532,249
Всього кредитів та авансів клієнтам до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	9,724,147	2,980,132
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(6,842,098)	(1,919,815)
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	2,882,049	1,060,317

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років майже всі кредити (понад 99% від кредитів та авансів клієнтам) надані компаніям, які ведуть свою діяльність в Україні, що представляє собою значну географічну концентрацію в одному регіоні (Примітка 26).

Станом на 31 грудня 2022 Банківська група надала кредити одній групі клієнтів на загальну суму 1,206,154 тисяч гривень, сума якої окремо перевищувала 10% капіталу Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2021 Банківська група надала кредити одній групі клієнтів на загальну суму 2,009,906 тисяч гривень, сума якої окремо перевищувала 10% капіталу Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років максимальний кредитний ризик за кредитами та авансами клієнтам становив 41,549,021 тисяч гривень та 52,335,750 тисяч гривень, відповідно. Кредитна якість кредитів та авансів клієнтам розкрита в Примітці 26.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2022 році Банківська група здійснила продаж частини свого кредитного портфелю, вартість до вирахування резерву якого становила 512,938 тисяч гривень, за 25,476 тисяч гривень (2021: 1,130,980 тисяч гривень, за 54,773 тисячі гривень). У результаті відбулося списання різниці між вартістю проданої частини кредитного портфелю та вартістю отриманої компенсації за рахунок раніше сформованих резервів у сумі 487,462 тисячі гривень (2021: 1,076,207 тисяч гривень) (включено до статті «списання» у русі резервів у Примітці 26).

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кредити та аванси клієнтам включають заборгованість за фінансовою орендою, інформація про яку представлена таким чином:

	31 грудня 2022 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	7,720,861	7,305,337
Від 1 до 2 років	4,376,418	3,671,811
Від 2 до 3 років	3,218,364	2,452,233
Від 3 до 4 років	1,890,424	1,318,808
Від 4 до 5 років	361,409	212,283
Понад 5 років	33,416	22,305
Всього інвестицій в фінансову оренду	17,600,892	14,982,777
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(2,618,115)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(1,642,004)	(1,642,004)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	13,340,773	13,340,773
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		45,646
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		13,295,127
Чисті інвестиції в фінансову оренду		13,340,773

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

6. Кредити та аванси клієнтам (продовження)

	31 грудня 2021 року	
	Мінімальні лізингові платежі	Приведена вартість мінімальних лізингових платежів
Заборгованість за фінансовою орендою		
До 1 року	6,874,572	5,645,446
Від 1 до 2 років	4,732,944	4,033,477
Від 2 до 3 років	2,556,756	2,227,341
Від 3 до 4 років	1,708,801	1,552,491
Від 4 до 5 років	855,809	816,569
Понад 5 років	66,850	64,001
Всього інвестицій в фінансову оренду	16,795,732	14,339,325
Незароблені фінансові доходи за договорами фінансової оренди	(2,456,407)	-
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків за договорами фінансової оренди	(193,119)	(193,119)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	14,146,206	14,146,206
Поточна заборгованість за фінансовою орендою		64,918
Непоточна заборгованість за фінансовою орендою		14,081,288
Чисті інвестиції в фінансову оренду		14,146,206

7. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери, представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
- Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,828,668	7,967,261
- Інвестиції за амортизованою собівартістю	30,245,995	6,956,240
Всього інвестицій в цінні папери	33,074,663	14,923,501

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

7. Інвестиції в цінні папери (продовження)

Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Боргові цінні папери:		
- Державні	2,783,750	7,856,312
- Муніципальні	-	16,129
- Корпоративні та банківські	29,896	72,502
Дольові цінні папери	15,022	22,318
Всього інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,828,668	7,967,261

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до складу інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід включені нараховані проценти в сумі 39,832 тисячі гривень та 178,725 тисяч гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інвестиції за амортизованою собівартістю були представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Боргові цінні папери:		
- Депозитні сертифікати Національного банку України	30,216,427	6,906,494
- Корпоративні	30,937	49,746
Боргові цінні папери за амортизованою собівартістю	30,247,364	6,956,240
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків	(1,369)	-
Всього інвестицій за амортизованою собівартістю	30,245,995	6,956,240

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до складу інвестицій за амортизованою собівартістю включені нараховані проценти в сумі 36,709 тисяч гривень та 7,745 тисяч гривень, відповідно.

8. Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства

У січні 2019 року, АТ «ОТП БАНК» здійснив придбання 100% частки в статутному капіталі ТОВ «ОТП Факторинг Україна» у компанії, що входить до ОТП Групи за 139,143 тисячі гривень. Основна діяльність ТОВ «ОТП Факторинг Україна» полягає у наданні послуг зі стягнення платежів.

Статут ТОВ «ОТП Факторинг Україна» було зареєстровано 19 жовтня 2009 року. Основна діяльність Компанії полягає у наданні послуг факторингу. Засновником Компанії була компанія «ОТП Факторинг Коветелескезело Зрт.» (OTP Faktoring Koveteleskezelo Zrt.), юридична особа, яка зареєстрована відповідно до законодавства Угорщини та входить до ОТП Групи.

Станом на 31 грудня 2022 та 31 грудня 2021 років статутний капітал ТОВ «ОТП Факторинг Україна» складав 6,227,381 тисячу гривень.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби

Нематеріальні активи представлені таким чином:

	Ліцензії	Програм не забезпеч ення	Інші нематеріа льні активи	Всього
Первісна вартість				
31 грудня 2020 року	272,167	463,286	15	735,468
Надходження та внутрішні переміщення	28,743	54,060	-	82,803
Вибуття	(21)	(2,927)	-	(2,948)
31 грудня 2021 року	300,889	514,419	15	815,323
Надходження та внутрішні переміщення	40,316	98,492	17	138,825
Вибуття	-	-	-	-
Інші зміни ¹	-	(2,727)	-	(2,727)
31 грудня 2022 року	341,205	610,184	32	951,421
Накопичена амортизація				
31 грудня 2020 року	214,187	158,648	9	372,844
Нарахування за рік	19,283	76,244	1	95,528
Списано при вибутті	(21)	(2,927)	-	(2,948)
31 грудня 2021 року	233,449	231,965	10	465,424
Нарахування за рік	25,584	93,455	3	119,042
Списано при вибутті	-	-	-	-
Інші зміни ¹	-	(1,765)	-	(1,765)
31 грудня 2022 року	259,033	323,655	13	582,701
Чиста балансова вартість				
31 грудня 2022 року	82,172	286,529	19	368,720
31 грудня 2021 року	67,440	282,454	5	349,899

¹ Інформацію про «Інші зміни» розкрито у Примітці 3.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Основні засоби представлені таким чином:

	Будівлі та інша нерухо- мість	Меблі та облад- нання	Інші необоротні матеріальні активи	Транс- портні засоби	Незавер- шене будів- ництво	Активи з права користуван ня	Всього
Первісна вартість							
31 грудня 2020 року	130,874	576,876	153,497	74,512	20,622	577,437	1,533,818
Надходження та внутрішні переміщення	353	147,357	18,070	196,630	52,550	151,003	565,963
Вибуття	-	(32,538)	(3,203)	(51,354)	(731)	(107,247)	(195,073)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів						6,578	6,578
31 грудня 2021 року	131,227	691,695	168,364	219,788	72,441	627,771	1,911,286
Надходження та внутрішні переміщення	31	108,829	9,111	134,124	791	115,231	368,117
Вибуття/Переміщення	(18)	(31,357)	(23,289)	(27,638)	(32,409)	(243,084)	(357,795)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	121,396	121,396
Інші зміни ¹	(381)	(28,509)	602	-	(128)	(1,618)	(30,034)
31 грудня 2022 року	130,859	740,658	154,788	326,274	40,695	619,696	2,012,970
Накопичена амортизація							
31 грудня 2020 року	31,064	357,101	122,428	19,673	-	124,884	655,150
Нарахування за рік	2,758	67,932	15,431	25,324	-	141,704	253,149
Списано при вибутті	-	(32,010)	(3,203)	(5,789)	-	(88,971)	(129,973)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	2,542	2,542
31 грудня 2021 року	33,822	393,023	134,656	39,208	-	180,159	780,868
Нарахування за рік	2,760	78,845	15,933	48,879	-	133,514	279,931
Списано при вибутті	(16)	(23,118)	(23,039)	(3,465)	-	(243,175)	(292,813)
Зміни після повторної оцінки та модифікації договорів	-	-	-	-	-	225,379	225,379
Інші зміни ¹	(1,915)	(26,416)	(1,127)	1,250	-	-	(28,208)
31 грудня 2022 року	34,651	422,334	126,423	85,872	-	295,877	965,157
Чиста балансова вартість							
31 грудня 2022 року	96,208	318,324	28,365	240,402	40,695	323,819	1,047,813
31 грудня 2021 року	97,405	298,672	33,708	180,580	72,441	447,612	1,130,418

¹ Інформацію про «Інші зміни» розкрито у Примітці 3.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

9. Нематеріальні активи за винятком гудвілу та основні засоби (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років у складі основних засобів та нематеріальних активів відображено повністю амортизовані основні засоби та нематеріальні активи первісною вартістю 494,277 тисяч гривень та 462,763 тисячі гривень, відповідно.

Активи з права користування

В 2022 та 2021 роках активи з права користування мали наступний вплив на фінансовий результат Банківської групи:

	2022	2021
Суми, визнані у складі прибутків та збитків		
Витрати на амортизацію активів з права користування	(133,516)	(141,704)
Операційні витрати за договорами оренди	(10,456)	(13,237)
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(62,311)	(36,192)
Дохід від суборенди активів з права користування	419	490
Всього вплив на фінансовий результат	(205,864)	(190,643)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 року середній термін оренди активів з права користування становить 35 місяців та 37 місяців, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 року Банківська група не має договорів оренди (лізингу), за якими визначається можливість придбання активів за номінальною вартістю.

10. Інші фінансові та нефінансові активи

Інші фінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інші фінансові активи		
Дебіторська заборгованість та розрахункові/транзитні рахунки	476,396	127,537
Нараховані доходи	31,335	45,529
Інші фінансові активи до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	507,731	173,066
За вирахуванням резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	(65,017)	(34,586)
Всього інших фінансових активів	442,714	138,480

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

10. Інші фінансові та нефінансові активи (продовження)

Інші нефінансові активи представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інші нефінансові активи		
Аванси постачальникам	363,637	339,746
Витрати майбутніх періодів	223,657	227,360
Запаси матеріальних цінностей	129,919	86,864
Передоплати за основні засоби та нематеріальні активи	23,982	11,823
Майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя	4,442	10,104
Дорогоцінні метали	-	5,553
Податки до відшкодування та передоплати за податками, крім податку на прибуток	484	2,512
Інші аванси та передоплати	5,586	3,086
Інші нефінансові активи до вирахування резерву на зменшення корисності	751,707	687,048
За вирахуванням резерву на зменшення корисності	(4,184)	(4,177)
Всього інших нефінансових активів	747,523	682,871

11. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Поточні рахунки та депозити до запитання	69,233,055	50,419,759
Строкові депозити	8,112,539	6,510,392
Всього коштів клієнтів	77,345,594	56,930,151

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до складу коштів клієнтів включені нараховані проценти в сумі 59,150 тисяч гривень та 47,721 тисячу гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кошти клієнтів у сумі 7,957,402 тисячі гривень (10.3%) були отримані від одинадцяти клієнтів та 5,816,160 тисяч гривень (10.2%) були отримані від чотирнадцяти клієнтів, відповідно, що являє собою значну концентрацію.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років кошти клієнтів у сумі 1,047,316 тисяч гривень та 1,438,885 тисяч гривень, відповідно, були використані в якості забезпечення кредитів клієнтам, гарантій, акредитивів та інших операцій, пов'язаних з умовними зобов'язаннями.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

12. Інші залучені кошти

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років інші залучені кошти, були представлені кредитами, отриманими переважно від міжнародних фінансових установ на суму 10,780,653 тисячі гривень та 9,758,302 тисячі гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до складу коштів фінансових установ включені нараховані проценти в сумі 147,028 тисяч гривень та 60,099 тисяч гривень, відповідно.

ТОВ «ОТП Лізинг» зобов'язане дотримуватись певних фінансових та нефінансових умов стосовно позик, отриманих від ЄБРР, Спеціалізованого інвестиційного фонду «Грін Фо Гроуз Фанд», Європейського фонду Південно-Східної Європи та Міжнародної фінансової корпорації. ТОВ «ОТП Лізинг» не порушувало жодних з цих умов станом на 31 грудня 2022.

У наступній таблиці наведені дані про зміни в інших залучених коштах, включаючи зміни, що зумовлені грошовими потоками та негрошовими змінами. Інші залучені кошти являють собою зобов'язання, грошові потоки за якими були або будуть відображені у консолідованому звіті про рух грошових коштів в складі грошових потоків від фінансової діяльності (за винятком процентів сплачених за іншими залученими коштами, які представлено в складі грошових потоків від операційної діяльності).

Рік, який закінчився 31 грудня 2022 року	Залишок на початок періоду	Чисті грошові потоки (i)	Проценти сплачені	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	9,758,302	(1,510,162)	(1,032,604)	656,733	2,908,384	10,780,653

Рік, який закінчився 31 грудня 2021 року	Залишок на початок періоду	Чисті грошові потоки (i)	Проценти сплачені	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
				Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	8,712,865	1,716,438	(328,553)	378,476	(720,924)	9,758,302
(i)	Чисті грошові потоки від інших залучених коштів складають чисту суму надходжень і погашень запозичень в консолідованому звіті про рух грошових коштів.					

13. Субординований борг

Угода про субординований кредит була підписана учасником Банківської групи ТОВ «ОТП Лізинг» (надалі — «Компанія») з банком Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) (Німеччина) у червні 2018 року на суму 17,000 тисяч доларів США із датою погашення 30 червня 2025 року. Річна процентна ставка є фіксованою та встановлена на рівні 5%. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років до субординованого боргу входили нараховані проценти у сумі 141,343 тисячі гривень та 82,248 тисяч гривень відповідно. Відповідно до умов кредитної угоди всі проценти погашаються одним траншем на дату погашення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

13. Субординований борг (продовження)

У разі банкрутства або ліквідації Компанії погашення цієї заборгованості здійснюється після виплати зобов'язань Компанії перед усіма іншими кредиторами.

Відповідно до умов кредитної угоди, Компанія повинна, зокрема, дотримуватись визначених фінансових та нефінансових умов. Угода не передбачає жодних конкретних дій у разі невиконання Компанією цих умов. Керівництво вважає, що всі умови виконані станом на 31 грудня 2022 та 2021 років.

Узгодження зобов'язань з субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності. У таблиці нижче подано детальну інформацію про зміни у зобов'язаннях з субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності, включно з грошовими та негрошовими змінами. Зобов'язання із субординованого боргу, які виникають у результаті фінансової діяльності, стосуються зобов'язань, стосовно яких потоки грошових коштів були, або майбутні потоки грошових коштів будуть, класифіковані у звіті Банківської групи про рух грошових коштів як рух грошових коштів від фінансової діяльності.

Рік, який закінчився 31 грудня 2022 року	Залишок на початок періоду	Надход- ження грошових коштів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
			Процентні витрати	Курсові різниці	
Субординований борг	545,977	-	59,095	157,937	763,009

Рік, який закінчився 31 грудня 2021 року	Залишок на початок періоду	Надход- ження грошових коштів	Негрошові зміни		Залишок на кінець періоду
			Процентні витрати	Курсові різниці	
Субординований борг	541,887	-	21,029	(16,939)	545,977

14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інші фінансові зобов'язання		
Орендні зобов'язання	442,431	451,374
Нарахування невикористаних відпусток та премій	342,769	368,077
Транзитні та розрахункові рахунки	261,780	266,520
Платежі до сплати іншим контрагентам	38,596	24,967
Кредиторська заборгованість за основні засоби	855	2,496
Інші	36,683	35,081
Всього інших фінансових зобов'язань	1,123,114	1,148,515

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

14. Інші фінансові та нефінансові зобов'язання (продовження)

Орендні зобов'язання

Рух орендних зобов'язань за 2022 та 2021 роки, представлений таким чином:

	2022	2021
Станом на початок періоду	451,374	456,173
Збільшення орендного зобов'язання	227,794	144,266
Нараховані відсотки	61,437	36,192
Списання орендного зобов'язання	(257,489)	(25,407)
Погашення орендного зобов'язання	(60,898)	(168,165)
Вплив зміни валютних курсів	21,419	8,315
Інші зміни ¹	(1,206)	-
Всього орендних зобов'язань станом на кінець періоду	442,431	451,374

¹ Інформацію про «Інші зміни» розкрито у Примітці 1.

Орендні зобов'язання за договорами оренди, що залежать від коливання валютних курсів на кожну звітну дату, обліковуються у відповідній валюті договору. Станом на 31 грудня 2022 року орендні зобов'язання, що виражені в номіналі іноземних валют, становлять 8,773 тисячі доларів США (2021: 11 662 тисячі доларів США).

Орендні зобов'язання на основі строків погашення, представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Не більше одного року	130,066	117,600
Більше одного року, але не більше двох років	79,900	85,352
Більше двох років, але не більше трьох років	37,748	46,593
Більше трьох років, але не більше чотирьох років	26,898	30,871
Більше чотирьох років, але не більше п'яти років	25,441	26,499
Більше п'яти років	142,378	144,459
Всього орендних зобов'язань	442,431	451,374

Інші нефінансові зобов'язання представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інші нефінансові зобов'язання		
Аванси отримані від клієнтів	369,050	347,522
Доходи майбутніх періодів	80,083	92,094
Зобов'язання за внесками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	49,386	37,658
Податки до сплати, крім податку на прибуток	171,709	222,161
Інші	56,568	38,618
Всього інших нефінансових зобов'язань	726,796	738,053

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

15. Чистий процентний дохід (Чисті процентні витрати)

Чистий процентний дохід(чисті процентні витрати), представлений таким чином:

	2022	2021
Процентні доходи		
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні доходи за кредитами клієнтам	5,545,462	4,723,677
Процентні доходи за інвестиціями за амортизованою собівартістю	2,423,049	295,777
Процентні доходи за інвестиціями за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	484,447	554,313
Процентні доходи за кредитами, що надані за операціями РЕПО	37,823	44,138
Процентні доходи за коштами в банках	47,730	6,491
Всього процентних доходів розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	8,538,511	5,624,396
Інші процентні доходи:		
Процентні доходи за фінансовим лізингом	1,556,818	1,354,302
Всього інших процентних доходів	1,556,818	1,354,302
Всього процентних доходів	10,095,329	6,978,698
Процентні витрати		
Процентні витрати, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:		
Процентні витрати за рахунками клієнтів	(1,838,561)	(1,050,140)
Процентні витрати за коштами банків та інших фінансових установ	(473,966)	(378,755)
Процентні витрати за фінансовими активами із від'ємною процентною ставкою	(25,233)	(40,917)
Всього процентних витрат розрахованих з використанням ефективної процентної ставки	(2,337,760)	(1,469,812)
Інші процентні витрати:		
Процентні витрати за орендними зобов'язаннями	(61,437)	(36,192)
Всього процентних витрат	(2,399,197)	(1,506,004)
Чистий процентний дохід (чисті процентні витрати)	7,696,132	5,472,694

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

16. Комісійні доходи і витрати

Комісійні доходи і витрати представлені таким чином:

	2022	2021
Комісійні доходи		
Розрахунково-касові операції з клієнтами	977,474	981,014
Операції з пластиковими картками	240,265	394,648
Операції з іноземною валютою	364,135	389,501
Видані гарантії	80,359	90,331
Доходи від страхування	43,817	87,289
Інші доходи	122,724	58,657
Всього комісійних доходів	1,828,774	2,001,440
Комісійні витрати		
Операції з пластиковими картками	(537,799)	(529,256)
Розрахункові операції	(87,418)	(91,131)
Комісійні агентів	(14,271)	(40,428)
Інші витрати	(25,338)	(37,107)
Всього комісійних витрат	(664,826)	(697,922)

17. Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9

	Примітка	2022	2021
Прибуток/(Збиток) від зменшення корисності кредитів та авансів банкам	26	(126,713)	(42,016)
Прибуток/(Збиток) від зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	26	(6,843,880)	(571,138)
Прибуток/(Збиток) від зменшення корисності інвестицій в цінні папери	26	21,426	(131,663)
Прибуток/(Збиток) від зменшення корисності інших фінансових активів	26	(30,259)	(4,970)
Прибуток/(Збиток) від зменшення корисності виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань	26	7,903	(27,792)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9		(6,971,523)	(777,579)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

18. Операційні витрати

Операційні витрати представлені таким чином:

	2022	2021
Витрати на виплати працівникам		
Витрати на персонал	1,317,234	1,237,599
Податки та відрахування, пов'язані із заробітною платою	239,938	224,255
Всього витрати на виплати працівникам	1,557,172	1,461,854
Амортизація	398,973	348,676
Інші адміністративні та операційні витрати		
Обслуговування основних засобів	208,238	166,625
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	178,818	147,080
Витрати по залученню клієнтів	7,646	26,832
Витрати з права користування програмним забезпеченням	-	20,572
Витрати на рекламу	10,193	87,719
Професійні послуги	63,892	76,724
Послуги зв'язку	77,157	55,874
Операційна оренда	13,223	13,237
Витрати на безпеку	13,494	12,554
Податки, крім податку на прибуток	13,571	11,100
Витрати на роялті	13,282	37,449
Інші адміністративні та операційні витрати	38,153	-
Всього інші адміністративні та операційні витрати	637,667	655,766
Всього операційних витрат	2,593,812	2,466,296

Протягом 2022 року фірмами, що входять до складу Ernst & Young Global Limited, були надані інформаційні послуги зі складання звітів за результатами проведеного огляду, що містить інформацію про рівні компенсаційних виплат та/або поточну кадрову політику щодо українських фахівців. Інші неаудиторські послуги не надавались.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

19. Податок на прибуток

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2022 рік:

	31 грудня 2021 року	Визнані у прибутках/ збитках	Визнані в іншому сукупном у доході	31 грудня 2022 року
Тимчасові різниці:				
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	53,803	494	-	54,297
Резерви під очікувані кредитні збитки за кредитами	29,362	255,575	-	284,937
Основні засоби та нематеріальні активи	15,938	124	-	16,062
Збиток від продажу цінних паперів	10,811	(10,811)	-	-
Інші тимчасові різниці	594	608	-	1,202
Всього відстрочених податкових активів	110,508	245,990	-	356,498
Невизнаний відстрочений податковий актив	(29,362)	(255,575)	-	(284,937)
Відстрочений податковий актив	81,146	(9,585)	-	71,561
Переоцінка цінних паперів	(12,299)	-	6,145	(6,154)
Відстрочене податкове зобов'язання	(12,299)	-	6,145	(6,154)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	68,847	(9,585)	6,145	65,407

Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів за 2021 рік:

	31 грудня 2020 року	Визнані у прибутках/ збитках	Визнані в іншому сукупном у доході	31 грудня 2021 року
Тимчасові різниці:				
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків від гарантій та інших зобов'язань	50,307	3,496	-	53,803
Резерви під очікувані кредитні збитки за кредитами	27,169	2,193	-	29,362
Основні засоби та нематеріальні активи	15,787	151	-	15,938
Збиток від продажу цінних паперів	9,849	962	-	10,811
Інші тимчасові різниці	601	(7)	-	594
Всього відстрочених податкових активів	103,713	6,795	-	110,508
Невизнаний відстрочений податковий актив	(27,169)	(2,193)	-	(29,362)
Відстрочений податковий актив	76,544	4,602	-	81,146
Переоцінка цінних паперів	-	-	(12,299)	(12,299)
Відстрочене податкове зобов'язання	-	-	(12,299)	(12,299)
Чисті відстрочені активи з податку на прибуток	76,544	4,602	(12,299)	68,847

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

19. Податок на прибуток (продовження)

Ставка податку на прибуток у 2022 та 2021 роках становила 18%.

Узгодження витрат з податку на прибуток та облікового прибутку за роки, які закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років:

	2022	2021
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(125,114)	4,116,407
Податок за встановленою податковою ставкою	(22,521)	740,953
Зміна невизнаного відстроченого податкового активу	255,575	2,193
Коригування поточного податку на прибуток	(1,497)	201
Податковий вплив інших постійних різниць	8,934	(4,543)
Витрати з податку на прибуток	240,491	738,804
Витрати з поточного податку на прибуток	230,906	743,406
(Відшкодування)/витрати з відстроченого податку на прибуток	9,585	(4,602)
Витрати з податку на прибуток	240,491	738,804
	2022	2021
Відстрочені активи з податку на прибуток		
На початок періоду	68,847	76,544
Відшкодування/(витрати) з відстроченого податку на прибуток	(9,585)	4,602
Податковий вплив змін резерву переоцінки інвестицій, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6,145	(12,299)
На кінець періоду	65,407	68,847

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Зареєстрований та сплачений акціонерний капітал:		
АТ «ОТП БАНК»	6,186,023	6,186,023
ТОВ «ОТП Лізинг»	45,495	45,495
ТОВ «КУА «ОТП Капітал»*	-	10,000
Всього акціонерного капіталу	6,231,518	6,241,518
<i>За виключенням капіталу при консолідації</i>		
Взаємна доля участі**	-	(990)
Всього акціонерного капіталу	6,231,518	6,240,528

* Станом на 31 грудня 2022 року не враховуються показники ТОВ «КУА «ОТП Капітал», відповідну інформацію розкрито у Примітці 1.

** Взаємна доля участі виникає в результаті взаємного володіння компаніями Банківської групи в капіталі один одного.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років зареєстрований та сплачений акціонерний капітал Банку був представлений 499,238 простими акціями відповідно номінальною вартістю 499,238 гривні кожна.

Всі акції Банку випущені в бездокументарній формі і належать єдиному акціонеру – OTP Bank Plc. – юридичній особі за законодавством Угорщини.

Акції на пред'явника та привілейовані акції Банком не випускались.

Акціонер Банку має право:

- (i) Брати участь в управлінні справами Банку в порядку, визначеному в Статуті Банку та внутрішніх положеннях.
- (ii) Брати участь у розподілі прибутку Банку та одержувати його частку (дивіденди). Право отримувати частку прибутку (дивіденди) пропорційно кількості належних їм акцій мають особи, які є акціонерами на початок строку виплати дивідендів.
- (iii) Отримувати повну та достовірну інформацію про діяльність Банку.
- (iv) Розпоряджатися акціями, що належать йому, у порядку, визначеному чинним законодавством України.
- (v) Переважне право на придбання додатково випущених Банком акцій в кількості, пропорційній частці акціонера в акціонерному капіталі Банку у випадку приватного розміщення акцій Банком.
- (vi) Вносити пропозицій щодо питань, включених до порядку денного Загальних зборів акціонерів Банку.
- (vii) У разі ліквідації Банку отримати частину вартості його майна, пропорційну належним йому акціям.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

20. Акціонерний капітал, емісійний дохід та інший додатковий капітал (продовження)

Прибуток Банківської групи, який підлягає розподілу, обмежений сумою його резервів, які не підлягають розподілу. Резерви, які не підлягають розподілу, представлені резервним фондом, який створюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних актів НБУ для покриття збитків та невизначених ризиків і умовних зобов'язань під час проведення банківських операцій. Резервний фонд Банківської групи створюється за рішенням акціонерів в розмірах, передбачених законодавством за умови, що такі відрахування будуть становити не менше 5% чистого прибутку Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2021 року резервні фонди становили – 481,875 тисяч гривень. У вересні 2022 року 5% прибутку було направлено на збільшення статутних фондів і станом на 31 грудня 2022 резервні фонди становили 619,131 тисячу гривень.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років емісійний дохід у сумі 405,075 тисяч гривень, представляв собою перевищення сум отриманих внесків над номінальною вартістю випущених акцій.

В 2022 та 2021 роках усі прості акції мають однакову юридичну силу та право на один голос.

З метою виконання вимог НБУ в 2009 році Банком була отримана гарантія, видана Материнським Банком. Гарантія була визнана Банком у сумі 1,632,338 тисяч гривень на основі договору про надання гарантії від 23 грудня 2009 року, укладеного з OTP Bank Plc.

В 2010 році договір на отримання гарантії було скасовано, а OTP Bank Plc. сплатив 155,255 тисяч доларів США в якості відшкодування, що обліковується в складі іншого додаткового капіталу в сумі 1,236,294 тисячі гривень.

Протягом 2022 року Банківська група не сплачувала акціонеру дивіденди.

Згідно рішення Наглядової Ради №12/2021 від 19 квітня 2021 року протягом 2021 Банк сплатив акціонеру дивіденди як розподіл прибутку за 2020 рік в сумі 1,200,000 тисяч гривень.

21. Умовні та контрактні зобов'язання

У процесі своєї звичайної діяльності для задоволення потреб своїх клієнтів Банківська група використовує фінансові інструменти із позабалансовими ризиками. Дані інструменти, включно з тими, які несуть у собі кредитні ризики різного ступеня, не відображені у консолідованому звіті про фінансовий стан.

Максимальна сума можливих кредитних збитків Банківській групі у результаті виникнення умовних зобов'язань і зобов'язань з надання кредитів, у випадку невиконання зобов'язань іншою стороною, коли зустрічні вимоги, застава або забезпечення виявляються знеціненими, визначається контрактними сумами цих інструментів.

Для позабалансових зобов'язань Банківська група використовує ту саму методику кредитного контролю та управління ризиками, що й для балансових операцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

21. Умовні та контрактні зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років номінальні або контрактні суми умовних зобов'язань були представлені таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання		
Видані фінансові гарантії та аналогічні контрактні зобов'язання:	2,958,572	3,295,946
Фінансові гарантії	2,494,175	2,801,439
Імпортні акредитиви	427,066	408,883
Авалі	37,331	85,624
Безвікличні зобов'язання із надання кредитів	4,097,126	9,964,809
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання	7,055,698	13,260,755

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років нефінансові гарантії (гарантії виконання) становили 99,345 тисяч гривень та 194,961 тисяча гривень, відповідно.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років максимальний кредитний ризик за умовними кредитними зобов'язаннями та невикористаними кредитними лініями становив 6,758,330 тисяч гривень та 12,966,346 тисяч гривень, відповідно.

Рух резервів під очікувані кредитні збитки за кредитними зобов'язаннями розкрито у Примітці 26.

Судові розгляди. Час від часу, в процесі діяльності Банківської групи клієнти та контрагенти висувають претензії до Банківської групи. Керівництво вважає, що в результаті їх розгляду Банківська група не понесе суттєвих збитків.

Оподаткування. Українська економіка характеризується підвищеним податковим навантаженням та непередбачуваністю податкової системи. Банки виступають не тільки платниками податків, а й виконують функції податкових агентів та посередників між платниками податків та державою, що підвищує податкові ризики.

Недосконала нормотворча техніка може призвести до додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. Керівництво Банківської групи, ґрунтуючись на своєму трактуванні податкового законодавства, вважає, що всі чинні податки були нараховані.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років Банківська група не має умовних зобов'язань пов'язаних з оподаткуванням, так само як відсутні відкриті чи нерозглянуті судові справи в частині можливого накладання штрафних санкцій.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами

При розгляді взаємовідносин кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага надається змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

Банківська група мала такі залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2022 та 2021 років:

	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Кредити та аванси банкам	18,146,736	21,884,176	390,462	9,200,700
- материнський Банк (за процентними ставками від 0% до 0.19%)	17,760,974		124,561	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив (за процентними ставками від 0% до 0.1%)	385,762		265,901	
Кредити та аванси клієнтам, до вирахування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків	1,043	52,157,356	1,600	55,853,038
- провідний управлінський персонал	1,043		1,600	
Резерв на покриття очікуваних кредитних збитків кредитів та авансів клієнтам	(23)	(10,608,335)	(246)	(3,517,288)
- провідний управлінський персонал	(23)		(246)	
Інвестиції в дочірню компанію	139,143	139,143	139,143	139,143
- дочірнє підприємство	139,143		139,143	
Інші фінансові активи	4,840	442,714	7,167	138,480
- материнський Банк	4,835		7,167	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	5		-	
Кошти банків	231	231	127	1,224
- материнський Банк	229		125	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	2		2	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Залишки за операціями з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Кошти клієнтів	751,402	77,345,594	811,821	56,930,151
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив (за процентними ставками 0% в доларах США, 0% в євро та від 0% до 12% в грн.)	1,803		134,829	
- провідний управлінський персонал	78,039		39,448	
- дочірнє підприємство (за процентними ставками від 0% до 4,5% в грн.)	671,560		637,544	
Інші залучені кошти	8,224,638	10,780,653	6,202,083	9,758,302
- підприємства зі спільним контролем або суттєвим впливом над банківською групою	8,224,638		6,202,083	
Інші фінансові зобов'язання	45,178	1,123,114	45,378	1,148,515
- материнський Банк	16,526		10,647	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-		4,450	
- провідний управлінський персонал	28,652		30,281	
Умовні та кредитні контрактні зобов'язання	1,445	4,097,126	1,143	9,964,809
- провідний управлінський персонал	1,445		1,143	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

До складу консолідованого звіту про прибуток або збиток за роки, які закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 років, включені такі суми, які виникли за операціями з пов'язаними сторонами:

	2022		2021	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Процентні доходи	13,161	10,095,329	117,905	6,978,698
- материнський Банк	12,930		588	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	26		117,239	
- провідний управлінський персонал	205		78	
Процентні витрати	(205,751)	(2,399,197)	(381,745)	(1,506,004)
- материнський Банк	(23,696)		-	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(171,202)		(369,290)	
- провідний управлінський персонал	(976)		(731)	
- дочірнє підприємство	(9,877)		(11,724)	
Комісійні доходи	525	1,828,774	1,258	2,001,440
- материнський Банк	336		142	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	41		946	
- дочірнє підприємство	148		170	
Комісійні витрати	(543)	(664,826)	(415)	(697,922)
- материнський Банк	(508)		(263)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(35)		(152)	
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	3,115,520	(234,071)	(806,894)	(169,441)
- материнський Банк	3,385,568		(1,069,531)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(270,048)		262,637	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

22. Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

	2022		2021	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності	Операції з пов'язаними сторонами	Всього за категорією згідно зі статтями фінансової звітності
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	142,066	100,893	228,190	231,419
- материнський Банк	142,066		228,190	
Збиток від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	(148,796)	(6,971,523)	(2,703)	(777,579)
- материнський Банк	(145,502)		(282)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	(3,517)		(2,187)	
- провідний управлінський персонал	223		(234)	
Інші доходи	1,932	255,596	398	204,161
- материнський Банк	1,584		-	
- дочірнє підприємство	348		398	
Інші адміністративні та операційні витрати	(45,925)	(637,667)	(42,557)	(655,766)
- материнський Банк	(45,881)		(20,867)	
- підприємства під спільним контролем або на які є суттєвий вплив	-		(21,131)	
- дочірнє підприємство	(44)		(559)	

Протягом 2022 та 2021 років, винагорода провідному управлінському персоналу включала короткострокові виплати у сумі 134,643 тисячі гривень та 132,614 тисяч гривень відповідно.

Здійснюючи операції з пов'язаними сторонами, фінансові інструменти при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю з використанням професійного судження.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів

МСФЗ визначає справедливую вартість як ціну, яка була б отримана від продажу активу або виплачена під час передачі зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Банківської групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі. Деякі фінансові активи та фінансові зобов'язання Банківської групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих фінансових активів та фінансових зобов'язань (зокрема, методика(и) оцінки та використані вхідні дані):

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справедливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року		
1) Похідні фінансові активи	3,246	8,376	Рівень 2	Дискontовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дискontованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.
2) Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	183,836	3,166,370	Рівень 1	Котирувані ціни пропозиції на активному ринку.
3) Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4,163	2,991	Рівень 2	Дискontовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі інформації, для якої усі суттєві дані можна прямо або опосередковано отримати за допомогою спостереження на ринку, і оцінки використовують одну або декілька визначених цін, які піддаються спостереженню, для звичайних операцій на ринках, які не вважаються активними.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Фінансові активи/ фінансові зобов'язання	Справедлива вартість станом на		Ієрархія справед- ливої вартості	Методика(и) оцінки та ключові вхідні дані
	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року		
4) Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,640,669	4,797,900	Рівень 3	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються з використанням ринкових даних, що піддаються спостереженню, а також даних, що не піддаються спостереженню на ринку. До даних, що не піддаються спостереженню, відносяться криві безкупонної дохідності для ОВДП, номінованих у гривні та доларах США, що розраховуються Національним банком України та публікуються на офіційному сайті.
5) Похідні фінансові зобов'язання	9,233	4	Рівень 2	Дисконтовані грошові потоки. Майбутні грошові потоки оцінюються на основі форвардних курсів обміну валют (із форвардних курсів обміну валют, які піддаються спостереженню на кінець звітного періоду) та форвардних ставок за договорами, дисконтованих за ставкою, яка відображає кредитний ризик контрагентів.

Переміщення цінних паперів між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається у разі зміни методів оцінки цінних паперів. Переміщення з першого рівня відбувається, якщо станом на звітну дату відсутнє ринкове котирування, яке було наявне станом на попередню звітну дату. При цьому, якщо для оцінки станом на звітну дату використовується аналіз приведених грошових потоків на основі ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до другого рівня ієрархії справедливої вартості. Якщо використовується інформація, яка відрізняється від ринкових даних, які піддаються спостереженню, то такі цінні папери відносяться до третього рівня ієрархії справедливої вартості. Переміщення з другого та третього рівнів до першого відбувається у разі, якщо станом на звітну дату наявне ринкове котирування за цінними паперами, за якими воно було відсутнє станом на попередню звітну дату.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Протягом 2022 року здійснено переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з 1-го до 3-го рівня на суму 740,953 тисячі гривень. Переміщення між рівнями ієрархії пов'язане з відсутністю ринкових котирувань з активного ринку станом на кінець 2022 року.

Станом на 31 грудня 2021 року здійснено переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід з 2-го до 3-го рівня на суму 590,739 тисяч гривень.

У таблиці нижче представлені зміни у сумах активів та зобов'язань 3-го рівня, які оцінюються за справедливою вартістю:

	2022
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2021 року	4,797,900
<hr/>	
Доходи/(витрати) за період, визнані в прибутку або збитку	(42,730)
Придбання	52,880
Вибуття або продаж	(3,283,352)
Переміщення	717,015
Інші	398,956
<hr/>	
Станом на 31 грудня 2022 року	2,640,669
<hr/>	
	2021
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	
Станом на 31 грудня 2020 року	263,731
<hr/>	
Доходи/(витрати) за період, визнані в прибутку або збитку	3,106
Придбання	4,207,361
Вибуття або продаж	(257,390)
Переміщення	590,739
Інші	(9,647)
<hr/>	
Станом на 31 грудня 2021 року	4,797,900
<hr/>	

Аналіз чутливості оцінки справедливої вартості фінансових інструментів до зміни в ставках дисконтування представлено у Примітці 26.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливу вартість є обов'язковим).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

23. Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

У таблиці нижче наведено порівняння справедливої та балансової вартості класів фінансових інструментів, що не відображені в звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю. Таблиця не відображає справедливу вартість нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	Рівень ієрархії	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
		Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	1	4,749,260	4,749,260	3,870,163	3,870,163
Кредити та аванси банкам	2	21,884,176	21,884,176	9,200,700	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	3	41,549,021	40,110,065	52,335,750	52,348,635
Інші фінансові активи	3	442,714	442,714	138,480	138,480
Загальна сума фінансових активів		68,625,171	67,186,215	65,545,093	65,557,978
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	2	231	231	1,224	1,224
Кошти клієнтів	3	77,345,594	77,352,477	56,930,151	56,932,072
Інші залучені кошти	3	10,780,653	10,780,653	9,758,302	9,758,302
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	3	301,643	301,643	298,908	298,908
Інші фінансові зобов'язання	3	1,123,114	1,123,114	1,148,515	1,148,515
Загальна сума фінансових зобов'язань		89,551,235	89,551,235	68,137,100	68,139,021

При визначенні рівня ієрархії справедливої вартості фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, Банк використовує такі методики оцінки:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;
- Рівень 2: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливу вартість, є прямо або опосередковано спостережувальними на відкритому ринку;
- Рівень 3: методики оцінки, в яких всі вхідні дані, що суттєво впливають на справедливу вартість, не базуються на спостережуваних ринкових даних.

Справедливу вартість кредитів фізичним особам в іноземній валюті неможливо визначити достовірно, оскільки через регулятивні обмеження НБУ ринок цих фінансових інструментів протягом 2022 та 2021 років був відсутній, і немає можливості отримати достатню ринкову інформацію або застосувати будь-яку іншу методику оцінки таких інструментів. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років балансова вартість таких кредитів складала 15,104 тисячі гривень та 13,637 тисяч гривень, відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

24. Управління капіталом

Мета Іноземної Банківської групи ОТП (ІБГ ОТП або Банківської групи) під час управління капіталом полягає у забезпеченні розміру капіталу, достатньому для одночасного покриття всіх суттєвих ризиків та дотримання встановлених Національним банком України вимог щодо достатності капіталу, а також для забезпечення безперервної стабільної діяльності для надійної реалізації стратегії та бізнес-плану як у звичайних, так і в стресових ситуаціях, з урахуванням всіх суттєвих ризиків притаманних Банківській групі.

Політика ІБГ ОТП з управління капіталом полягає у визначенні ефективного рівня капіталу, максимально збільшуючи довгострокову цінність для акціонера, а саме, встановлення цілей та директив з управління капіталом ІБГ ОТП так, щоб оптимізувати вимогу акціонера щодо прибутку від його інвестицій за умови дотримання мінімальних вимог до капіталу, встановлених НБУ

Функція управління капіталом належить Департаменту розрахунку капіталу, відновлення і аналізу кредитного портфеля Материнського банку (ТННЕФО). В свою чергу, Управління з активами та пасивами та контролінгу казначейства здійснює планування достатності капіталу згідно локальних регулятивних вимог та вносить відповідні пропозиції. Пропозиції щодо збільшення розміру капіталу, виплати дивідендів та інші подаються підрозділом на розгляд Комітету з управління активами та пасивами Банку, якому Правління Банку делегує повноваження щодо розгляду відповідних питань, з подальшим зверненням до Комітету з управління активами та пасивами Материнського Банку. Остаточні рішення приймаються Наглядовою Радою Банку та акціонерами Банку.

Структура капіталу ІБГ ОТП складається з інструментів та капіталу, який представлений акціонерним капіталом, резервами, іншим додатковим капіталом, інформація про які розкривається у консолідованому звіті про зміни у капіталі.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банківські групи повинні підтримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику (норматив достатності регулятивного капіталу), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал Банківської групи за даними звіту щодо нормативів Банківської групи, поданого Банківською Групою до Національного банку України*:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Всього регулятивного капіталу	12,022,182	12,252,648

* Відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, регулятивний капітал кредитно-інвестиційної підгрупи визначається як сума регулятивних капіталів учасників цієї підгрупи за мінусом суми вкладень учасників Банківської групи в статутний капітал інших учасників Банківської групи та інші фінансові інструменти (додаткові внески акціонерів, субординований борг тощо), що включаються до регулятивного капіталу учасника Банківської групи та які не були вирахувані під час розрахунку регулятивного капіталу учасників Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років ІБГ ОТП дотримувалась необхідного розміру регулятивного капіталу Банківської групи, розрахованого за вимогами Національного банку України.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У таблиці нижче представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення або очікуваного відшкодування. Інформація про аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, який вказує на загальну суму залишків платежів за договорами, наведена у Примітці 26.

Аналіз за строками погашення відображає історичну стабільність поточних рахунків.

	31 грудня 2022 року		
	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	21,504,305	379,871	21,884,176
Кредити та аванси клієнтам	29,367,016	12,182,005	41,549,021
Інвестиції в цінні папери	32,751,523	323,140	33,074,663
Похідні фінансові активи	3,246	-	3,246
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	24,634	24,634
Поточні податкові активи	-	5	5
Відстрочені податкові активи	-	65,407	65,407
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	368,720	368,720
Основні засоби	245,351	802,462	1,047,813
Інші фінансові активи	391,403	51,311	442,714
Інші нефінансові активи	747,523	-	747,523
Загальна сума активів	89,759,627	14,336,698	104,096,325
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	231	-	231
Кошти клієнтів	16,605,815	60,739,779	77,345,594
Похідні фінансові зобов'язання	9,233	-	9,233
Інші залучені кошти	10,780,512	141	10,780,653
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	301,643	-	301,643
Інші фінансові зобов'язання	1,122,040	1,074	1,123,114
Інші нефінансові зобов'язання	726,796	-	726,796
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	119,500	-	119,500
Субординований борг	-	763,009	763,009
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	380,943	-	380,943
Загальна сума зобов'язань	30,046,713	61,504,003	91,550,716
Чиста сума	59,712,914	(47,167,305)	12,545,609

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

25. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення (продовження)

	31 грудня 2021 року		
	До одного року	Понад один рік	Усього
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	9,193,058	7,642	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	33,588,067	18,747,683	52,335,750
Інвестиції в цінні папери	11,740,328	3,183,173	14,923,501
Похідні фінансові активи	8,376	-	8,376
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	139,143	139,143
Інвестиційна нерухомість	-	26,075	26,075
Поточні податкові активи	-	110	110
Відстрочені податкові активи	-	68,847	68,847
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	-	349,899	349,899
Основні засоби	-	1,130,418	1,130,418
Інші фінансові активи	138,420	60	138,480
Інші нефінансові активи	682,871	-	682,871
Загальна сума активів	59,221,283	23,653,050	82,874,333
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	1,224	-	1,224
Кошти клієнтів	12,482,016	44,448,135	56,930,151
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	4
Інші залучені кошти	7,173,583	2,584,719	9,758,302
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	298,908	-	298,908
Інші фінансові зобов'язання	1,148,515	-	1,148,515
Інші нефінансові зобов'язання	738,053	-	738,053
Поточні зобов'язання з податку на прибуток	149,689	-	149,689
Субординований борг	-	545,977	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	346,623
Загальна сума зобов'язань	22,338,615	47,578,831	69,917,446
Чиста сума	36,882,668	(23,925,781)	12,956,887

26. Політика управління ризиками

Управління ризиками відіграє важливу роль у банківській діяльності та операціях Банківської групи. Основні ризики, властиві операціям Банківської групи, включають:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Банківська група визнає, що важливо мати дієві та ефективні процеси управління ризиком. З цією метою Банківською Групою встановлено основні принципи управління ризиками, що мають в майбутньому захистити Банківська група від суттєвих ризиків, а також дозволити їй при цьому досягнути запланованих показників.

Кредитний ризик. Кредитним ризиком є ризик того, що одна сторона фінансового інструменту може зазнати збиток у результаті неспроможності іншої сторони здійснити платіж (або здійснити його невчасно) за своїми зобов'язаннями відповідно до умов контракту. Управління та моніторинг кредитних ризиків здійснюються напрямом діяльності (підрозділом) «Управління ризиками», Кредитними комітетами та іншими комітетами, які створені в Банківській групі і діють на колегіальній основі, керівництвом Банківської групи в межах їх повноважень.

Перед поданням заявки на розгляд Кредитного комітету всі рекомендації щодо кредитних процесів (визначення кредитних лімітів щодо позичальника або зміни умов кредитних угод і т.п.) розглядаються та затверджуються відповідним управлінням у структурі Департаменту з контролю за кредитними ризиками або Департаменту з контролю кредитними ризиками роздрібногo бізнесу. Щоденне управління ризиками здійснюється відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками, шляхом перегляду та подовження лімітів фінансування, розрахунку та перегляду кредитних рейтингів, а також налаштуванням та підтримкою автоматизованих систем розгляду та перевірки заявок на кредити.

Банківська група структурує рівні кредитного ризику, який вона приймає на себе, встановлюючи обмеження на суму допустимого ризику по відношенню до позичальників, її продуктів та інших напрямків. Обмеження на структуру кредитного портфеля встановлюються Декларацією схильності до ризиків Банку, Кредитними політиками та відповідним Департаментом з контролю за кредитними ризиками. Порівняння фактичних сум із встановленими обмеженнями відбувається на регулярній основі, визначеній для кожного окремого рівня ліміту.

Для більшості кредитів, згідно з внутрішніми нормативними документами, Банківська група отримує заставу, корпоративні та персональні гарантії, проте значну частину являють собою кредити фізичним особам, де не завжди існує можливість отримати такі гарантії та забезпечення. Такі ризики постійно контролюються і їх огляд проводиться щорічно або частіше.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик за позабалансовими фінансовими інструментами визначається як ймовірність отримання збитків через неспроможність протилежної сторони дотриматися умов угоди. Щодо кредитного ризику із зобов'язань щодо продовження кредиту Банківська група може потенційно зазнати збитків на суму, яка дорівнює загальній сумі невикористаних зобов'язань. Проте, можлива сума збитків є меншою, ніж загальна сума невикористаних зобов'язань, оскільки більшість зобов'язань щодо продовження кредиту залежать від дотримання клієнтами певних кредитних нормативів. Банківська група застосовує аналогічну кредитну політику по відношенню до позабалансових зобов'язань, що і до балансових фінансових інструментів, тобто політику із використанням лімітів для мінімізації ризику та поточного моніторингу.

Банківська група відстежує строки до погашення позабалансових зобов'язань, оскільки довгострокові зобов'язання зазвичай мають вищий ступінь кредитного ризику, ніж короткострокові зобов'язання.

Значне збільшення кредитного ризику. Оцінка ризику проводиться на кожен звітну дату починаючи з дати первісного визнання до дати припинення визнання. Банківська група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності («Етап 1»), якщо на звітну дату рівень ризику за фінансовим активом значно не збільшився з дати первісного визнання активу. Банківська група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на другій стадії зменшення корисності («Етап 2»), якщо на звітну дату рівень ризику з дня первісного визнання значно збільшився.

Основними ознаками, що свідчать про значне збільшення кредитного ризику є наступні:

- наявність простроченої заборгованості понад 30 календарних днів;
- проведення реструктуризації;
- відбулася суттєва девальвація національної валюти по відношенню до валюти заборгованості без наявності відповідного забезпечення у валюті;
- рейтинг фінансового активу погіршився на визначений рівень/до відповідного рівня, чи у порівнянні до історичного значення погіршився до визначеного рівня;
- у випадку іпотечних кредитів Роздрібного бізнесу співвідношення заборгованості та вартості забезпечення (LTV) перевищує заздалегідь визначений показник або порівняно з історичним значенням він погіршується до заздалегідь визначеного ступеня;
- наявні ознаки дефолту за іншим фінансовим активом позичальника роздрібного бізнесу;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» фінансовий актив Позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до гіршого ризик-статусу.

Банківська група визнає очікувані кредитні збитки за фінансовим активом на третій стадії зменшення корисності («Етап 3»), якщо на звітну дату фінансовий актив має об'єктивні свідчення зменшення корисності. Фінансові активи на Етапі 3 – це фінансові активи, за якими є об'єктивні докази очікуваного збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

**Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)**

26. Політика управління ризиками (продовження)

Основними ознаками, що свідчать про віднесення фінансового активу до Етапу 3 є наступні:

- значні фінансові труднощі емітента або позичальника;
- порушення умов договору, такі як дефолт або прострочення платежу, що відповідає критеріям дефолту;
- надання уступки своєму позичальнику з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які Банківська група не розглядала за інших умов;
- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- купівлю або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки;
- за результатами процесу моніторингу заборгованості системою «Раннього реагування» позичальника бізнес-лінії «Корпоративні клієнти» віднесено до найгіршого ризик-статусу.

Банківська група ураховує загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила знецінення фінансового активу.

Внутрішні рейтинги. Фінансові активи класифікуються наступним чином:

- кошти в банках – відповідно до поточних кредитних рейтингів, присвоєних визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами, а за їх відсутності – відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською Групою
- інвестиції - відповідно до поточного рейтингу України, присвоєного визнаними на міжнародному рівні рейтинговими агентствами;
- кредити клієнтам - відповідно до рейтингової системи, розробленої Банківською Групою.

Оцінка кредитного ризику за фінансовими активами проводиться на індивідуальній чи портфельній основі. Фінансові активи для цілей розрахунку очікуваних кредитних збитків розподіляються на суттєві та несуттєві. Суттєвими є активи корпоративних клієнтів, якщо сума заборгованості/ліміт за зобов'язаннями на дату оцінки перевищує еквівалент 400 тисяч євро. Кредити, що не є суттєвими та мають спільні характеристики кредитного ризику, оцінюються на портфельній основі, інші – на індивідуальній основі.

Використання прогнозної інформації. Банківська група використовує прогнозну інформацію, яка є доступною без застосування надмірних витрат або зусиль, у своїй оцінці істотного збільшення кредитного ризику, а також у своїй оцінці очікуваних кредитних збитків. Банківська група залучає фахівців OTP Bank Plc., які використовують зовнішню та внутрішню інформацію для створення «базового» сценарію майбутнього прогнозу щодо відповідних економічних змінних величин, разом із репрезентативним діапазоном інших можливих прогнозних сценаріїв. Використана зовнішня інформація включає економічні дані та прогнози, опубліковані держаними органами та органами кредитно-грошового регулювання. Фактори, що беруться до уваги в рамках даного процесу, включають в себе макроекономічні дані, такі як зростання ВВП, експорт та інвестиції.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2022 року Банківська група визначила три основні сценарії:

Базовий сценарій (сценарій 1)

- Ціна газу: 180 EUR/MWh в 2023
- Поступова дефляція без вторинних ефектів
- Відсоткові ставки залишаться високими
- Сповільнене економічне зростання
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2026	4 квартал 2023
6,1%	6,1%	6,1%	6,1%

Оптимістичний сценарій (сценарій 2)

- Ціна газу стрімко зменшується до 40 EUR/MWh в 2024
- Доволі сильна дефляція у зв'язку з падінням цін на товари
- Відсоткові ставки будуть знижені
- Економічне зростання буде прискорюватись
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2023	4 квартал 2023
12,4%	12,4%	12,4%	12,4%

Стресовий сценарій (сценарій 3)

- Надзвичайно високі ціни на енергоносії;
- Відбудеться інфляційний удар;
- Вийвищий рівень відсоткових ставок;
- Єврозоні загрожує глибока рецесія і відновлення буде дуже повільним;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2023 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2023	2 квартал 2023	3 квартал 2023	4 квартал 2023
2,3%	2,3%	2,3%	2,3%

Банківська група застосувала ймовірності до виявлених прогнозних сценаріїв. Так, станом на 31 грудня 2022 року вищезазначені сценарії було зважено із ймовірністю 60% (Базовий сценарій), 20% (Оптимістичний сценарій) та 20% (Стресовий сценарій) відповідно.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року Банківська група визначила такі три основні сценарії:

Прогноз (сценарій 2)

- Розвинені економіки зростуть на 4% у 2022 році відповідно до консенсусу аналітиків і прогнозів великих міжнародних інституцій;
- Інфляція не буде серйозною проблемою;
- Поступове зростання доходності на основних ринках, реальні процентні ставки залишаться від'ємними;
- Високе зростання ВВП в країнах, де представлена група ОТП, 4-5% у 2022 році; 3-4% у 2023 році;
- У цьому сценарії зростання кредитів залишиться високим, зростання корпоративних та споживчих кредитів може досягти 10%, іпотеки – 16%;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
5.7%	7.1%	2.9%	2.4%

Помірний стрес (сценарій 4)

- Політичні стимули приведуть до більшої інфляції та меншого зростання;
- Розвинені країни зростуть на 2% у 2022 році;
- Інфляція буде приблизно на 2 відсоткові пункти вищою, ніж в базовому сценарії;
- Подальше підвищення ставок в країнах, де представлена група ОТП, а також у країнах з розвинутою економікою;
- Через нижчий реальний ВВП та зростання заробітної плати та вищі темпи, ми очікуємо, що зростання кредитів буде приблизно на 1-2% нижчим, ніж у базовому сценарії;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
5.2%	6.0%	0.5%	-0.3%

Сильний стрес (сценарій 5)

- У стресовому сценарії очікується різке падіння (-3/-8% спаду наступного року) та уповільнення зростання після цього;
- У великих розвинених країнах зберігатимуться нульові/від'ємні процентні ставки;
- Підвищення ставок буде скасовано в країнах, де представлена група ОТП;
- Ми вважаємо цей сценарій менш вірогідним, наразі ми не бачимо подій, які могли б спровокувати такий сценарій;
- Однак у середньостроковій перспективі поточний інфляційний та дуже стимулюючий підхід осіб, які приймають рішення в розвинутих країнах, може перегріти ринки кредитів та нерухомості, що може зробити цей сценарій більш вірогідним за кілька років;
- Зміни реального ВВП України оцінено на 2022 рік за наступною динамікою:

1 квартал 2022	2 квартал 2022	3 квартал 2022	4 квартал 2022
0.4%	-2.8%	-10.7%	-12.9%

Банківська група застосовує ймовірності до виявлених прогнозних сценаріїв. Так, станом на 31 грудня 2021 року вищезазначені сценарії було зважено із ймовірністю 50%, 30% та 20% відповідно.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними, які використовуються для оцінки очікуваних кредитних збитків, є такі:

- ймовірність дефолту (PD);
- рівень збитку у випадку дефолту (LGD); та
- актив у стані дефолту (EAD).

Як пояснюється вище, ці показники отримані, в основному, із розроблених власними силами статистичних моделей та інших історичних даних, і вони коригуються для відображення зваженої на ймовірність прогнозованої інформації.

Ймовірність дефолту (PD) є оцінкою ймовірності настання дефолту протягом визначеного часового горизонту. Вона оцінюється на певний момент часу. Розрахунок базується на статистичних моделях. Ці статистичні моделі базуються на ринкових даних (коли вони доступні), а також внутрішніх даних, які включають як кількісні, так і якісні фактори. Оцінка базується на історичних даних та поточних умовах, скоригованих з урахуванням оцінок майбутніх умов, які впливатимуть на ймовірність дефолту.

Рівень збитку у випадку дефолту (LGD) є оцінкою збитків, які виникають у результаті дефолту. Вони базуються на різниці між належними грошовими потоками за договорами і потоками, які кредитор передбачає отримати, з урахуванням потоків грошових коштів від будь-якого забезпечення. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для забезпечених активів беруть до уваги: покриття забезпеченням, дисконти з продажів, час реалізації забезпечення, вартість реалізації забезпечення, історичні дані щодо рівня та часу відшкодування. Моделі рівня збитку у випадку дефолту для незабезпечених активів беруть до уваги історичні дані щодо часу відшкодування та рівень отримання відшкодування після виходу в дефолт.

Станом на 31 грудня 2022 року додатково у зв'язку із війною Банківська група по деяким сегментам/групам клієнтів застосувала експертні судження, як додаткові фактори пониження ризикових параметрів:

1. Корпоративні клієнти, бізнес яких знаходиться на окупованій території і Банківська група не очікує грошових надходжень протягом наступних 9 місяців – сформовано резерв в розмірі 99% від заборгованості;
2. Беззаставні кредити фізичних осіб в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях із прострочкою більш ніж 90 днів - застосовано 100% PD;
3. Беззаставні кредити фізичних осіб в Донецькій, Луганській, Херсонській, Запорізькій, Миколаївській та Харківській областях – застосовані додаткові критерії пониження (значного збільшення кредитного ризику) до Рівня 2 (Етап 2);
4. Заставні кредити по фізичним особам в Донецькій, Луганській, Херсонській та Запорізькій областях застосовано 100% покриття резервам;
5. Заставні кредити по фізичним особам в Миколаївській та Харківській областях - застосовано 100% LGD.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Експозиція під ризиком (EAD) є оцінкою заборгованості за активом на майбутню дату дефолту, з урахуванням очікуваних змін в заборгованості за активом після звітної дати, включно з виплатами основної суми та процентів, а також очікуваних скорочень кредитних зобов'язань. Підхід Банківської групи до моделювання EAD відображає очікувані зміни у непогашеному залишку протягом усього строку дії кредиту, які дозволені згідно з поточними умовами за договором, таких як погашення згідно графіку за договором, зміни у реалізації невикористаних зобов'язань, а також вжиті дії з пом'якшення кредитного ризику до настання дефолту.

Банківська група оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику настання дефолту протягом максимального періоду за договором, протягом якого підприємство зазнає впливу кредитного ризику, і не довшого, навіть якщо подовження або оновлення договору є звичайною бізнес-практикою.

Оцінка очікуваних кредитних збитків базується на зваженому на ймовірність середньому кредитному ризику. Як результат, оцінка резерву на покриття очікуваних кредитних збитків має бути такою самою, незалежно від того чи оцінюється він на індивідуальній або груповій основі (хоча оцінка на груповій основі є більш практичною для великих портфелів активів).

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків по кредитах клієнтам, фінансовій дебіторській заборгованості, коштах у банках, на які поширюються вимоги знецінення за МСФЗ 9, Банківська група розподіляє ці фінансові активи на п'ять рівнів ризику, залежно від кількості днів прострочки та ознак дефолту, а саме:

	Кредити та аванси клієнтам	Фінансова дебіторська заборгованість (інші фінансові активи)	Кошти в банках (кредити та аванси банкам)
РІВЕНЬ 1	Договір не прострочено (DPD = 0)	Договір не прострочено (1-5 днів)	Договір не прострочено (DPD = 0)
РІВЕНЬ 2	Договір прострочено на 1-30 днів	Договір прострочено на 6-30 днів	Договір прострочено на 1-3 днів
РІВЕНЬ 3	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 31-60 днів	Договір прострочено на 4-5 днів
РІВЕНЬ 4	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 61-90 днів	Договір прострочено на 6-7 днів
РІВЕНЬ 5	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту	Договір у стані дефолту

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за амортизованою собівартістю та інвестиційними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, Банківська група розподіляє ці активи на 4 рівні ризику, залежно від рейтингу присвоєного міжнародним рейтинговим агентством (Fitch, Moody's, S&P). Рівень 1 відповідає рейтингам від AAA до A-, Рівень 2 відповідає рейтингам від BBB+ до B-, Рівень 3 відповідає рейтингам від CCC+ до CCC-, Рівень 4 (дефолт) відповідає рейтингу CC.

Аналіз кредитного ризику Банківської групи за класами фінансових активів, внутрішнім рейтингом та Етапами наведено у наступних таблицях. Якщо не вказано окремо, суми в таблицях відображають валову балансову вартість. Для умовних та кредитних контрактних зобов'язань суми, наведені в таблицях, відображають суми зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2022 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	18,397,735	16,723,328	3,214,440	7,749
РІВЕНЬ 2	453,457	930,525	472,224	-
РІВЕНЬ 3	-	1,010,240	298,613	-
РІВЕНЬ 4	-	151,148	949,409	-
РІВЕНЬ 5	-	293	1,967,788	115,478
Всього	18,851,192	18,815,534	6,902,474	123,227

Кредити та аванси юридичним особам	Станом на 31 грудня 2021 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	41,171,552	1,130,664	1,124,035	9,945
РІВЕНЬ 2	422,547	89,615	125,126	-
РІВЕНЬ 3	-	292,783	36,077	-
РІВЕНЬ 4	-	105,915	41,497	-
РІВЕНЬ 5	-	815	189,986	100,577
Всього	41,594,099	1,619,792	1,516,721	110,522

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2022 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	2,574,642	1,568,920	359,848	162,563
РІВЕНЬ 2	10,042	126,152	30,602	9,039
РІВЕНЬ 3	-	105,691	28,820	3,916
РІВЕНЬ 4	-	78,257	21,383	1,876
РІВЕНЬ 5	-	302,781	2,035,786	44,611
Всього	2,584,684	2,181,801	2,476,439	222,005

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам	Станом на 31 грудня 2021 року			
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або гворені кредитно знецінені фінансові інструменти
РІВЕНЬ 1	7,576,690	1,791,012	107,398	211,032
РІВЕНЬ 2	34,920	89,053	15,602	15,535
РІВЕНЬ 3	-	76,579	10,335	114
РІВЕНЬ 4	-	37,103	6,076	-
РІВЕНЬ 5	-	53,658	959,638	27,159
Всього	7,611,610	2,047,405	1,099,049	253,840

Інші фінансові активи	Станом на 31 грудня 2022 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	451,307	-	-
РІВЕНЬ 2	106	-	-
РІВЕНЬ 3	-	201	-
РІВЕНЬ 4	-	325	-
РІВЕНЬ 5	-	-	55,792
Всього	451,413	526	55,792

Інші фінансові активи	Станом на 31 грудня 2021 року		
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	140,143	-	-
РІВЕНЬ 2	57	-	-
РІВЕНЬ 3	-	577	-
РІВЕНЬ 4	-	157	-
РІВЕНЬ 5	-	-	32,132
Всього	140,200	734	32,132

Валова балансова вартість кредитів та авансів банкам станом на 31 грудня 2022 та 2021 років знаходяться на Етапі 1 та за Рівнем 1.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Станом на 31 грудня 2022 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
РІВЕНЬ 1	2,517	2,826,151

Інвестиції за амортизованою собівартістю	Станом на 31 грудня 2022 року	
	Етап 1 12-місячний ECL	
РІВЕНЬ 1	30,247,364	

Валова балансова вартість інвестицій в цінні папери станом на 31 грудня 2021 року знаходяться на Етапі 1 та за Рівнем 1.

У таблицях нижче проаналізовано інформацію про суттєві зміни валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам, виданих фінансових гарантій та аналогічних контрактних зобов'язань протягом періоду, а також рух відповідних очікуваних кредитних збитків протягом 2022 та 2021 років. Вплив зміни курсових різниць у зміні валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9, в таблицях нижче не виділяється окремими строками, а включений у відповідні статті змін.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам за 2022 та 2021 рік становив 938,069 тисяч гривень (збиток) та 63,998 тисяч гривень (прибуток), відповідно.

Загальний вплив курсових різниць на зміну резервів щодо покриття очікуваних кредитних збитків за виданими фінансовими гарантіями та аналогічними контрактними зобов'язаннями за 2022 та 2021 рік становив 10,863 тисячі гривень (збиток) та 5,124 тисячі гривень (збиток), відповідно.

Банківською Групою отримані доходи від повернення раніше списаних кредитів та авансів клієнтам за 2022 та 2021 рік у розмірі 5,537 тисяч гривень та 19,618 тисяч гривень, відповідно, що було визнано у статті «Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9».

Суми переходу між етапами включають як очікувані кредитні збитки за активами/валову балансову вартість на момент переходу між етапами, так і зміни в оцінках кредитного збитку/валової балансової вартості до/після переведення між стадіями.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, валова балансова вартість кредитів та авансів банкам була класифікована як Етап 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Кредити та аванси банкам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2021 року	43,503	31 грудня 2020 року	1,198
Нові кредити банкам, або кредити, які були придбані	193,001	Нові кредити банкам, або кредити, які були придбані	43,503
Кредити банкам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(43,503)	Кредити банкам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,198)
31 грудня 2022 року	193,001	31 грудня 2021 року	43,503

Кредити та аванси юридичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	41,592,147	1,621,743	1,516,722	110,522	44,841,134
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	12,751,487	4,583,762	693,349	-	18,028,598
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(379,140)	6,984,422	1,955,267	-	8,560,549
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(13,039,254)	6,548,431	34,705	-	(6,456,118)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(3,749,110)	(522,090)	2,732,214	-	(1,538,986)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(18,325,400)	(400,274)	96,197	-	(18,629,477)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(125,979)	-	(125,979)
Вплив інших змін	-	-	-	12,706	12,706
31 грудня 2022 року	18,850,730	18,815,994	6,902,475	123,228	44,692,427

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	28,651,656	1,602,493	1,740,378	112,941	32,107,468
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	32,248,120	1,000,536	207,423	-	33,456,079
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(475,568)	37,478	8,178	-	(429,912)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(187,352)	(39,230)	78,795	-	(147,787)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(15,684)	(115,088)	(49,434)	-	(180,206)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(15,717,268)	(582,343)	(273,929)	-	(16,573,540)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(286,211)	-	(286,211)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	(47,620)	(100,886)	109,948	-	(38,558)
Вплив інших змін	(2,864,137)	(181,217)	(18,426)	(2,419)	(3,066,199)
31 грудня 2021 року	41,592,147	1,621,743	1,516,722	110,522	44,841,134
Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	7,611,603	2,047,411	1,099,050	253,840	11,011,904
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	596,808	296,721	474,536	91	1,368,156
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(708,554)	858,793	983,140	0	1,133,379
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(1,168,017)	(69,008)	412,874	0	(824,151)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(809,714)	(344,606)	477,488	0	(676,832)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,937,441)	(607,464)	(81,790)	(25,415)	(3,652,110)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(886,253)	-	(886,253)
Вплив інших змін	(1)	(46)	(2,606)	(6,511)	(9,164)
31 грудня 2022 року	2,584,684	2,181,801	2,476,439	222,005	7,464,929

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	6,159,874	1,433,228	1,631,544	348,172	9,572,818
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	4,820,300	806,923	153,031	244	5,780,498
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(309,748)	299,059	97,075	-	86,386
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(336,653)	(37,533)	9,714	-	(364,472)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(80,097)	(20,801)	158,033	-	57,135
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,657,398)	(436,619)	(190,695)	(58,499)	(3,343,211)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(760,748)	-	(760,748)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	15,325	3,154	1,096	117	19,692
Вплив інших змін	-	-	-	(36,194)	(36,194)
31 грудня 2021 року	7,611,603	2,047,411	1,099,050	253,840	11,011,904
Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	735,465	170,735	751,784	17,654	1,675,638
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	355,764	758,285	573,011	-	1,687,060
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(4,505)	1,315,704	1,674,424	-	2,985,623
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(236,541)	88,057	28,594	-	(119,890)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(106,860)	(49,759)	477,777	-	321,158
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(382,663)	(29,873)	(36,121)	-	(448,657)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(125,979)	-	(125,979)
Корекція процентних доходів	-	-	118,386	-	118,386
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	(11,983)	340,007	941,187	41,543	1,310,754
31 грудня 2022 року	348,677	2,593,156	4,403,063	59,197	7,404,093

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси юридичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	480,135	223,170	1,116,982	(14,093)	1,806,194
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	657,265	83,316	88,030	-	828,611
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(50,948)	(10,895)	(74)	-	(61,917)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(4,486)	(8,576)	374	-	(12,688)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(53)	(24,489)	(40,121)	-	(64,663)
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(341,986)	(114,469)	(169,126)	-	(625,581)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(286,211)	-	(286,211)
Корекція процентних доходів	-	-	46,729	-	46,729
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	(4,462)	22,678	(4,799)	31,747	45,164
31 грудня 2021 року	735,465	170,735	751,784	17,654	1,675,638
Кредити та аванси фізичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2021 року	179,051	512,221	978,636	171,742	1,841,650
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	17,333	103,398	392,598	70	513,399
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(2,035)	357,524	874,454	-	1,229,943
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(27,505)	26,120	373,647	-	372,262
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(20,140)	(91,457)	366,584	-	254,987
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(66,661)	(163,403)	(81,790)	(19,126)	(330,980)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(886,253)	-	(886,253)
Корекція процентних доходів	-	-	197,276	-	197,276
Вплив змін в моделях або параметрів ризику, інші зміни	-	(42)	(2,578)	14,578	11,958
31 грудня 2022 року	80,043	744,361	2,212,574	167,264	3,204,242

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Кредити та аванси фізичним особам – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Придбані або створені кредитно знецінені кредити	Всього
31 грудня 2020 року	176,672	257,265	1,401,823	207,065	2,042,825
Нові кредити клієнтам, або кредити, які були придбані	109,339	176,274	106,013	138	391,764
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(12,394)	114,322	80,369	-	182,297
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(13,993)	40,592	24,180	-	50,779
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(1,996)	8,138	80,179	-	86,321
Кредити клієнтам, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(79,191)	(84,862)	(95,488)	(38,747)	(298,288)
Списано та продано кредитів клієнтам протягом звітного періоду	-	-	(760,748)	-	(760,748)
Кредити клієнтам, що були реструктуризовані	614	492	567	33	1,706
Корекція процентних доходів	-	-	141,741	-	141,741
Вплив змін в моделях або параметрів ризиків, інші зміни	-	-	-	3,253	3,253
31 грудня 2021 року	179,051	512,221	978,636	171,742	1,841,650

Станом на 31 грудня 2022 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід була класифікована як Етап 1 в розмірі 2,517 тисяч гривень та як Етап 2 в розмірі 2,826,151 тисячу гривень.

Станом на 31 грудня 2022 року, для оцінки очікуваних кредитних збитків, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери за амортизованою собівартістю була класифікована як Етап 1 в розмірі 30,247,364 тисячі гривень.

Станом на 31 грудня 2021 року, валова балансова вартість інвестиції в цінні папери була класифікована як Етап 1 для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	78,733	-	78,733
Нові інвестиції	78	2,096	2,174
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(81,295)	79,199	(2,096)
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	-	(57,836)	(57,836)
Вплив інших змін	2,562	62,388	64,950
31 грудня 2022 року	78	85,847	85,925

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Інвестиції в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL
31 грудня 2020 року	109,327
Нові інвестиції	135,802
Інвестиції, що були списані або продані протягом звітного періоду	(160,721)
Вплив інших змін	(5,675)
31 грудня 2021 року	78,733

Зміна очікуваних кредитних збитків за інвестиціями в цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, що були придбані протягом 2022 року та придбаних в 2021 році (протягом 2021 року та придбаних в 2020 році), що є непогашеними і не проданими станом на 31 грудня 2022 року склала 68,492 тисячі гривень (31 грудня 2021: 66,993 тисячі гривень).

Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	140,198	735	32,133	173,066
Нові інші активи	428,598	426	1,487	430,511
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(6,299)	(20)	(17,588)	-23,907
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	15	1	148	164
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	6,372	(57)	(2,778)	3,537
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(118,487)	(559)	(342)	(119,388)
Вплив інших змін	1,016	-	42,732	43,748
31 грудня 2022 року	451,413	526	55,792	507,731

Інші фінансові активи – зміна валової балансової вартості в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	107,608	259	29,672	137,539
Нові інші активи	42,903	601	2,721	46,225
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	3,730	8	850	4,588
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	309	(4)	17	322
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(242)	(24)	676	410
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(14,110)	(105)	(576)	(14,791)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(1,227)	(1,227)
31 грудня 2021 року	140,198	735	32,133	173,066

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Інші фінансові активи – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	14,275	586	19,725	34,586
Нові інші активи	1,512	115	1,486	3,113
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,571)	(5)	(5,195)	(6,771)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	9	-	148	157
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	2,277	(15)	(2,818)	(556)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(8,381)	(538)	(341)	(9,260)
Вплив змін в моделях або параметрів ризику	1,016	-	42,732	43,748
31 грудня 2022 року	9,137	143	55,737	65,017

Інші фінансові активи – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	12,903	71	17,872	30,846
Нові інші активи	1,711	550	3,948	6,209
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	2,348	6	850	3,204
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	9	(1)	17	25
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(77)	(11)	68	(20)
Інші активи, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,619)	(29)	(1,803)	(4,451)
Інші активи, що були списані протягом звітного періоду	-	-	(1,227)	(1,227)
31 грудня 2021 року	14,275	586	19,725	34,586

Фінансові гарантії – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	2,693,172	108,017	250	2,801,439
Нові гарантії	900,466	367,072	-	1,267,538
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(51,967)	98,496	-	46,529
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(123,779)	5,131	-	(118,648)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(200)	(200)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,478,721)	(23,762)	-	(1,502,483)
31 грудня 2022 року	1,939,171	554,954	50	2,494,175

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Фінансові гарантії – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	2,573,371	129,562	250	2,703,183
Нові гарантії	1,229,048	8,468	-	1,237,516
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	175,065	-	-	175,065
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	-	(19,398)	-	(19,398)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,284,312)	(10,615)	-	(1,294,927)
31 грудня 2021 року	2,693,172	108,017	250	2,801,439
Фінансові гарантії – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	63,594	15,042	119	78,755
Нові гарантії	21,092	54,154	-	75,246
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,400)	14,531	-	13,131
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(2,920)	1,454	-	(1,466)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(94)	(94)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(34,884)	(3,309)	-	(38,193)
31 грудня 2022 року	45,482	81,872	25	127,379
Фінансові гарантії – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	61,165	24,230	157	85,552
Нові гарантії	28,994	1,178	-	30,172
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	4,036	-	-	4,036
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	-	(8,381)	-	(8,381)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	-	-	(38)	(38)
Гарантії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(30,601)	(1,985)	-	(32,586)
31 грудня 2021 року	63,594	15,042	119	78,755

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
31 грудня 2021 року	408,883	-
Нові акредитиви	215,253	106,689
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(50,226)	-
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(253,533)	-
31 грудня 2022 року	320,377	106,689
Імпортні акредитиви – зміна валової балансової вартості фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	
31 грудня 2020 року	238,482	
Нові акредитиви	408,883	
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(238,482)	
31 грудня 2021 року	408,883	
Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії
31 грудня 2021 року	9,646	-
Нові акредитиви	5,042	15,740
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(1,203)	-
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(5,981)	-
31 грудня 2022 року	7,504	15,740
Імпортні акредитиви – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	
31 грудня 2020 року	5,682	
Нові акредитиви	9,646	
Акредитиви, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(5,682)	
31 грудня 2021 року	9,646	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	60,624	-	25,000	85,624
Нові авалі	8,776	-	25,000	33,776
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	-	3,555	-	3,555
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(3,555)	-	-	(3,555)
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(57,069)	-	(25,000)	(82,069)
31 грудня 2022 року	8,776	3,555	25,000	37,331

Авалі – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	29,549	-	29,549
Нові авалі	60,624	25,000	85,624
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(29,549)	-	(29,549)
31 грудня 2021 року	60,624	25,000	85,624

Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	1,430	-	11,857	13,287
Нові авалі	206	-	24,750	24,956
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	-	524	-	524
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(84)	-	-	(84)
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,346)	-	(11,857)	(13,203)
31 грудня 2022 року	206	524	24,750	25,480

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Авалі – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього	
31 грудня 2020 року	704	-	704	
Нові авалі	1,430	11,857	13,287	
Авалі, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(704)	-	(704)	
31 грудня 2021 року	1,430	11,857	13,287	

Зобов'язання із надання кредитів – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	9,392,430	565,647	6,732	9,964,809
Нові невикористані кредитні лінії	772,155	44,366	1,797	818,318
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(3,177,077)	43,192	4,297	(3,129,588)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(576,818)	(38,126)	792	(614,152)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(19,762)	(2,532)	(785)	(23,079)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(2,703,624)	(213,149)	(2,409)	(2,919,182)
31 грудня 2022 року	3,687,304	399,398	10,424	4,097,126

Зобов'язання із надання кредитів – зміна фінансових інструментів, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	6,666,632	243,572	3,233	6,913,437
Нові невикористані кредитні лінії	3,588,926	130,968	2,136	3,722,030
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	552,758	183,478	3,214	739,450
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(49,702)	43,376	(3)	(6,329)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(2,537)	129	42	(2,366)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(1,363,647)	(35,876)	(1,890)	(1,401,413)
31 грудня 2021 року	9,392,430	565,647	6,732	9,964,809

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Зобов'язання із надання кредитів – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2021 року	116,372	73,070	3,336	192,778
Нові невикористані кредитні лінії	13,053	6,124	1,048	20,225
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	(25,030)	12,483	2,364	(10,183)
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	(6,932)	(3,658)	402	(10,188)
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	(227)	(310)	(254)	(791)
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(41,582)	(27,765)	(1,171)	(70,518)
31 грудня 2022 року	55,654	59,944	5,725	121,323

Зобов'язання із надання кредитів – зміна очікуваних кредитних збитків в розрізі Етапів за фінансовими інструментами, на які поширюються вимоги щодо знецінення за МСФЗ 9	Етап 1 12-місячний ECL	Етап 2 ECL до кінця строку дії	Етап 3 ECL до кінця строку дії	Всього
31 грудня 2020 року	163,360	14,382	2,118	179,860
Нові невикористані кредитні лінії	43,584	16,340	1,419	61,343
Перехід з Етапу 1 12-місячний ECL	35,920	33,940	1,285	71,145
Перехід з Етапу 2 ECL до кінця строку дії	953	15,193	28	16,174
Перехід з Етапу 3 ECL до кінця строку дії	6	135	33	174
Невикористані кредитні лінії, визнання яких було припинене протягом звітного періоду	(127,451)	(6,920)	(1,547)	(135,918)
31 грудня 2021 року	116,372	73,070	3,336	192,778

Модифіковані та реструктуризовані фінансові активи

У таблиці нижче проаналізовано вплив модифікацій за фінансовими активами за амортизованою собівартістю за 2022 та 2021 роки:

	2022	2021
Амортизована собівартість фінансових активів до модифікації (ECL до кінця строку дії)	7,077,637	848,450
Чистий збиток від модифікацій фінансових активів	(100,254)	(11,209)
Валова балансова вартість модифікованих фінансових активів на кінець звітного періоду, які були переведені до 12-місячного ECL	308,678	113,888

26. Політика управління ризиками (продовження)

Географічний ризик.

Сутність ризику. Географічний ризик - ризик неплатежу або невиконання первинних контрактних зобов'язань через той факт, що держава або інший учасник ринку через економічні причини або інші соціальні події не може, або не хоче виконати платіжні зобов'язання на користь іноземних резидентів. Таким чином, відкритість до географічного ризику у всіх випадках пов'язана з прийняттям на себе Банком та учасниками ІБГ ОТП ризику іноземного походження.

Мета управління ризиком. Метою управління географічним ризиком є формування портфеля активів банку, які зможуть забезпечити прийнятну прибутковості при достатньому рівні диверсифікації в розрізі країн та з обмеженням концентрації та розміру портфеля щодо найбільш волатильних сегментів портфеля.

Політика управління ризиком. Управління географічними ризиками є дворівневим: на рівні міжнародної ОТП Групи та на рівні ІБГ ОТП. ОТП Група визначає розмір ризик апетиту, в той час як менеджмент Банку та інших учасників ІБГ ОТП відповідають за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо географічного ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Найвищим колегіальним органом ІБГ ОТП, що здійснює управління ризиком країни, є Кредитний комітет Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Процес управління географічним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування. Ідентифікація географічного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання ризику передбачає визначення географічної приналежності контрагентів ІБГ ОТП, з якими проводяться операції та визначення загального обсягу експозиції в розрізі окремої країни чи регіону. Географічна приналежність корпоративних позичальників встановлюється згідно з критерієм їх реєстрації. Згідно з корпоративною кредитною політикою Банку та ІБГ ОТП, цільовими клієнтами є юридичні особи-резиденти України. Нерезиденти можуть бути профінансовані у виключних випадках, якщо вони належать до заможних українських груп споріднених компаній. Ризик країни виникає переважно за операціями з розміщення фінансових ресурсів на міжбанківському ринку інших країн та/або на ринках капіталів інших країн для проведення розрахункових операцій клієнтів ІБГ ОТП та в рамках управління ліквідною позицією Банку та інших учасників ІБГ ОТП. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років в корпоративному портфелі відсутні позичальники-нерезиденти.

Моніторинг та контроль за географічним ризиком передбачає співставлення результатів вимірювання ризику з встановленими лімітами на рівні окремих країн чи регіонів. Оцінка та управління ризиком на рівні країн здійснюється у відповідності з Положенням про управління ризиком країн. Цей документ розроблений співробітниками Банку у відповідності з процедурою Материнського Банку.

Звітування щодо географічного ризику відбувається на щомісячній основі Правлінню Банку та відповідному підрозділу Материнського Банку, щоквартально – Наглядовій Раді.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Концентрація активів та зобов'язань за регіонами наведена нижче:

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	483,093	385,762	21,015,321	21,884,176
Кредити та аванси клієнтам	41,549,021	-	-	41,549,021
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	2,828,668	-	-	2,828,668
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,466,717	-	1,779,278	30,245,995
Похідні фінансові активи	-	-	3,246	3,246
Інші фінансові активи	442,714	-	-	442,714
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	78,519,473	385,762	22,797,845	101,703,080
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	-	2	229	231
Кошти клієнтів	76,265,879	299,231	780,484	77,345,594
Похідні фінансові зобов'язання	-	-	9,233	9,233
Інші залучені кошти	159	8,224,639	2,555,855	10,780,653
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	442,431	-	-	442,431
Інші фінансові зобов'язання	678,830	-	1,853	680,683
Субординований борг	-	-	763,009	763,009
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	380,943	-	-	380,943
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	77,768,242	8,523,872	4,110,663	90,402,777
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	751,231	(8,138,110)	18,687,182	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Україна	Країни, які не належать до ОЕСР	Країни ОЕСР	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	563,394	265,902	8,371,404	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	52,335,750	-	-	52,335,750
Інвестиції в цінні папери				
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7,967,261	-	-	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,956,240	-	-	6,956,240
Похідні фінансові активи	1,243	-	7,133	8,376
Інші фінансові активи	138,480	-	-	138,480
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	71,832,531	265,902	8,378,537	80,476,970
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти банків	-	2	1,222	1,224
Кошти клієнтів	56,240,953	232,166	457,032	56,930,151
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	4
Інші залучені кошти	176	6,748,060	3,010,066	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання				
Орендні зобов'язання	451,374	-	-	451,374
Інші фінансові зобов'язання	694,633	-	2,508	697,141
Субординований борг	-	-	545,977	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	346,623
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	57,733,763	6,980,228	4,016,805	68,730,796
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	14,098,768	(6,714,326)	4,361,732	

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності

Сутність ризику. Ризик ліквідності – це імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банківської групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Мета управління ризиком. Метою управління ризиком ліквідності є:

- а) безперервне забезпечення достатнього обсягу коштів за мінімальних витрат (в тому числі і внаслідок втрати потенційного прибутку від утримання надлишкової ліквідності) для забезпечення виконання поточних зобов'язань ІБГ ОТП перед клієнтами, кредиторами та іншими контрагентами;
- б) забезпечення дотримання нормативних вимог НБУ щодо ліквідності Банківської групи;
- в) забезпечення фінансування сталого зростання бізнесу, передбаченого кредитно-інвестиційною стратегією Банківської групи;
- г) створення запасу ліквідних коштів на випадок кризи ліквідності – різкого відтоку клієнтських коштів та/або раптового закриття доступу до ресурсних ринків.

Політика управління ризиком ліквідності. Процес управління ліквідністю на рівні ОТП Групи є частково централізованим: управління ліквідністю в національній валюті є децентралізованим та повністю покладається на Правління Банку, в той час як управління ліквідністю в іноземній валюті є повністю централізованим і здійснюється на рівні ОТП Групи.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку.

Найвищим колегіальним органом Лізингу, що здійснює управління ризиком ліквідності, є Комітет з управління активами та пасивами Лізингу, який створений згідно рішення Наглядової ради Лізингу.

Комітет з управління активами та пасивами Банку як відповідальної особи ІБГ ОТП здійснює оптимізацію управління ліквідністю всередині Банківської групи, визначає стратегію підтримання достатності ліквідності згідно зі стратегією управління ліквідністю Материнського Банку та затверджує її як складову політики з управління активами та пасивами.

Будь які рішення щодо управління ліквідністю на рівні ІБГ ОТП також підлягають затвердженню Комітетом з управління активами та пасивами Материнського Банку.

26. Політика управління ризиками (продовження)

Методи. Ідентифікація достатності ліквідності Банківської групи здійснюється на основі комплексного аналізу факторів, а саме:

- структури активів Банківської групи та їх розподілу за ступенем ліквідності (при цьому, особлива увага приділяється обсягу наявних високоліквідних активів);
- обсягу, структури та рівня диверсифікації пасивів (передусім, аналізуються питома вага зобов'язань у пасивах Банківської групи, частка строкових коштів та коштів до запитання, коштів фізичних та юридичних осіб, а також інших банків, стабільність залучених коштів та ступінь залежності від дорогих чи нестабільних джерел фінансування);
- концентрації активів і пасивів (за контрагентами, за інструментами, за термінами погашення);
- розподілу грошових потоків у часі для кожного виду активів та зобов'язань у розрізі валют;
- впливу різних стрес-сценаріїв на ліквідну позицію та дотримання нормативів НБУ.

В національній валюті ІБГ ОТП утримує ліквідні активи у обсязі, достатньому для виконання протягом наступних 3-х місяців усіх зобов'язань, що не будуть поновлені після закінчення їх контрактного строку, покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності та відтоку клієнтських коштів на випадок кризи ліквідності.

В іноземних валютах ІБГ ОТП утримує запас ліквідних активів у обсязі, достатньому для виконання протягом наступного місяця усіх зобов'язань, що не будуть поновлені, а також покриття планових відтоків від основної бізнес-діяльності. Банк покладається на підтримку Материнського Банку у випадку відтоку клієнтських коштів, деномінованих у іноземних валютах.

Управління ризиком ліквідності відбувається на 3 часових горизонтах. Оперативний рівень передбачає управління ліквідністю протягом операційного дня з метою забезпечення достатнього рівня ліквідних активів станом на початок та кінець операційного дня, з огляду на платіжний календар, а також включає контроль виконання та проходження платежів протягом операційного дня задля виявлення суттєвих незапланованих відхилень від прогнозованих сум відтоків та надходжень для прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення розміру ліквідних коштів.

Наступний рівень управління ліквідністю – це управління короткостроковою ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є норматив Національного банку України LCR та внутрішні показники достатності короткострокової ліквідності.

Внутрішні показники базуються на спільній основі з нормативом LCR, а саме наявності високоліквідних активів для забезпечення виконання міжбанківських зобов'язань, що добігають кінця та не будуть поновлені, покриття потреб у коштах при настанні стресової ситуації та значному відтоку фінансування з банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес ліній щодо обсягів зростання портфелю фінансових активів за умови звичайного перебігу ділової активності.

Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє підрозділам з управління ризиками ІБГ ОТП та Комітетам з управління активами та пасивами (Банку та ОТП Лізинг) приймати виважені рішення щодо розміру портфелю високоліквідних

26. Політика управління ризиками (продовження)

активів, його структури та термінів розміщення коштів у фінансові активи, а також визначати процентну політику щодо фінансових активів та зобов'язань.

Управління ліквідністю завершується на рівні управління середньо- та довгостроковою ліквідністю. Щорічно Комітет з управління активами та пасивами Банку затверджує Програму фінансування ІБГ ОТП, у якому визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та способи її фінансування. Окрім того, регулярно проводиться аналіз фінансових ринків та ринкової позиції ІБГ ОТП, а також здійснюється моніторинг індикаторів раннього реагування щодо настання кризи ліквідності та індикаторів необхідності запровадження Плану відновлення діяльності щодо кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської групи, в тому числі Плану фінансування в кризових ситуаціях.

Щоквартально Банк здійснює стрес-тестування ризику ліквідності з метою виявлення причин змін ліквідної ситуації, підготовки до стресової ситуації та тестування встановленого ризик-апетиту. При цьому розглядаються щонайменше 3 сценарії розвитку подій:

- криза ліквідності, специфічна для Банку;
- загальноринкова криза ліквідності;
- поєднання специфічної та загальноринкової криз.

Результати стрес-тестування з висновками щодо покращення системи управління ризиком ліквідності подають на розгляд Комітету з управління активами та пасивами, Правління Банку та Наглядової ради щоквартально.

На випадок кризи ліквідності План відновлення діяльності щодо кредитно-інвестиційної підгрупи Банківської групи визначає ключові фактори, що допомагають виявити кризу на ранній стадії, а також встановлює чітку процедуру, що регулює інформаційні потоки та дії персоналу ІБГ ОТП, задіяного в процесі антикризового управління.

Ризик ліквідності контролюється шляхом встановлення лімітів на обсяг операційної ліквідності, чи короткострокових розривів між строками погашення активів та пасивів. Контроль за дотриманням лімітів полягає у співставленні фактичного розміру відповідної відкритої позиції та встановленого обмеження на неї. У випадку недотримання ліміту аналізуються причини його виникнення та пропонується план заходів щодо усунення порушення чи пропозиції щодо зміни існуючої системи лімітів.

У нижче наведених таблицях представлений аналіз ризику ліквідності на основі балансової вартості фінансових активів та зобов'язань, як представлено в консолідованому звіті про фінансовий стан. Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,749,260	-	-	-	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	21,405,384	93,721	5,200	379,871	-	21,884,176
Кредити та аванси клієнтам	15,468,761	4,473,505	9,424,750	11,522,486	659,519	41,549,021
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	27,038	1,317,860	1,160,630	323,140	-	2,828,668
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,465,800	917	1,779,278	-	-	30,245,995
Інші фінансові активи	336,648	21,461	33,294	51,311	-	442,714
Всього непохідних фінансових активів	70,452,891	5,907,464	12,403,152	12,276,808	659,519	101,699,834
Похідні фінансові активи	3,246	-	-	-	-	3,246
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	70,456,137	5,907,464	12,403,152	12,276,808	659,519	101,703,080
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	231	-	-	-	-	231
Кошти клієнтів	71,800,347	2,723,135	2,728,784	78,225	15,103	77,345,594
Інші залучені кошти	7,376,937	3,345,916	57,660	70	70	10,780,653
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	23,053	16,255	90,758	177,048	135,317	442,431
Інші фінансові зобов'язання	677,673	350	1,354	1,074	232	680,683
Субординований борг	-	-	-	763,009	-	763,009
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	380,943	-	-	-	-	380,943
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та інші кредитні зобов'язання	2,782,528	-	-	-	-	2,782,528
Зобов'язання із надання кредитів	3,975,802	-	-	-	-	3,975,802
Всього непохідних фінансових зобов'язань	87,017,514	6,085,656	2,878,556	1,019,426	150,722	97,151,874
Похідні фінансові зобов'язання	9,233	-	-	-	-	9,233
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	87,026,747	6,085,656	2,878,556	1,019,426	150,722	97,161,107
Розрив ліквідності	(16,570,610)	(178,192)	9,524,596	11,257,382	508,797	
Кумулятивний розрив ліквідності	(16,570,610)	(16,748,802)	(7,224,206)	4,033,176	4,541,973	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,870,163	-	-	-	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	9,142,672	7,694	42,692	7,642	-	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	7,064,283	8,849,636	18,515,942	16,811,646	1,094,243	52,335,750
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	130,156	890,704	3,767,400	3,172,609	6,392	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,906,494	49,746	-	-	-	6,956,240
Інші фінансові активи	137,241	454	725	60	-	138,480
Всього непохідних фінансових активів	27,251,009	9,798,234	22,326,759	19,991,957	1,100,635	80,468,594
Похідні фінансові активи	8,376	-	-	-	-	8,376
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	27,259,385	9,798,234	22,326,759	19,991,957	1,100,635	80,476,970
НЕПОХІДНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	1,224	-	-	-	-	1,224
Кошти клієнтів	52,563,812	1,921,593	2,271,291	158,243	15,212	56,930,151
Інші залучені кошти	890,754	1,761,049	4,521,780	2,584,719	-	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	23,053	14,429	79,675	189,758	144,459	451,374
Інші фінансові зобов'язання	695,619	1,522	-	-	-	697,141
Субординований борг	-	-	-	545,977	-	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
Зобов'язання кредитного характеру (позабалансові):						
Видані фінансові гарантії та інші кредитні зобов'язання	3,194,318	-	-	-	-	3,194,318
Зобов'язання із надання кредитів	9,772,028	-	-	-	-	9,772,028
Всього непохідних фінансових зобов'язань	67,487,431	3,698,593	6,872,746	3,478,697	159,671	81,697,138
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	-	-	4
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	67,487,435	3,698,593	6,872,746	3,478,697	159,671	81,697,142
Розрив ліквідності	(40,228,050)	6,099,641	15,454,013	16,513,260	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності	(40,228,050)	(34,128,409)	(18,674,396)	(2,161,136)	(1,220,172)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Банківська група належним чином управляє розривом ліквідності, який виник станом на 31 грудня 2022 та 2021 років за активами та зобов'язаннями, строк погашення яких становить менше 1 року.

Кошти клієнтів Банку на поточних та ощадних рахунках відповідно до контрактних умов можуть бути повернуті клієнту за першим запитом. У цій консолідованій фінансовій звітності Банківської групи у розкриттях вище такі кошти відображено як кошти на вимогу що передбачає, що дані кошти будуть вилучені клієнтом протягом наступного робочого дня зі звітної дати.

Водночас, фактична статистика, що є у наявності у Банку свідчить про те, що не всі кошти на вимогу вилучаються з Банку на наступний робочий день і значна їх частина залишається на відповідних рахунках на наступний день чи протягом більш тривалого періоду. Іншими словами, частина коштів є умовно-стабільними протягом певного часу (тобто такими, що стабільно зберігаються на рахунку протягом вказаного часу).

Урахування даної поведінкової особливості у вигляді оцінки показника умовно-стабільних залишків є важливим для ефективного процесу управління ризиками та як наслідок ефективного та стабільного функціонування Банку та Банківської групи.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років умовно-стабільна частина поточних рахунків клієнтів на кінець року складає 60,646,451 тисячу гривень та 44,448,135 тисяч гривень, відповідно.

Таким чином, станом на 31 грудня 2022 та 2021 років перевищення короткострокових активів Банківської групи над короткостроковими зобов'язаннями Банківської групи, розраховане з врахуванням стабільної частини депозитів клієнтів, як зобов'язань, фактичний строк яких вважається невизначеним, становить 53,422,245 тисяч гривень та 25,773,739 тисяч гривень, відповідно.

Вплив застосування поведінкового принципу наведено в таблиці нижче. Від'ємний розрив ліквідності в строках до 1 року змінюється на позитивний.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
Розрив ліквідності	(16,570,610)	(178,192)	9,524,596	11,257,382	508,797	
Кумулятивний розрив ліквідності	(16,570,610)	(16,748,802)	(7,224,206)	4,033,176	4,541,973	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	60,646,451	-	-	(60,646,451)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	11,153,896	2,723,135	2,728,784	60,724,676	15,103	77,345,594
Розрив ліквідності скорегований	44,075,841	(178,192)	9,524,596	(49,389,069)	508,797	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	44,075,841	43,897,649	53,422,245	4,033,176	4,541,973	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
Розрив ліквідності	(40,228,050)	6,099,641	15,454,013	16,513,260	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності	(40,228,050)	(34,128,409)	(18,674,396)	(2,161,136)	(1,220,172)	
Умовно стабільна частка коштів клієнтів	44,448,135	-	-	(44,448,135)	-	-
Кошти клієнтів скореговані	8,115,677	1,921,593	2,271,291	44,606,378	15,212	56,930,151
Розрив ліквідності скорегований	4,220,085	6,099,641	15,454,013	(27,934,875)	940,964	
Кумулятивний розрив ліквідності скорегований	4,220,085	10,319,726	25,773,739	(2,161,136)	(1,220,172)	

Подальший аналіз ризику ліквідності представлений у наступних таблицях у відповідності до МСФЗ 7. Суми, які розкриваються у цих таблицях, не відповідають сумам, відображеним у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки представлена нижче інформація включає аналіз за строками погашення фінансових зобов'язань, що включають загальну суму майбутніх недисконтованих платежів за договорами (включаючи виплату процентів).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Дані таблиці складені на основі строків погашення згідно контрактів з контрагентами.

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	231	-	-	-	-	231
Кошти клієнтів	71,746,350	2,736,748	2,741,132	85,899	15,220	77,325,349
Інші залучені кошти	7,363,968	3,399,387	31,840	92	76	10,795,363
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	8,717	17,433	135,298	288,980	173,451	623,879
Інші фінансові зобов'язання	1,123,114	-	-	-	-	1,123,114
Субординований борг	-	-	-	841,753	-	841,753
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	380,943	-	-	-	-	380,943
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	2,782,528	-	-	-	-	2,782,528
Зобов'язання із надання кредитів	3,975,802	-	-	-	-	3,975,802
Непохідні фінансові зобов'язання						
	87,381,653	6,153,568	2,908,270	1,216,724	188,747	97,848,962
ФОРВАРДНІ КОНТРАКТИ						
Форвардні контракти, чиста сума	9,233	-	-	-	-	9,233
Сума за контрактом до сплати	8,066,971	-	-	-	-	8,066,971
Сума за контрактом до отримання	(8,057,738)	-	-	-	-	(8,057,738)
Похідні фінансові зобов'язання						
	9,233	-	-	-	-	9,233
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ						
	87,390,886	6,153,568	2,908,270	1,216,724	188,747	97,858,195

Для цілей підготовки розкриття Банківською Групою враховано базову контрактну умову, а саме – можливість дострокового припинення депозитної угоди. Обсяг депозитних угод, що можуть бути достроково розірвані за вимогою клієнта представлено у відповідній корзині «до 1 місяця», і відповідно відкориговано (зменшено) нараховані відсотки за даними угодами на суму 188,352 тис. гривень в 2022 році та на 123 551 тис. гривень в 2021 році.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Більше 5 років	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	1,067	95	58	146	88	1,454
Кошти клієнтів	52,505,728	1,927,856	2,283,711	161,218	15,495	56,894,008
Інші залучені кошти	920,280	1,783,777	4,656,432	2,842,430	-	10,202,919
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	24,344	17,034	104,777	263,177	173,680	583,012
Інші фінансові зобов'язання	1,148,515	-	-	-	-	1,148,515
Субординований борг	-	-	-	628,225	-	628,225
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
Видані фінансові гарантії та аналогічні зобов'язання	3,194,318	-	-	-	-	3,194,318
Зобов'язання із надання кредитів	9,772,028	-	-	-	-	9,772,028
Непохідні фінансові зобов'язання	67,912,903	3,728,762	7,044,978	3,895,196	189,263	82,771,102
Форвардні контракти, чиста сума	4	-	-	-	-	4
Сума за контрактом до сплати	5,456	-	-	-	-	5,456
Сума за контрактом до отримання	(5,452)	-	-	-	-	(5,452)
Похідні фінансові зобов'язання	4	-	-	-	-	4
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	67,912,907	3,728,762	7,044,978	3,895,196	189,263	82,771,106

26. Політика управління ризиками (продовження)

Ринковий ризик

Сутність ризику. Ринковий (ціновий) ризик визначається як ймовірність виникнення збитків, або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів внаслідок несприятливих змін ринкових індикаторів, таких як курси іноземних валют, процентні ставки, ринкові ціни фінансових інструментів, що перебувають у власності Банку чи інших учасників ІБГ ОТП.

Мета управління ризиком. Метою управління ринковим ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань ринкових індикаторів за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банку та іншим учасникам Банківської групи та їх стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Управління ринковими ризиками є дворівневим: на рівні міжнародної ОТП Групи та ІБГ ОТП. Материнський банк визначає розмір ризик апетиту, ліміти ризику та підходи до оцінки ризику, в той час як менеджмент Банку та інших учасників ІБГ ОТП відповідають за функціонування процесу ідентифікації, виявлення, вимірювання, контролю та звітування щодо ринкового ризику, а також за дотримання вимог НБУ щодо управління цим ризиком.

Правління Банку, як відповідальної особи ІБГ ОТП, з огляду на незначну питому вагу деяких компаній-учасників ІБГ ОТП у сукупних активах, організувало систему управління ризиками в Банківській групі без урахування: ТОВ «КУА «ОТП КАПІТАЛ», Відкритий Пенсійний Фонд «ОТП ПЕНСІЯ» та Недержавний Пенсійний Фонд «Відкритий Пенсійний Фонд «ФРІФЛАЙТ».

Система ризик-менеджменту ринковим ризиком не передбачає виділення окремих підходів до управління ризиком та ризик-апетиту для компаній Банківської групи. Менеджмент Банківської групи акцентує свою увагу на управлінні ринковими ризиками, що притаманні діяльності Банку.

Окрім наявності ризик-факторів, які не перебувають під безпосереднім контролем Банку та Лізингу, та ступеню їх волатильності, необхідною передумовою ринкового ризику є існування відкритої позиції, що визначає ступінь чутливості фінансової установи до коливань ринкових індикаторів. Виходячи з незначних обсягів інвестицій у цінні папери з нефіксованим прибутком та основні засоби, менеджмент визначає суттєвими та зосереджується на управлінні передусім процентним та валютним ризиками, що належать до групи ринкових (цінових) ризиків.

Декларації схильності до ризиків Банківської групи «ОТП Група» визначає для Банку ризик-апетит до процентного та валютного ризику, а також, ризик-апетит до валютного ризику для ОТП Лізинг.

Найвищим колегіальним органом Банку, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами Банку, який створений згідно рішення Наглядової ради Банку. Найвищим колегіальним органом Лізингу, що здійснює управління ринковим ризиком, є Комітет з управління активами та пасивами Лізингу, який створений згідно рішення Наглядової ради Лізингу. Комітет з управління активами і пасивами визначає стратегію управління ринковим ризиком з урахуванням єдиних стандартів управління ризиками ОТП Групи та затверджує її у вигляді політик з управління відсотковим та валютним ризиком, що є складовими частинами

26. Політика управління ризиками (продовження)

Політики з управління ризиками ліквідності, процентним ризиком Банківської книги та ринковими ризиками.

Суть управління ризиком полягає у визначенні рівня толерантності до відповідного ризику, тобто суми максимально допустимих втрат від коливань ринкових індикаторів, та встановленні і контролі лімітів на величину відповідних відкритих позицій, що наражають Банк на ризик.

Реалізація обраної стратегії управління ринковими ризиками передбачає управління відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках.

Процеси управління ризиками. Внутрішні процеси управління ринковим ризиком покривають весь цикл ризик менеджменту та включають: ідентифікацію ризику, вимірювання величини ризику, управління ризиком, моніторинг та контроль за дотриманням лімітів на величину ризику, періодичний перегляд та оцінка ефективності підходів, тактик та стратегій управління ризиком.

Процентний ризик. Процентним ризиком є ймовірність виникнення збитків або додаткових витрат чи недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок.

Головною метою управління процентним ризиком є обмеження негативного впливу змін відсоткових ставок на розмір чистого процентного доходу та економічну вартість капіталу Банківської групи шляхом координованого управління структурою процентних активів та пасивів та встановлення обмежень на розмір мінімальних/максимальних відсоткових ставок за процентними активами/пасивами. Відповідні Політики з управління ризиками містять основні підходи до управління та контролю процентного ризику у Банківській групі.

Банківська група проводить ідентифікацію джерел процентного ризику шляхом аналізу існуючої структури процентних активів та пасивів. Аналіз процентних розривів за строками до погашення (для активів та зобов'язань з фіксованими відсотковими ставками) або найближчої дати перегляду відсоткової ставки (для активів та зобов'язань з плаваючими відсотковими ставками, чи ставками, що періодично переглядаються) є зручною мірою для визначення позицій, що наражають Банківську групу на процентний ризик.

Банківська група здійснює кількісну оцінку процентного ризику на підставі аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок та оцінює зміну економічної вартості капіталу в результаті зміни відсоткових ставок за визначеним переліком сценаріїв. Оцінка здійснюється за всіма балансовими та позабалансовими позиціями Банківської групи для інструментів, чутливих до змін відсоткової ставки.

Декларацією схильності до ризиків Банківської групи на 2022 рік, з метою контролю величини процентного ризику, для учасників Банківської групи ОТП Банк і ОТП Лізинг визначено обмеження у вигляді максимального рівня зміни економічної вартості капіталу та падіння чистого процентного доходу, визначених при проведенні кількісної оцінки процентного ризику за встановленими сценаріями зміни процентних ставок.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Управління процентним ризиком Банківської групи централізоване на рівні Комітету з управління активами та пасивами та носить середньо- та довгостроковий характер поступової зміни структури балансу щодо вразливості банку до процентного ризику. Банк пом'якшує процентний ризик за рахунок:

- купівлі/продажу фінансових інструментів, в тому числі похідних, з метою хеджування;
- розробки нових продуктів для клієнтів з певними параметрами переоцінки;
- зміни строків інвестицій в боргові цінні папери органів державної влади, в залежності від очікуваного напрямку змін ринкових відсоткових ставок.

Банківська група обирає метод мінімізації процентного ризику в залежності від наявних ринкових опцій та вимог банківського регулювання в Україні.

Моніторинг середньозважених номінальних процентних ставок за фінансовими інструментами, станом на 31 грудня 2022 та 2021 років представлений таким чином:

	31 грудня 2022 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	-	0.35	0.18	(0.17)	фіксована/плаваюча
Кредити та аванси клієнтам	19.89	7.11	6.65	4.35	фіксована/плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11.38	3.90	-	-	фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	23.00	4.47	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	4.40	-	-	-	фіксована/плаваюча
Інші залучені кошти	12.47	6.35	3.79	0.00	фіксована/плаваюча
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	6.71	0.01	-	-	фіксована/плаваюча
Строкові депозити	11.56	0.10	0.01	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	13.10	14.46	-	-	фіксована
Субординований борг	-	5.00	-	-	фіксована

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	31 грудня 2021 року, (%)				
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Відсоткова ставка
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Кредити та аванси банкам	9.36	(0.21)	0.09	(0.13)	фіксована/плаваюча
Кредити та аванси клієнтам	15.18	5.02	6.48	5.50	фіксована/плаваюча
Інвестиції в цінні папери					
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	13.40	3.81	-	-	фіксована
Інвестиції за амортизованою собівартістю	8.68	-	-	-	фіксована
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти банків	10.95	-	0.10	-	фіксована/плаваюча
Інші залучені кошти	8.22	2.53	1.77	-	фіксована/плаваюча
Кошти клієнтів:					
Поточні рахунки та депозити до запитання	3.54	0.01	-	-	фіксована/плаваюча
Строкові депозити	6.63	0.15	0.04	0.01	фіксована
Орендні зобов'язання	11.92	5.70	-	-	фіксована
Субординований борг	-	0.05	-	-	фіксована

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Аналіз чутливості чистого процентного доходу до зміни відсоткових ставок представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2022 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	73,021,592	4,801,055	10,781,883	5,804,729	94,409,259
у т.ч.: з фіксованою ставкою	59,339,260	4,280,185	8,139,470	5,804,729	77,563,644
з плаваючою ставкою	13,682,332	520,870	2,642,413	-	16,845,615
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	78,270,511	7,077,823	2,819,555	1,168,842	89,336,731
у т.ч.: з фіксованою ставкою	65,295,495	2,731,897	2,819,555	1,168,842	72,015,789
з плаваючою ставкою	12,975,016	4,345,926	-	-	17,320,942
Невідповідність	(5,248,919)	(2,276,768)	7,962,328	4,635,887	5,072,528
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(5,956,235)	1,548,288	5,319,915	4,635,887	5,547,855
з плаваючою ставкою	707,316	(3,825,056)	2,642,413	-	(475,327)
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(50,260)	(18,932)	29,777	-	(39,415)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(57,033)	12,874	19,895	-	(24,264)
з плаваючою ставкою	6,773	(31,806)	9,882	-	(15,151)
-100 б.п.	50,260	18,932	(29,777)	-	39,415
у т.ч.: з фіксованою ставкою	57,033	(12,874)	(19,895)	-	24,264
з плаваючою ставкою	(6,773)	31,806	(9,882)	-	15,151

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Станом на 31 грудня 2021 року				
	До 1 місяця	Від 1 до 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років	Всього
Вплив на процентний дохід					
Активи, чутливі до зміни процентної ставки	35,785,191	8,064,405	18,480,480	13,335,982	75,666,058
у т.ч.: з фіксованою ставкою	14,062,147	7,595,116	15,865,579	13,335,982	50,858,824
з плаваючою ставкою	21,723,044	469,289	2,614,901	-	24,807,234
Зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки	58,916,081	2,713,741	4,179,557	1,829,930	67,639,309
у т.ч.: з фіксованою ставкою	42,954,828	2,056,816	2,687,868	1,828,724	49,528,236
з плаваючою ставкою	15,961,253	656,925	1,491,689	1,206	18,111,073
Невідповідність	(23,130,890)	5,350,664	14,300,923	11,506,052	8,026,749
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(28,892,681)	5,538,300	13,177,711	11,507,258	1,330,588
з плаваючою ставкою	5,761,791	(187,636)	1,123,212	(1,206)	6,696,161
Вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід:					
+100 б.п.	(221,486)	44,491	53,482	-	(123,513)
у т.ч.: з фіксованою ставкою	(276,657)	46,051	49,281	-	(181,325)
з плаваючою ставкою	55,171	(1,560)	4,201	-	57,812
-100 б.п.	221,486	(44,491)	(53,482)	-	123,513
у т.ч.: з фіксованою ставкою	276,657	(46,051)	(49,281)	-	181,325
з плаваючою ставкою	(55,171)	1,560	(4,201)	-	(57,812)

У наведеній нижче таблиці представлений аналіз чутливості зміни справедливої вартості інвестицій за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та які входять до ієрархії вхідних даних для оцінки справедливої вартості за рівнем 2 та рівнем 3 від зміни ставок дисконтування, що використовуються для оцінки їх справедливої вартості.

Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал представлений таким чином:

	Станом на 31 грудня 2022 року		Станом на 31 грудня 2021 року	
	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1	Ставка дисконтування +1	Ставка дисконтування -1
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(14,385)	14,471	(49,384)	48,627
Вплив на інший сукупний дохід/(збиток) та капітал	(14,385)	14,471	(49,384)	48,627

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Валютний ризик.

Сутність ризику. Валютний ризик виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют, що впливають на активи, зобов'язання та позабалансові позиції.

Мета управління ризиком. Метою управління валютним ризиком є створення умов щодо можливості отримання прибутку від коливань курсів іноземних валют за одночасного виконання регулятивних вимог та обмеження надмірних потенційних збитків, що загрожуватимуть прибутковості Банківської групи і її стабільному функціонуванню.

Політика управління ризиком. Процес управління валютним ризиком включає в себе ідентифікацію, вимірювання, моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування.

Ідентифікація валютного ризику відбувається на етапі впровадження нових продуктів.

Вимірювання валютного ризику включає в себе розрахунок історичного VaR (Value-at-risk), ES (expected shortfall) та фактичного прибутку/збитку внаслідок утримання відкритих валютних позицій. Розрахунок історичного VaR здійснюється з довірчим інтервалом 99% за припущення про утримання позицій протягом 1 дня на основі даних за останні 252 дні та застосування експоненційно зваженої середньої для отримання історичної оцінки VaR.

Моніторинг та контроль за валютним ризиком передбачає співставлення отриманих результатів вимірювання ризику зі встановленими лімітами, що відповідають ризик-апетиту Банківської групи щодо валютного ризику.

Ліміти валютного ризику Банківської групи включають:

- позиційні ліміти для окремих валют та загальної відкритої валютної позиції, як станом на кінець дня, так і протягом дня;
- VaR-ліміт та Stressed VaR-ліміт;
- ES-ліміт;
- Stop-loss ліміти (денний, квартальний та річний).

Ліміти валютного ризику Лізингу включають:

- позиційні ліміти для окремих валют та загальної відкритої валютної позиції;

Пом'якшення валютного ризику відбувається здебільшого за рахунок зміни обсягів відкритих позицій їх зменшення чи повного закриття у ситуації, коли відсутні ринкові інструменти для хеджування.

Звітування щодо валютного ризику відбувається на щомісячній основі для Комітету з управління активами і пасивами та Правління Банку, щоквартально – Наглядовій Раді. Пакет звітів містить кількісну оцінку ринкових ризиків, інформацію про величину відкритих позицій та статус дотримання установлених лімітів ринкових ризиків та авторизованих перевищень.

Позиції Банківської групи щодо ризиків зміни курсів обміну валют представлені у таблиці нижче:

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2022 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	4,453,586	171,072	112,275	12,327	-	4,749,260
Кредити та аванси банкам	409,933	3,758,614	16,867,904	777,884	69,841	21,884,176
Кредити та аванси клієнтам	23,614,851	11,411,817	6,517,463	4,890	-	41,549,021
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1,236,728	1,591,940	-	-	-	2,828,668
Інвестиції за амортизованою собівартістю	28,466,717	1,779,278	-	-	-	30,245,995
Інші фінансові активи	279,887	43,379	119,448	-	-	442,714
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	58,461,702	18,756,100	23,617,090	795,101	69,841	101,699,834
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	68	163	-	-	-	231
Кошти клієнтів	41,008,694	23,903,742	11,575,630	793,619	63,909	77,345,594
Інші залучені кошти	1,087,243	4,153,968	5,539,442	-	-	10,780,653
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	113,009	329,422	-	-	-	442,431
Інші фінансові зобов'язання	533,498	91,590	48,098	7,497	-	680,683
Субординований борг	-	763,009	-	-	-	763,009
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	380,943	-	-	-	-	380,943
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	43,123,455	29,241,894	17,163,170	801,116	63,909	90,393,544
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	15,338,247	(10,485,794)	6,453,920	(6,015)	5,932	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
	(1,756,909)	-	(8,783,451)	-	-	(10,540,360)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
	-	10,534,373	-	-	-	10,534,373
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	(1,756,909)	10,534,373	(8,783,451)	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	13,581,338	48,579	(2,329,531)	(6,015)	5,932	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Дорого- цінні метали	31 грудня 2021 року Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	3,380,047	288,241	190,825	11,050	-	3,870,163
Кредити та аванси банкам	355,965	7,682,033	587,951	530,406	44,345	9,200,700
Кредити та аванси клієнтам	32,922,153	12,814,103	6,591,360	8,134	-	52,335,750
Інвестиції в цінні папери						
Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5,477,843	2,489,418	-	-	-	7,967,261
Інвестиції за амортизованою собівартістю	6,956,240	-	-	-	-	6,956,240
Інші фінансові активи	131,255	5,492	1,733	-	-	138,480
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	49,223,503	23,279,287	7,371,869	549,590	44,345	80,468,594
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти банків	5	122	1,097	-	-	1,224
Кошти клієнтів	34,962,038	14,427,249	6,946,409	544,295	50,160	56,930,151
Інші залучені кошти	1,509,106	3,406,380	4,842,816	-	-	9,758,302
Інші фінансові зобов'язання						
Орендні зобов'язання	128,615	322,759	-	-	-	451,374
Інші фінансові зобов'язання	635,579	32,863	24,623	4,076	-	697,141
Субординований борг	-	545,977	-	-	-	545,977
Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів	346,623	-	-	-	-	346,623
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	37,581,966	18,735,350	11,814,945	548,371	50,160	68,730,792
ВАЛЮТНА ПОЗИЦІЯ	11,641,537	4,543,937	(4,443,076)	1,219	(5,815)	
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Кредиторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	(3,088)	(4,596,668)	-	-	-	(4,599,756)
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами						
Дебіторська заборгованість за договорами з похідними фінансовими інструментами	121,259	-	4,486,869	-	-	4,608,128
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ	118,171	(4,596,668)	4,486,869	-	-	
ЧИСТА ПОЗИЦІЯ	11,759,708	(52,731)	43,793	1,219	(5,815)	

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

26. Політика управління ризиками (продовження)

Чутливість до валютного ризику. У наведеній нижче таблиці представлено аналіз чутливості фінансового результату та капіталу Банківської групи до 10% (на 31 грудня 2021 року: 10%) збільшення і зменшення офіційного курсу гривні до долара США та євро. 10% (на 31 грудня 2021 року: 10%) – це рівень чутливості, який використовується Банківською Групою при складанні звітів про валютний ризик для провідного управлінського персоналу Банківської групи і який являє собою оцінку керівництвом Банківської групи можливої зміни валютних курсів. В аналіз чутливості включені тільки суми в іноземній валюті, наявні на кінець періоду, при конвертації яких на кінець періоду використовуються курси, змінені на 10% (на 31 грудня 2021 року: 10%) по відношенню до діючих.

	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
	Гривня/ долар США +10	Гривня/ долар США -10	Гривня/ долар США +10	Гривня/ долар США -10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	3,983	(3,983)	(4,324)	4,324

	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
	Гривня/євро +10	Гривня/євро -10	Гривня/євро +10	Гривня/євро -10
Вплив на прибуток або збиток та капітал	(191,022)	191,022	(3,591)	3,591

Обмеження щодо аналізу чутливості. У наведених вище таблицях відображений вплив змін, які ґрунтуються на основному припущенні, у той час як інші припущення залишаються незмінними. В дійсності існує зв'язок між припущеннями та іншими факторами. Також необхідно зауважити, що чутливість має нелінійний характер, тому не повинна проводитися інтерполяція або екстраполяція отриманих результатів.

Аналіз чутливості не враховує, що Банківська група здійснює управління своїми активами та зобов'язаннями. Окрім того, фінансове положення Банківської групи може змінюватись в залежності від фактичних змін, які відбуваються на ринку. Наприклад, стратегія Банківської групи щодо управління фінансовими ризиками спрямована на управління ризиком, який виникає у результаті ринкових коливань. У випадку різких негативних коливань цін на ринку цінних паперів керівництво може звертатися до таких методів як продаж інвестицій, зміна складу інвестиційного портфеля, а також інших методів хеджування. Відповідно, зміна припущень може не мати впливу на зобов'язання, але може суттєво вплинути на активи, які обліковуються у консолідованому звіті про фінансовий стан за ринковою ціною. У цій ситуації різні методи оцінки активів і зобов'язань можуть призвести до значних коливань величини капіталу.

Інші обмеження у наведеному вище аналізі чутливості включають використання гіпотетичних змін на ринку з метою розкриття потенційного ризику, які являють собою лише прогноз Банківської групи щодо майбутніх змін на ринку, які неможливо передбачити з якою-небудь мірою впевненості. Також обмеженням є припущення, що всі процентні ставки змінюються ідентичним чином.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

27. Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів

Рух чистих активів, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів за 2022 та 2021 рік представлений таким чином:

	Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів
31 грудня 2021 року	346,623
Пенсійні внески від вкладників пенсійного фонду	30,416
Пенсійні внески від роботодавця-платника	3,587
Пенсійні внески від інших юридичних та фізичних осіб	805
Сума переведених коштів від іншого пенсійного фонду	12,264
Загальна сума виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками	(5,968)
Сума перерахованих пенсійних коштів до іншого пенсійного фонду	(1,361)
Сума прибутку від інвестування активів пенсійного фонду	14,188
Інші зміни ¹	(19,611)
31 грудня 2022 року	380,943

¹ Інформацію про «Інші зміни» розкрито у Примітці 1.

	Чисті активи, що належать вкладникам недержавних пенсійних фондів
31 грудня 2020 року	256,544
Пенсійні внески від вкладників пенсійного фонду	54,622
Пенсійні внески від роботодавця-платника	12,439
Пенсійні внески від інших юридичних та фізичних осіб	2,970
Сума переведених коштів від іншого пенсійного фонду	3,379
Загальна сума виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками	(4,505)
Сума перерахованих пенсійних коштів до іншого пенсійного фонду	(781)
Сума прибутку від інвестування активів пенсійного фонду	21,955
31 грудня 2021 року	346,623

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»

Примітки до консолідованої фінансової звітності Банківської групи
за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року
(у тисячах українських гривень)

28. Події після звітної дати

2 жовтня 2023 року Національний банк України оголосив про перехід до режиму гнучкості обмінного курсу, міжбанківський валютний ринок повернувся до повноцінної роботи.

З 1 грудня 2023 року Національним банком України скасовані всі обмеження для банків та небанківських фінансових установ щодо обсягів можливого продажу ними готівкової іноземної валюти населенню.

Протягом 2023 року, облікової ставка Національного банку України змінювалася 4 рази:

- 27 липня – знижена з 25% до 22% (з 28 липня);
- 14 вересня – знижена з 22% до 20% (з 15 вересня);
- 26 жовтня – знижена з 20% до 16% (з 27 жовтня);
- 14 грудня – знижена з 16% до 15% (з 15 грудня).